

**Współfinansowane przez
Unię Europejską**

LUTY 2024

**Projekt Erasmus + nr 2022-2-PL01-KA210-SCH-000095139
„Kompetencje i współpraca nauczycieli kluczem do sukcesu
ucznia**

PUBLIKACJA

**Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami
naszych szkół?**

**POWIATOWY OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI
W GIŻYCKU**

Spis treści

I. Streszczenie	3
I.1. Wstęp	3
I.2. Badanie stopnia skolaryzacji dzieci z rejonów szkół podstawowych oraz badania stopnia i przyczyn porzucania przez młodzież edukacji w szkołach ponadpodstawowych w powiecie giżyckim i węgorzewskim	5
I.2.1. Wyniki badań w powiecie giżyckim i węgorzewskim	6
I.3. Badania stopnia skolaryzacji oraz przyczyn porzucania lub niepodejmowania edukacji w szkołach południowo-wschodniej Litwy	8
I.4. Szkolenia grup nauczycielskich w Polsce -Temat „Edukacja integracyjna i włączająca” środkiem do zwiększenia stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz południowo-wschodniej Litwy	10
I.5. Szkolenia grup nauczycielskich na Litwie -Temat „Praca szkół i nauczycieli ułatwiająca zwiększenia stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz południowo-wschodniej Litwy	11
I.6. Szkolenia grupy organizatorów edukacji w Polsce -Temat „Możliwości zwiększenia współczynnika skolaryzacji poprzez modernizację systemu edukacyjnego w powiecie giżyckim i węgorzewskim”	12
I.6.1. Rekomendacje działań na rzecz doskonalenia pracy szkół i organów prowadzących w organizacji edukacji w powiatach giżyckim i węgorzewskim	13
I.7. Szkolenie grupy organizatorów edukacji na Litwie -Temat „Możliwości zwiększenia współczynnika skolaryzacji poprzez modernizację systemu edukacyjnego południowo-wschodniej Litwy”	16
I.7.1. WNIOSKI I ZALECENIA	16
I.7.2. REKOMENDACJE DLA USPRAWNIENIA PROCESÓW EDUKACJI	17
Promocja edukacji lokalnej:	17
Uniwersalne projektowanie w edukacji:	17
Rozwiązanie braku specjalistów:	17
Wsparcie dla nauczycieli wspomagających:	17
Monitoring i ocena:	17
Dostosowanie infrastruktury i dostępności:	18
Wsparcie rodzicielskie:	18
I.8. Opracowanie programów szkoleń	18
II. Ogólne informacje o powiecie giżyckim i węgorzewskim oraz rejonach południowo-wschodniej Litwy, w tym o systemach edukacji na tych obszarach i jakości usług edukacyjnych na tych obszarach mierzona wskaźnikiem powszechności kształcenia	19
II.1. System edukacyjny powiatu giżyckiego i węgorzewskiego	20
II.2. SYTUACJA OŚWIATY NA LITWIE	33
III. Ogólne informacje o projekcie	41
IV. Metody badań przyczyn niskiego współczynnika skolaryzacji w powiecie giżyckim i węgorzewskim. Wyniki badań	46
IV.1. Wyniki badań uczniów w wieku 7 -14 lat, mieszkających (zameldowanych) w obwodzie szkoły, a nie będących jej uczniami.	48
IV.2. Wyniki badania absolwentów szkół podstawowych	54
IV.3. Wyniki badania uczniów szkół ponadpodstawowych, którzy zrezygnowali z nauki w szkole wybranej po ukończeniu szkoły podstawowej	58

V. ...METODA BADAŃ PRZYCZYŃ NISKIEGO WSPÓŁCZYNNIKA SKOLARYZACJI W SZKOŁACH LITWY POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ	62
V.1. Wyniki badań uczniów, którzy nie uczęszczają do szkoły w swojej okolicy od klasy 1 do klasy 12 (grupa I)	65
V.2. Wyniki badań uczniów, którzy ukończyli lub kończą progimnazjum (8 lub 10 klas) (grupa II)	68
V.3. Wyniki badań uczniów, którzy przerwali naukę w szkole zawodowej (grupa III)	70
VI. Opis szkoleń przeprowadzonych w ramach projektu	73
VI.1. Szkolenia grup nauczycielskich w Polsce	74
VI.2. Szkolenia grup nauczycielskich na Litwie	84
VI.3. Szkolenie grupy organizatorów edukacji w Polsce	90
VII. Zestawienie wniosków do pracy nauczycieli i szkół opracowanych przez grupę nauczycielską. Zestawienie propozycji zmian i modernizacji lokalnych systemów edukacyjnych.	96
VII.1. Rekomendacje działań na rzecz doskonalenia pracy szkół i organów prowadzących w organizacji edukacji w powiatach giżyckim i węgorzewskim	97
VII.2. Wnioski i zalecenia zredagowane w grupie nauczycielskiej oraz organizatorów edukacji po szkoleniach na Litwie	100
VII.3. REKOMENDACJE DLA USPRAWNIENIA PROCESÓW EDUKACJI	101
VIII. Zestawienie planów pracy Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji i Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej Rejonu Wileńskiego w celu wdrożenia rezultatów projektu ..	103
VIII.1. Plan pracy Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Giżycku (działania związane z realizacją rekomendacji w projekcie)	104
VIII.2. Działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zapobiegające pojawianiu się „dzieci pozaszkolnych”	109
1. Możliwości „przymierzenia” zawodu w 2024 r.: jakie są?	109
2. Projekt „Neuroedukacja. Uzupełnienie wiedzy teoretycznej i praktycznej w pracy z dziećmi	110
3. ZARZĄDZANIE STRESEM, LĘKIEM	111
IX. Programy szkoleń nauczycieli, dyrektorów, pracowników samorządów	112
Program szkolenia dla pracowników jednostek samorządów lokalnych	113
Szkolenie dla dyrektorów szkół	124
Program szkolenia dla rady pedagogicznej szkoły podstawowej	135
Program szkolenia dla nauczycieli szkół ponadpodstawowych	142

I. Streszczenie

I.1. Wstęp

Podczas wykonanej przez pracowników Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Giżycku analizy wyników edukacyjnych w powiecie giżyckim i węgorzewskim oraz w gminach tworzących te jednostki samorządu terytorialnego, stwierdzono niepokojąco niską wartość tzw. współczynników skolaryzacji.

Współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Parametr ten sygnalizuje (a w zasadzie powinien to realizować) w jakim stopniu organ administracji publicznej wywiązuje się z obowiązku w zakresie zapewnienia ludności prawa do wykształcenia. Inaczej – w jakim stopniu usługi edukacyjne organizowane przez dany organ administracji publicznej odpowiada oczekiwaniom ludności.

Tabela 1. Współczynnik skolaryzacji netto w powiatach i gminach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego na tle wartości w Polsce i województwie warmińsko-mazurskim (sporządzono na podstawie danych GUS).

Obszar	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2022
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
POLSKA	98,48	98,13	96,78	96,68	95,28	94,50	90,11	93,35	93,69	94,63	94,72
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	98,46	98,13	96,69	95,84	92,97	91,57	86,91	88,90	89,10	90,65	89,35
Powiat węgorzewski	97,86	98,76	97,03	97,63	91,20	88,93	82,70	87,45	86,84	88,00	85,33
Gmina Budry	93,26	98,72	95,33	94,95	91,71	88,48	84,13	79,90	73,59	73,68	72,22
Gmina Pozezdrze	98,61	96,33	96,26	95,10	82,67	78,57	69,74	76,92	75,78	76,89	73,28
Gmina Węgorzewo	98,63	99,26	97,53	98,73	93,01	91,08	85,04	90,99	91,33	92,30	89,78
Powiat giżycki	98,60	98,62	97,22	97,10	95,56	94,92	89,31	91,25	91,24	90,82	89,41
Giżycko - miasto	106,31	106,93	105,00	105,19	106,51	109,02	104,53	106,03	108,01	109,58	110,20
Giżycko gmina wiejska	78,31	79,30	77,74	75,84	74,69	67,86	64,33	68,68	67,73	67,08	62,24
Gmina Kruklanki	93,28	95,24	96,14	93,75	90,78	89,86	82,82	84,79	80,47	77,43	76,58
Gmina Miłki	100,59	93,31	95,12	95,35	88,32	91,32	76,33	73,96	74,22	74,53	73,80
Gmina Ryn	96,58	98,27	92,96	94,24	90,56	84,88	77,11	82,08	80,16	75,05	75,23

Wynik 62,24% Gminy Giżycko, sygnalizuje, iż 37,76 % dzieci w wieku 7-15 lat mieszkających na jej terenie, nie jest uczniami szkół prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Tabela 2. Współczynnik skolaryzacji młodzieży 15-18 lat w subregionie ełckim na tle województwa i kraju (na podstawie danych GUS)

Uwaga – dane dla na poziomie powiatu dla tej kategorii szkół są niedostępne w GUS

Obszar	Typ szkoły	2019	2020	2021	2022
		[%]	[%]	[%]	[%]
POLSKA	Licea ogólnokształcące 15-18 lat	42,72	43,04	43,66	45,35
	zawodowe i ogólnozawodowe	34,91	34,98	35,90	35,23
	branżowe I stopnia 15-18 lat	12,18	12,61	13,02	13,47
	szkoły specjalne przysposabiające do pracy (wiek 15-18 lat)	0,21	0,23	0,24	0,16
	Razem	90,02	90,86	92,82	94,21
REGION WARMIŃSKO- MAZURSKIE	Licea ogólnokształcące 15-18 lat	36,96	29,49	37,24	37,56
	zawodowe i ogólnozawodowe	32,38	26,15	33,78	32,67
	branżowe I stopnia 15-18 lat	14,61	13,28	16,08	16,54
	szkoły specjalne przysposabiające do pracy (wiek 15-18 lat)	0,25	0,44	0,30	0,19
	Razem	84,20	69,36	87,40	86,96
PODREGION EŁCKI	Licea ogólnokształcące 15-18 lat	36,84	29,06	38,58	38,12
	zawodowe i ogólnozawodowe	32,81	26,36	33,91	32,00
	branżowe I stopnia 15-18 lat	10,32	10,46	12,21	13,50
	szkoły specjalne przysposabiające do pracy (wiek 15-18 lat)	0,21	0,49	0,33	0,21
	Razem	80,18	66,37	85,03	83,83

Podobne niekorzystne zjawisko zauważono także na Litwie. Tam mówi się o tzw. dzieciach pozaszkolnych.

"Dziecko pozaszkolne" oznacza dziecko w wieku poniżej 16 lat, które nie jest zarejestrowane w rejestrze uczniów i którego zadeklarowane miejsce zamieszkania znajduje się w danej gminie, lub dziecko, które jest zarejestrowane jako nieuczęszczające do szkoły w gminie, w której mieszka (definicja Urzędu Statystycznego Republiki Litewskiej).

Tabela 3. Liczba dzieci pozaszkolnych w Republice Litewskiej i regionie stołecznym (dane Urzędu Statystycznego Republiki Litewskiej – dostęp maj 2023).

Obszar/rok	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Republika Litwy	16 579	16 319	17 362	16 376	15 753
Okręg wileński	4 072	4 028	4 397	4 140	4 303

Niepokojąco niskie wartości współczynnika skolaryzacji w powiatach giżyckim i węgorszewskim, próba wyjaśnienia sytuacji na Litwie i szukanie środków poprawy sytuacji, były inspiracją do sformułowania Powiatowym Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w Giżycku niniejszego projektu.

Do współpracy zaproszono Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Rejonu Wileńskiego na Litwie (Vilniaus rajono pedagoginė psichologinė tarnyba).

W wyniku działania zostaną sformułowane następujące grupy, uczestniczące w działaniach projektu:

1. 15 osobowa grupa nauczycieli z Powiatu Giżyckiego i Węgorszewskiego

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

2. 15 osobowa grupa nauczycieli z Południowej Litwy
3. 4 osobowa grupa organizatorów edukacji z powiatu giżyckiego i węgorzewskiego
4. 4 osobowa grupa organizatorów edukacji z Południowej Litwy

W ramach projektu zaplanowano wykonanie następujących działań.

1. Rekrutacja szkół do badań oraz osób biorących udział w projekcie w powiecie giżyckim i węgorzewskim
2. Rekrutacja szkół do badań oraz osób biorących udział w projekcie w południowo-wschodniej Litwie
3. Badanie stopnia skolaryzacji dzieci z rejonów szkół podstawowych oraz badania stopnia i przyczyn porzucania przez młodzież edukacji w szkołach ponadpodstawowych w powiecie giżyckim i węgorzewskim
4. Badania stopnia skolaryzacji oraz przyczyn porzucania lub niepodejmowania edukacji w szkołach w południowo-wschodniej Litwy
5. Szkolenia grup nauczycielskich w Polsce -Temat „Edukacja integracyjna i włączająca” środkiem do zwiększenia stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz południowo-wschodniej Litwy
6. Szkolenia grup nauczycielskich na Litwie -Temat „Praca szkół i nauczycieli ułatwiająca zwiększenia stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz południowo-wschodniej Litwy
7. Szkolenie grupy organizatorów edukacji w Polsce -Temat „Możliwości zwiększenia współczynnika skolaryzacji poprzez modernizację systemu edukacyjnego w powiecie giżyckim i węgorzewskim”
8. Szkolenie grupy organizatorów edukacji na Litwie -Temat „Możliwości zwiększenia współczynnika skolaryzacji poprzez modernizację systemu edukacyjnego południowo-wschodniej Litwy
9. Opracowanie publikacji „Jak sprawić by dzieci chodziły do naszej szkoły?
10. Opracowanie programów szkoleń

I.2. Badanie stopnia skolaryzacji dzieci z rejonów szkół podstawowych oraz badania stopnia i przyczyn porzucania przez młodzież edukacji w szkołach ponadpodstawowych w powiecie giżyckim i węgorzewskim

Po pozyskaniu szkół do współpracy w ramach projektu wykonano zaplanowane badania uczniów. Badaczami zostali nauczyciele, którzy zostali wskazani przez dyrektora szkoły. Badanie mogło być przeprowadzone po uzyskaniu zgody rodziców i było w pełni anonimowe.

W badaniach zastosowano **metodę indywidualnych przypadków**, która polega na badaniu konkretnych, wyodrębnionych zdarzeń i osób. Można nią badać konkretnego człowieka, wydarzenia, zjawiska lub procesu z nim związanego. Zazwyczaj badane są nietypowe i nieracjonalne przypadki, odbiegające od powszechnie uznanych norm postępowania w danej strukturze.

Badania w powiecie giżyckim i węgorzewskim zostały przeprowadzone w trzech wyodrębnionych grupach docelowych dzieci/młodzieży:

1. Grupie uczniów w wieku 7-14 lat, którzy są zameldowani/zapisani w obwodzie konkretnej szkoły podstawowej, a z różnych powodów nie są uczniami tej szkoły.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Celem badania dzieci tej grupy było określenie przyczyn wybierania innych szkół, niż szkoła obwodowa, która (przynajmniej w założeniu) jest najbliższej tego dziecka, a dziecko ma zagwarantowane w niej miejsce ze względu na przepisy prawa. Zgodnie z jego potrzebami jest zorganizowane dowożenie.

2. Grupie absolwentów szkół podstawowych, czyli dzieci/młodzieży w wieku 15-18 lat, którzy skończyli szkołę podstawową. Celem badania dzieci/młodzieży tej grupy było poznanie ich dalszej kariery edukacyjnej, rodzajów wybieranych szkół, innego trybu kształcenia lub rezygnacji z nauki oraz powodów (określanych przez dzieci/młodzież lub ich rodziców) podjętych decyzji. Badanie w tej grupie powinno pomóc określić przyczyny niskiej wartości skolaryzacji w kategorii szkół ponadpodstawowych.
3. Grupie młodzieży która była uczniami szkół ponadpodstawowych, a którzy zrezygnowali z nauki w tych szkołach przed ich ukończeniem. Celem badania w tej grupie było określenie przyczyn decyzji o rezygnacji z nauki w konkretnej szkole podejmowanej przez ucznia lub jego rodziców. Ponieważ bardzo często decyzja o rezygnacji z nauki w danej szkole prowadzi do wycofania się z nauki szkolnej w ogóle, badanie to służyło także do określenia przyczyn niskiej wartości współczynnika skolaryzacji w kategorii szkół ponadpodstawowych.

I.2.1. Wyniki badań w powiecie giżyckim i węgorzewskim

1. Wyniki badań w uczniów w wieku 7-14, którzy wybrali inną szkołę niż szkoła obwodowa

Przyczyny wybierania innych szkół niż szkoła obwodowa, ujawnione poprzez badania, można podzielić na kilka grup.

- a. **grupa 1 – 29%** respondentów, wskazuje na przyczyny ekonomiczne. Jest to faktyczna zmiana miejsca zamieszkania bez zmiany zameldowania tj wyjazd rodziców do innych regionów w Polsce lub za granicę. Związane jest to z małą ilością miejsc pracy lub nieatrakcyjnymi wynagrodzeniami w powiecie giżyckim i węgorzewskim. Osoby te nie są jednak w stanie zamieszkać w nowym miejscu „na stałe” z wymeldowaniem ze starego miejsca. Mieszkają w Olsztynie, Gdańsku lub gdzieś za granicą, tam posyłają swoje dzieci do szkoły, ale teoretycznie są nadal mieszkańcami miejscowości w powiecie giżyckim lub węgorzewskim.
- b. **grupa 2 - 14%** respondentów wskazuje na przyczyny organizacyjne zależne bezpośrednio od samorządu/organu prowadzącego – czyli niepełna struktura szkoły np. brak klasy VII, brak opieki po lekcjach w szkole obwodowej, trudności w dotarciu do szkoły (zły dojazd i dowóz).
- c. **grupa 3 – 18%** wskazuje na przyczyny zależne bezpośrednio od szkoły takie jak: brak pomocy w nauce ze strony szkoły podstawowej, niesprawiedliwe traktowanie przez nauczycieli szkoły podstawowej, przemoc ze strony innych uczniów w szkole podstawowej, przemoc ze strony innych, utrudniająca uczęszczanie do szkoły obwodowej. niski poziom nauczania w obwodowej szkole podstawowej.
- d. **grupa 4 -14%** wskazuje na brak dostosowania szkoły do nauki uczniów z szeroko pojętymi niepełnosprawnościami obejmującymi zarówno deficyty fizyczne jak i umysłowe, depresję, fobię szkolną.

- e. **Grupa 5 – 24%** wskazuje na uwarunkowania rodzinne. Są często to dzieci mieszkańców wsi, ale pracujących w miastach. Nie ufają wiejskim szkołom obwodowym, zawożą dzieci do szkoły w miejscu pracy, powierzają opiekę babciom mieszkającym w mieście, pozwalają dzieciom uczyć w edukacji domowej.

2. Wyniki badania absolwentów szkół podstawowych

61% absolwentów szkół podstawowych w powiecie giżyckim i węgorzewskim najczęściej zostają uczniami szkół lokalnych, w tym liceów ogólnokształcących 33%, techników 20% i szkół branżowych 8%.

Uwaga – podawane % są obliczane w odniesieniu do osób badanych.

Wyniki badania wskazują na trzy niekorzystne zjawiska:

- są uczniowie nie podejmujący edukacji w ogóle (w tym przypadku pracują w rodzinnych gospodarstwach rolnych),
- realizują obowiązek nauki poza szkołą (badani wskazują tutaj tzw. szkołę w chmurze, której efekty są co najmniej niesprawdzone),
- zbyt duża liczba uczniów szuka zaspokojenia aspiracji edukacyjnych poza powiatem giżyckim i węgorzewskim.

Najwięcej (47%) osób badanych wybierających naukę w szkołach poza badanymi powiatami wskazuje na przyczynę „Brak szkół powiatach giżyckim i węgorzewskim dostosowanych do zainteresowań/planów absolwentki/absolwenta”.

Natomiast przykrą niespodzianką dla organizatorów edukacji w badanych powiatach jest duża liczba głosów (19%) na przyczynę „**niska ocena szkół w powiatach giżyckim i węgorzewskim pod względem poziomu nauczania**”.

Trzeba także zwrócić uwagę na wskazywane przez badanych uczniów zjawisko mobbingu (razem to 6%) w szkołach lub obok szkoły, na problemy z dojazdem uczniów do szkoły 4%, problemy wychowawcze 3%, występującą opinię iż „nauka w szkole ponadpodstawowej jest bezcelowa”.

3. Wyniki badania uczniów szkół ponadpodstawowych, którzy zrezygnowali z nauki w szkole ponadpodstawowej wybranej po ukończeniu szkoły podstawowej

67% badanych osób kontynuuje naukę w innej szkole. Najwięcej, gdyż aż 33%, uczy się w szkole branżowej, w liceum 17%, w chmurze 10%, w technikum tylko 6%.

33% badanych uczniów nie kontynuuje nauki w szkole, chociaż 10% badanych zdobywa umiejętności do wykonywania zawodu na szkoleniach /kursach lub na tzw. przyuczeniu do zawodu i aż 12% już pracuje, ale aż 9% nie uczy się i nie pracuje.

Przyczyny rezygnacji z nauki w wybranej szkole:

- Uczennica/uczeń wybrał/a szkołę ponadpodstawową o kierunku kształcenia niedostosowanym do zainteresowań lub przyszłych planów (29%).
- W szkole ponadpodstawowej były zbyt wysokie wymagania w stosunku do możliwości uczennicy/ucznia (36%).

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

3. Kolejna duża grupa przyczyn - 13% to „*Problemy zdrowotne, w tym depresje, choroby lokomocyjne, emocjonalne*”.
4. Niebezpiecznie duża grupa 12% osób badanych, uważa, że nauka w szkole ponadpodstawowej jest niepotrzebna.

Uwaga. Szczegółowe wyniki badań uczniów w powiecie giżyckim i węgorzewskim wraz z omówieniem znajdują się w dalszej części publikacji.

I.3. Badania stopnia skolaryzacji oraz przyczyn porzucania lub niepodjęcia edukacji w szkołach południowo-wschodniej Litwy

Badaniem objęto 319 respondentów z 15 placówek oświatowych południowo-wschodniej Litwy. Badania zostały przeprowadzone w trzech wyodrębnionych grupach docelowych dzieci/młodzieży:

Grupa I - 115 uczniów, którzy nie uczęszczają do szkoły w swojej okolicy od klasy 1 do klasy 12. Celem badania dzieci tej grupy było określenie przyczyn nieuczęszczania do szkoły w miejscu swego zamieszkania oraz wybieranie innych szkół niż szkoła obwodowa, która (przynajmniej w założeniu) jest najbliższej tego dziecka, dziecko ma zagwarantowane w niej miejsce ze względu na przepisy prawa, zgodnie z jego potrzebami jest organizowane dowożenie.

Grupa II - 101 uczniów, którzy ukończyli lub kończą progimnazjum (8 lub 10 klasę). Celem badania dzieci/młodzieży tej grupy jest poznanie ich dalszej kariery edukacyjnej lub zawodowej, rodzajów wybieranych szkół, innego trybu kształcenia lub rezygnacji z nauki oraz powodów podjętych decyzji.

Grupa III - 103 osoby, które przerwały naukę w szkole zawodowej. Celem badania w tej grupie było określenie przyczyn decyzji o rezygnacji z nauki w konkretnej szkole podejmowanej przez ucznia.

1. Wyniki badań uczniów, którzy nie uczęszczają do szkoły w swojej okolicy (do szkoły obwodowej)

65% uczniów z grupy wskazała, że głównymi powodami wyboru placówki edukacyjnej w innym rejonie lub gminie były: chęć uczenia się z przyjaciółmi lub członkami rodziny, którzy uczęszczali do innej szkoły, a także lepsza dostępność (wygodniejszy transport publiczny lub bliskość szkoły do miejsca pracy rodzica, co ułatwia dzieciom dotarcie do szkoły i powrót z niej po szkole. Dla niektórych respondentów szkoła w innym rejonie administracyjnym była bliżej ich miejsca zamieszkania).

Wśród tej grupy 14% respondentów zgłosiło zmianę miejsca zamieszkania: niektórzy przeprowadzili się z rodzicami do innego miasta lub za granicę, niektórzy wprowadzili się do innych członków rodziny (np. wcześniej mieszkali z (rozwidzionym) tatą lub mamą, a następnie wprowadzili się do drugiego rodzica). Niektórzy wprowadzili się do innego krewnego (babci, wujka) po ograniczeniu ich rodziców praw do dziecka lub z innych powodów).

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

43% respondentów podało powody związane z procesem edukacyjnym:

- a. 11% stwierdziło, że mają talenty i zainteresowania, których nie mogą realizować w szkole w miejscu zamieszkania, oraz że brakuje im szerokiej oferty kółek i zajęć pozalekcyjnych.
- b. Podobny odsetek respondentów (12 proc.) wskazał, że zmienił szkołę z powodu zastraszania, znęcania się lub innych nieporozumień z rówieśnikami. Nieporozumienia te doprowadziły do niższej frekwencji i niechęci do chodzenia do szkoły. Oczekiwano, że problemy te znikną po zmianie środowiska;
- c. Podobny odsetek uczniów uważał, że szkoła w ich miejscu zamieszkania miała zbyt niski poziom nauczania - zbyt niskie standardy, niekompetentni nauczyciele (lub konkretny nauczyciel);
- d. Podobny odsetek zgłosił, że był nie zadowolony z nieuczciwego zachowania nauczycieli w stosunku do nich lub innych aspektów negatywnej komunikacji;
- e. Wreszcie, podobny odsetek uczestników badania zgłosił, że szkoła miała słabą organizację wsparcia edukacji dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

2. Wyniki badań uczniów, którzy ukończyli lub kończą progimnazjum (8 lub 10 klas) (grupa II)

Większość uczniów z grupy II uczęszczała do progimnazjum lub gimnazjum (8 i 10 klasa). Po ukończeniu roku szkolnego 8 uczniów wskazało, że zamierza kontynuować naukę w szkole zawodowej, a pozostali w gimnazjum. Większość respondentów nie krytykowała swojej szkoły średniej i chętnie pozostałaby w niej, ale w placówce edukacyjnej w ich miejscu zamieszkania jest tylko 8 klas.

Prawie wszyscy, którzy zamierzają rozpocząć naukę w następnym roku szkolnym w szkole zawodowej, wskazali, że ich wybór był motywowany chęcią jak najszybszego zdobycia specjalizacji i rozpoczęcia pracy. Chcieli zdobyć bardziej praktyczne umiejętności, dzięki którym można zdobyć pracę.

3. Wyniki badań uczniów, którzy przerwali naukę w szkole zawodowej (grupa III)

Większość respondentów z grupy III (59%) obecnie pracuje lub kształci się zawodowo.

54% uczniów, którzy porzucili naukę zrobili to z powodu sytuacji materialnej: rozpoczęli pracę zawodową, niektórzy mieli trudności z pogodzeniem pracy i nauki, a ich rodzina nie była w stanie zapewnić wsparcia finansowego. Inni nie widzieli sensu dalszej edukacji, ponieważ mogli zdobyć pracę bez otrzymania dyplomu.

Niektórzy wyjechali do pracy za granicę. 24% zrezygnowało z nauki, ponieważ nie podobał im się zawód, który wybrali. 10% zrezygnowało z nauki z powodu okoliczności osobistych lub rodzinnych - problemów zdrowotnych, urlopu macierzyńskiego, konieczności opieki nad bliską osobą itp.

Uwaga. Szczegółowe wyniki badań na Litwie wraz z omówieniem znajdują się w dalszej części publikacji.

I.4. Szkolenia grup nauczycielskich w Polsce -Temat „Edukacja integracyjna i włączająca” środkiem do zwiększenia stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz południowo-wschodniej Litwy

Uczestnikami szkolenia była 15 osobowa grupa ze szkół powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz grupa o takiej samej liczebności ze szkół na terenie południowej Litwy. Grupę polską tworzyły nauczyciele/nauczycielki szkół podstawowych, z których pięć jest zlokalizowanych na terenach wiejskich i taka sama liczba na terenach miejskich (Węgorzewo i Giżycko) oraz 5 osób ze szkół ponadpodstawowych.

Grupa litewska była tworzona przez dziesięcioosobową osobową grupę nauczycielek/nauczycieli szkół 1 etapu (klasy 1-10) oraz pięcioosobową grupę nauczycieli/nauczycielek reprezentujących szkoły zawodowe.

Data rozpoczęcia: 15/05/2023

Data zakończenia: 19/05/2023

Program szkolenia

Poniedziałek 15.05.2023

1. Założenia edukacji włączającej jako edukacji wysokiej jakości dostępnej dla każdej osoby uczącej się
2. Ocena funkcjonalna jako przykład biopsychospołecznego postrzegania człowieka, jego możliwości i potrzeb

Wtorek 16.05.2023

1. Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi – moduł ogólny uwzględniający zasady UDL (*Universal Design for Learning*) –
2. Teksty easy to read (ETR) w kontekście uniwersalnego projektowania edukacji oraz racjonalnych usprawnień

Środa 17.05.2023

1. Współpraca z rodzicami jako istotny czynnik we wspieraniu rozwoju dziecka/ucznia
2. Docenianie czy ocenianie ? Przepisy prawa oświatowego a rzeczywistość szkolna. Ocenianie włączające

Czwartek 18.05.2023

1. Budowanie zespołu nauczycieli jako warunek efektywności pracy dydaktycznej i wychowawczej
2. Profil kompetencyjny nauczyciela edukacji włączającej
3. Rola lidera we wspieraniu nauczycieli edukacji włączającej –

Piątek 19.05.2023

Konferencja – Ocenianie wspierające rozwój ucznia

1. Wpływ sposobu oceniania i poprawiania błędów na motywację do nauki
2. Jak odchodzić od tradycyjnego nauczania
3. Kompromis między oceną bieżącą a końcową

I.5. Szkolenia grup nauczycielskich na Litwie -Temat „Praca szkół i nauczycieli ułatwiająca zwiększenia stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorszewskiego oraz południowo-wschodniej Litwy

W szkoleniu uczestniczyły osoby biorące udział w projekcie, tj. te same, które brały udział w szkoleniu w Polsce

Data rozpoczęcia: 18/09/2023

Data zakończenia: 22/09/2023

Harmonogram szkolenia

Dzień godzina	Zajęcia
Dzień 1 18.09.2023 9:00 -13.00	Szkolenie „System edukacji na Litwie“
Dzień 1 18.09.2023 14:00 -15.00	Wizyta w gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie
Dzień 2 19.09.2023 9:00 -10.00	Wizyta w żłobku-przedszkolu w Niemenczynie
Dzień 2 19.09.2023 10:00 -11.00	Wizyta w Szkole Sportowej Samorządu Rejonu Wileńskiego
Dzień 2 19.09.2023 11:00 -13.00	Szkolenie „Sposoby zwiększania motywacji do nauki & nowoczesne technologie Biofeedback i VR“
Dzień 2 19.09.2023 14:00 -16.00	Wizyta w Poradni pedagogiczno-psychologicznej rejonu wileńskiego.
Dzień 3 20.09.2023 9:00 -10.30	Seminarium „Samobójstwa i uzależnienia wśród dzieci i młodzieży – porozmawiajmy” „O uzależnieniach bez paniki”
Dzień 3 20.09.2023 11:00 -12.30	Seminarium „Otwarcie drzwi dla uzależnień”
Dzień 3 20.09.2023 14:00 -15.00	Spotkanie w Agencji Narodowej Edukacji Litwy
Dzień 4 21.09.2023 9:30 -10.00	Spotkanie w Samorządzie rejonu Alytusa
Dzień 4 21.09.2023 11.00 -12.00	Wizyta w Vlado Mirono gimnazjum w Daugai
Dzień 4 21.09.2023 14:00-16.00	Wizyta w poradni pedagogiczno-psychologicznej Alytusa omówienie badań na Litwie
Dzień 5 22.09.2023 10.30 -13.00	Wizyta w A. Žikevičiaus szkole bezpiecznego dziecka w Kownie. Zajęcia edukacyjne w szkole
Dzień 5 22.09.2023 14.30 -15.30	Wizyta w progimnazjum Św. Kazimierza w Kownie - poznanie szkoły i omówienie badań na Litwie

I.6 Szkolenia grupy organizatorów edukacji w Polsce -Temat „Możliwości zwiększenia współczynnika skolaryzacji poprzez modernizację systemu edukacyjnego w powiecie giżyckim i węgorzewskim”

Dzień	Godzina	Temat
Dzień 1 29.06	9.00 9.45	Podział administracyjny Polski. Charakterystyka województwa warmińsko -mazurskiego. Powiaty giżycki i węgorzewski: historia, podział administracyjny, geografia, gospodarka, demografia
	9.55 11.00	System edukacyjny w Polsce. Współczynniki skolaryzacji dla szkół podstawowych w gminach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego. Współczynnik skolaryzacji dla szkół ponadpodstawowych podregionu ełckiego.
		System edukacyjny powiatu giżyckiego (rozmieszczenie przedszkoli i szkół, placówki edukacyjne, dane liczbowe, kształcenie zawodowe).
		Przejazd do SP Perły (Węgorzewo)
	12-13,30	Wizyta w Szkole Podstawowej w Perłach
	13,45	Podsumowanie I dnia szkolenia. Ewaluacja / SP Perły/
Dzień 2 30.06	9.00 9.45	Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkołach ogólnodostępnych na terenie powiatu giżyckiego
	10-11,30	Wizyta w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym
	12-13,0	Wizyta w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
	13,15 – 15	Podsumowanie II dnia szkolenia. Ewaluacja
Dzień 3 1.07.	9.00 9.45	Skala i przyczyny niepodejmowania nauki przez dzieci i młodzież w szkołach w powiecie węgorzewskim
	10,0011, 00	Skala i przyczyny niepodejmowania nauki przez dzieci i młodzież w szkołach w powiecie giżyckim
	11,00- 12,00	Kształcenie integracyjne w II LO w Giżycku - prezentacja w Powiatowym Ośrodku Rozwoju Edukacji
	12,15 13.30	Wstępna propozycja zmian i modernizacji systemu edukacyjnego powiatów giżyckiego i węgorzewskiego zmierzających do ograniczenia zjawiska porzucenia szkoły lub niepodejmowania nauki – opracowanie pomysłów i propozycji grupy
	14.00	Dyskusja, Ewaluacja. Zakończenie

I.6.1. Rekomendacje działań na rzecz doskonalenia pracy szkół i organów prowadzących w organizacji edukacji w powiatach giżyckim i węgorzewskim

(zostały zredagowane w wyniku dyskusji w grupie nauczycielskiej oraz organizatorów edukacji po szkoleniach w Giżycku)

1. Organy gmin i dyrektorzy szkół mogą ustalać **rzeczywiste** miejsce zamieszkania dziecka oraz **wolę rodziców/opiekunów** odnośnie wyboru szkoły, w której zamierzają umieścić dziecko, przed umieszczeniem go w ewidencji danej szkoły, ponieważ według prawa oświatowego, kluczowe znaczenie przy zapisie dziecka do szkoły obwodowej, kontrolowaniu spełniania obowiązku szkolnego oraz właściwym prowadzeniu dokumentacji ma miejsce jego **zamieszkania**, nie zameldowania. Przed umieszczeniem w ewidencji danej szkoły można przeprowadzić wywiad z rodzicami/opiekunami dziecka. Ten sposób postępowania wyeliminuje sztuczny przydział dzieci do obwodu szkoły i przywróci wartość informacyjną ogólnopolskim wskaźnikom charakteryzującym daną jednostkę samorządu terytorialnego.
2. Szkoły, zarówno podstawowe jak i ponadpodstawowe, mogą włączyć się do działań na rzecz rozwoju powiatów, które skutkuje zwiększeniem miejsc pracy, a tym samym nie zmusza młodych rodziców do wyjazdu. Jednym z możliwych działań jest praca nad pełnym rozwojem kompetencji kluczowych (**w tym e,f,g,h**) młodych ludzi-uczniów szkół tj.:
 - a. porozumiewania się w języku ojczystym
 - b. porozumiewania się w językach obcych
 - c. kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne
 - d. kompetencje informatyczne
 - e. umiejętność uczenia się
 - f. kompetencje społeczne i obywatelskie
 - g. inicjatywność i przedsiębiorczość
 - h. świadomość i ekspresja kulturalnaW kontekście zwiększania miejsc pracy, szczególnie istotne jest rozwijanie inicjatywności i przedsiębiorczości ale ważna jest również umiejętność uczenia się.
3. Innym możliwym działaniem na rzecz rozwoju lokalnego rynku pracy jest zachęcenie uczniów do wybierania kierunków kształcenia w szkole ponadpodstawowej zgodnych z potrzebami lokalnego rynku pracy. Wymaga to poznania takich potrzeb w perspektywie co najmniej kilku lat, a także tworzenia takich kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych, ukierunkowania pracy doradców zawodowych, wychowawców i innych nauczycieli szkół podstawowych, intensywnych metod rekrutacji docierających bezpośrednio do ucznia i ich rodziców prowadzonych przez szkoły ponadpodstawowe oraz włączenia pracodawców w proces rekrutacji i kształcenia.
4. Ponieważ wielu absolwentom szkół podstawowych, kandydatom i uczniom szkół branżowych I stopnia, stwarza dużą trudność uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia u pracodawców, szkoły branżowe powinny bardziej się włączyć w przezwyciężenie takich problemów. Warto także rozważyć odtworzenie WARSZTATÓW SZKOLNYCH,

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

wykorzystując Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego jak również przekazaną/udostępnioną przez przedsiębiorców.

5. Realizatorzy projektu sądzą, iż do **edukacji domowej** jako formy spełniania obowiązku szkolnego należy podchodzić z dużą ostrożnością i kierować wysiłki na likwidację przyczyn skłaniających uczniów do podejmowania takiej formy edukacji (np. przemocy w szkole, fobii szkolnych, trudności z dotarciem do szkoły, obaw przed zamieszkaniem w internacie).
6. Organizowanie szkół o pełnym cyklu tj. szkoła podstawowa 8 klasowa, liceum 4 letnie, szkoła branżowa I stopnia 3 letnia, technikum 5 letnie.
7. Zorganizowanie opieki nad dziećmi (i młodzieżą w szkołach ponadpodstawowych) przed lekcjami i po lekcjach w zależności od rozpoznanych potrzeb. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych dla dzieci/młodzieży dowożonej/dojeżdżającej.
8. Poprawa sposobu dotarcia do szkoły, w tym organizacja dowozu dzieci w szkołach podstawowych (w tym w szkole specjalnej), skrócenie czasu dowozu, który nie powinien przekraczać np. 30 min w jedną stronę, **organizacja dojazdów do szkół ponadpodstawowych przez powiaty z siedzib szkół wiejskich, z których są uczniowie**, organizacja przez szkoły ponadpodstawowe wydarzeń dla uczniów szkół wiejskich z wykorzystaniem internatów w celu zmniejszenia obaw przed zamieszkaniem w internacie, udzielenie pomocy materialnej uczniom o niskich dochodach mieszkających w internacie np. poprzez zwolnienie opłaty za internat, ulgi w zakupie żywienia.
9. Organizacja różnych form pracy z uczniami dostosowanymi do ich potencjału intelektualnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, w szczególności zorganizowanej nieodpłatnej pomocy w nauce uczniom nienadążającym i rozwijającym dla uczniów uzdolnionych naukowo, artystycznie i fizycznie.
10. Prowadzenie w każdej szkole monitoringu (w tym badań ankietowych uczniów) bezpieczeństwa uczniów i zapobieganie różnego rodzaju formom przemocy ze strony innych uczniów w szkole i w otoczeniu szkoły np. organizowanej przez nieformalne grupom młodzieży w miejscu szkoły (uwaga na uczniów dojeżdżających). Wykluczenie wszelkich form mobbingu ze strony nauczycieli i innych pracowników szkoły.
11. Wprowadzenie do praktyki szkół podstawowych i ponadpodstawowych edukacji integracyjnej i włączającej tj. na umożliwieniu uczniom z niepełnosprawnościami i innymi specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nauki z rówieśnikami w szkołach ogólnodostępnych, na docenianiu i wspieraniu wszystkich uczniów oraz dostosowywaniu szkoły do uczniów o zróżnicowanych potrzebach². Edukacja włączająca jest oparta na założeniu, że wszystkie dzieci mogą i mają prawo uczyć się w szkołach ogólnodostępnych, najbliższych miejsca zamieszkania, koncentruje się na tym, jak je efektywnie uczyć i jak zapewnić im poczucie przynależności do zbiorowości szkolnej.
12. Ponieważ jednym z większych problemów jest nietrafiony wybór szkoły ponadpodstawowej, należy rozwinąć powiązania szkół ponadpodstawowych i podstawowych. Szczególną uwagę można zwrócić na szkoły podstawowe na

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

terenach wiejskich. Stan docelowy: uczniowie klasy 8 wszystkich szkół podstawowych na terenie powiatu giżyckiego i węgorszewskiego znają szkoły ponadpodstawowe w Giżycku i Węgorzewie, kierunki kształcenia, wymagania i możliwości dalszej edukacji i pracy po ich ukończeniu. Szkoły ponadpodstawowe znają poglądy i aspiracje i obawy uczniów szkół podstawowych. Stan taki będzie możliwy, jeżeli włączą się w to działanie całe społeczności szkole, nie tylko doradcy zawodowi.

13. Umożliwianie nauczycielom osiągnięcia wysokiej pozycji zawodowej poprzez różnego rodzaju formy doskonalenia zawodowego i popularyzowanie osiągnięć nauczycieli.
14. Utworzenie i promowanie na terenie Giżycka i/lub Węgorzewa kierunków kształcenia przydanych w rozwoju Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, wykorzystujących walory tych powiatów (w tym potencjał Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Rynie) w celu pozyskania uczniów z innych powiatów, a przez to zrównoważenia osób podejmujących naukę w innych powiatach np. w Szkole Rolniczej w Karolewie (np. liceum o profilu żeglarskim, technikum informatyczne lub mechatroniczne o specjalności wojskowej).
15. Utworzenie w liceach ogólnokształcących (lub jednym liceum ogólnokształcącym) oddziałów/klas akademickich, gdzie mogą się dostać wyłącznie absolwenci szkół podstawowych o wysokich osiągnięciach i stosowanie w tym oddziale/oddziałach indywidualnych/rozszerzonych programów nauczania z wybranych przedmiotów.
16. Opracowanie i rozpowszechnienie informacji o mechanizmach powstawania szkół o wysokich rankingach, oraz o osiągnięciach uczniów w poszczególnych szkołach ponadpodstawowych, w tym o wynikach egzaminu maturalnego i egzaminach zawodowych, demonstrującej, że w każdej szkole są uczniowie zdający egzaminy z najwyższą liczbą punktów (tabele/ wykresy). Budowanie zaufania rodziców do wysokich umiejętności nauczycieli ze szkół powiatu giżyckiego i węgorszewskiego.
17. Motywować i pomagać szkołom nawiązywać współpracę z innymi szkołami i podmiotami oraz promować w środowisku taką formę działania. Stan docelowy – każda szkoła posiada co najmniej dwie zaprzyjaźnione szkoły na wschodzie, zachodzie lub południu lub północy oraz w kraju, z którymi realizuje wspólne projekty doskonalące pracę.
18. Konieczna jest dalsze i ciągłe doskonalenie infrastruktury szkół. Dotyczy to przekształcania budynków edukacyjnych w zgodne z zasadami uniwersalnego projektowania, wyposażenia w pomoce dydaktyczne, zasoby przydatne do rozwoju wszystkich kompetencji kluczowych, zagospodarowania budynków i otoczenia szkół w bardziej przyjazne i zgodne ekologią.

I.7. Szkolenie grupy organizatorów edukacji na Litwie -Temat „Możliwości zwiększenia współczynnika skolaryzacji poprzez modernizację systemu edukacyjnego południowo-wschodniej Litwy”

Tu powinien być krótki opis tego szkolenia

I.7.1. WNIOSKI I ZALECENIA

(zostały zredagowane w wyniku dyskusji w grupie nauczycielskiej oraz organizatorów edukacji po szkoleniach na Litwie)

Na podstawie wyników ankiet i sugestii respondentów można stwierdzić, że bardziej dogodne połączenia transportem publicznym ze szkołą (dogodniejsze rozkłady jazdy autobusów lub posiadanie busów szkolnych), więcej zajęć pozalekcyjnych, więcej wycieczek oraz imprez, częstsze wycieczki i wyjazdy (w szkołach w ich okolicy) pomogłyby zachęcić uczniów do pozostania w szkole w miejscu ich zamieszkania.

Niektórzy uczniowie zmieniali szkołę, ponieważ wymagania akademickie były zbyt wysokie, a inni, ponieważ były one zbyt niskie (w obu przypadkach wymagania nie odpowiadały możliwościom ucznia, co oznacza, że indywidualne potrzeby nie były brane pod uwagę).

W związku z tym zajęcie się indywidualnymi potrzebami, lepszy dostęp do wsparcia edukacyjnego dzieci troski specjalnej i większa uwaga nauczycieli zarówno dla ucznia, jak i rodziców zwiększyłyby prawdopodobieństwo, że uczniowie i ich rodzice będą chcieli pozostać w danej placówce edukacyjnej.

Również do tego przyczyniłby się lepszy ogólny klimat psychologiczny w szkole, wyższa kultura komunikacji w zakresie relacji między uczniami, oraz między uczniami a nauczycielami oraz między nauczycielami a rodzicami (niektórzy uważali, że w szkole brakuje współpracy między nauczycielami i rodzicami). Niektórzy respondenci wskazali, że byłoby wskazane przeprowadzenie działań prewencyjnych nękań i zastraszania, oraz szkoleń rozwijających zdolności komunikacyjne.

Niektórzy respondenci zmienili szkołę dlatego, że miała tylko 4 lub 8 klas - rodzice chcieli ciągłości edukacji w tej samej placówce od klas 1 do 12. Jeden z respondentów stwierdził, że dobrze byłoby poprawić jakość posiłków w placówkach edukacyjnych, tak aby jedzenie było dostosowane do dzieci o różnych potrzebach.

Badanie uczniów szkół zawodowych wykazało, że większość nastolatków porzuca naukę z powodów, które były w taki czy inny sposób związane z ich sytuacją finansową. Uczniowie twierdzili, że ich rodzina nie mogła ich utrzymywać, albo chcieli jak najwcześniej rozpocząć własne samodzielne życie, dlatego rozpoczęli pracę zawodową. Respondentom trudno było pogodzić edukację z pracą.

Dlatego jedną z najczęstszych sugestii dotyczących zmian, które można wprowadzić, aby pomóc uczniom pozostać w szkołach zawodowych, było uelastycznienie planu zajęć, aby pomóc połączyć naukę z pracą (mniej lekcji, możliwość wykonywania niektórych zadań indywidualnie, zdalnie) oraz zwiększenie stypendium. Podczas nauki organizować więcej zajęć praktycznych, zorientowanych na rzemiosło. Świadomość, że zdobyte w szkole umiejętności będą wykorzystywane na rynku pracy, dałaby większą motywację kontynuowania nauki w szkołach.

I.7.2. REKOMENDACJE DLA USPRAWNIENIA PROCESÓW EDUKACJI

Warto skupić się na kilku kluczowych obszarach.

Promocja edukacji lokalnej:

Kampanie informacyjne: Organizowanie kampanii mających na celu informowanie rodziców (opiekunów) i uczniów o korzyściach płynących z wyboru szkoły w pobliżu miejsca zamieszkania. Kampanie mogą obejmować spotkania, broszury, a także aktywną obecność w mediach społecznościowych.

Współpraca z samorządami lokalnymi: Współpraca z władzami lokalnymi w celu stworzenia atrakcyjnych programów edukacyjnych w szkołach lokalnych, które przyciągną rodziców i uczniów, np. ciekawe kółka zainteresowań, place zabaw przy szkole, możliwość prowadzenia świetlicy z dodatkowymi posiłkami i odpoczynkiem od zajęć, centra dzienne przy szkołach.

Uniwersalne projektowanie w edukacji:

Szkolenia dla nauczycieli: Organizowanie regularnych szkoleń z zakresu uniwersalnego projektowania nauczania, aby nauczyciele mogli lepiej dostosowywać metody nauczania do potrzeb wszystkich uczniów.

Zasoby i narzędzia: Zapewnienie szkołom dostępu do zasobów i narzędzi, które ułatwiają wdrażanie uniwersalnego projektowania w praktyce edukacyjnej.

Rozwiązanie braku specjalistów:

Programy stypendialne i szkoleniowe: Tworzenie programów stypendialnych i szkoleniowych dla przyszłych specjalistów (logopedów, psychologów, pedagogów specjalnych i socjalnych), aby zwiększyć ich dostępność w regionie.

Współpraca z uniwersytetami: Nawiązanie współpracy z lokalnymi uniwersytetami w celu promowania kierunków edukacyjnych, związanych z edukacją specjalną.

Wsparcie dla nauczycieli wspomagających:

Zwiększenie finansowania: Lobbowanie o zwiększenie finansowania na zatrudnienie większej liczby nauczycieli wspomagających (pomocników nauczycieli) w szkołach.

Programy mentorskie: Tworzenie programów mentorskich, gdzie doświadczeni nauczyciele wspomagający mogą dzielić się wiedzą i doświadczeniem z nowo zatrudnionymi.

Monitoring i ocena:

System monitoringu: Wprowadzenie systemu monitoringu, który będzie śledził postępy w implementacji edukacji włączającej oraz efektywność zastosowanych metod.

Kryteria oceny: Ustalenie jasnych kryteriów oceny, takich jak stopień integracji uczniów, ich wyniki w nauce, oraz satysfakcja rodziców i uczniów.

Współpraca i wymiana doświadczeń:

Sieć współpracy: Tworzenie sieci współpracy między szkołami w regionie, aby wymieniać się doświadczeniami, najlepszymi praktykami i zasobami.

Partnerstwa międzynarodowe: Nawiązywanie partnerstw z instytucjami edukacyjnymi w innych krajach, aby czerpać z ich doświadczeń w zakresie edukacji włączającej.

Dostosowanie infrastruktury i dostępności:

Modernizacja szkół: Inwestycje w modernizację szkół, aby były one dostępne i przyjazne dla wszystkich uczniów, niezależnie od ich potrzeb.

Usparwienie transportu: Usprawnienie połączeń transportem publicznym ze szkołą (dogodniejsze rozkłady jazdy autobusów i/lub dofinansowanie busów szkolnych).

Wsparcie rodzicielskie:

Warsztaty dla rodziców: Organizowanie warsztatów dla rodziców, aby lepiej zrozumieli edukację włączającą i mogli aktywnie wspierać swoje dzieci w procesie edukacyjnym.

Implementacja tych rekomendacji wymaga zaangażowania różnych podmiotów, w tym władz edukacyjnych, szkół, nauczycieli, rodziców oraz lokalnych społeczności. Ważne jest, aby wszystkie działania były skoordynowane i dostosowane do specyficznych potrzeb regionu południowowschodniej Litwy.

I.8. Opracowanie programów szkoleń

Zostały opracowane zaplanowane cztery programy szkoleń uwzględniające rekomendacje sformułowane przez uczestników projektu:

1. Program szkolenia dla pracowników jednostek samorządów lokalnych. *„Możliwości i metody motywowania szkoły do wprowadzenia edukacji sprzyjającej podejmowaniu i kontynuacji nauki w lokalnych szkołach samorządowych”*
2. Program szkolenie dla dyrektorów szkół *„Jak sprawić by nasze dzieci chodziły do naszych szkół ?”*
3. Program szkolenia dla nauczycieli szkół ponadpodstawowych *„Warunki i sposoby prowadzenia edukacji sprzyjające podejmowaniu edukacji w szkole przez dzieci i młodzież mieszkającą w obwodzie szkoły (szkoły podstawowe) lub w rejonie/powiecie (szkoły ponadpodstawowe)”*.
4. Program szkolenia dla rady pedagogicznej szkoły podstawowej *„Warunki i sposoby prowadzenia edukacji sprzyjające podejmowaniu edukacji w szkole przez dzieci i młodzież mieszkającą w obwodzie szkoły (szkoły podstawowe) lub w rejonie/powiecie (szkoły ponadpodstawowej).”*

Uwaga

Dokładny opis wszystkich działań projektu znajduje się w dalszej części niniejszej publikacji.

II. Ogólne informacje o powiecie giżyckim i węgorzewskim oraz rejonach południowo-wschodniej Litwy, w tym o systemach edukacji na tych obszarach i jakości usług edukacyjnych na tych obszarach mierzona wskaźnikiem powszechności kształcenia

II.1. System edukacyjny powiatu giżyckiego i węgorzewskiego

Powiat giżycki – powiat w Polsce, utworzony w 1999 w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Giżycko. W skład powiatu wchodzi: gmina miejska Giżycko, gmina miejsko-wiejska Ryn, gminy wiejskie- Giżycko, Kruklanki, Miłki, Wydminy.

Liczba ludności: 54 016 osób. **Powierzchnia:** 1 120 km² Źródło: [powiat giżycki \(warmińsko-mazurskie\) w liczbach » Przystępne dane statystyczne \(polskawliczbach.pl\)](http://powiat.gizycki.warmińsko-mazurskie.w.liczbach.pl/Przystepne_dane_statystyczne/polskawliczbach.pl)

Powiat węgorzewski – powiat w Polsce utworzony w 2002 z części powiatu giżyckiego. Jego siedzibą jest miasto Węgorzewo. W skład powiatu wchodzi: gmina miejsko-wiejska Węgorzewo, gminy wiejskie- Budry, Pozezdrze. Według danych z 31 grudnia 2019 roku powiat zamieszkiwało 22 638 osób. Źródło: [Wikipedia](https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_węgorzewski)

Liczba ludności: 21 062 osób. **Powierzchnia:** 693,4 km². Źródło: [powiat węgorzewski \(warmińsko-mazurskie\) w liczbach » Przystępne dane statystyczne \(polskawliczbach.pl\)](http://powiat.węgorzewski.warmińsko-mazurskie.w.liczbach.pl/Przystepne_dane_statystyczne/polskawliczbach.pl)

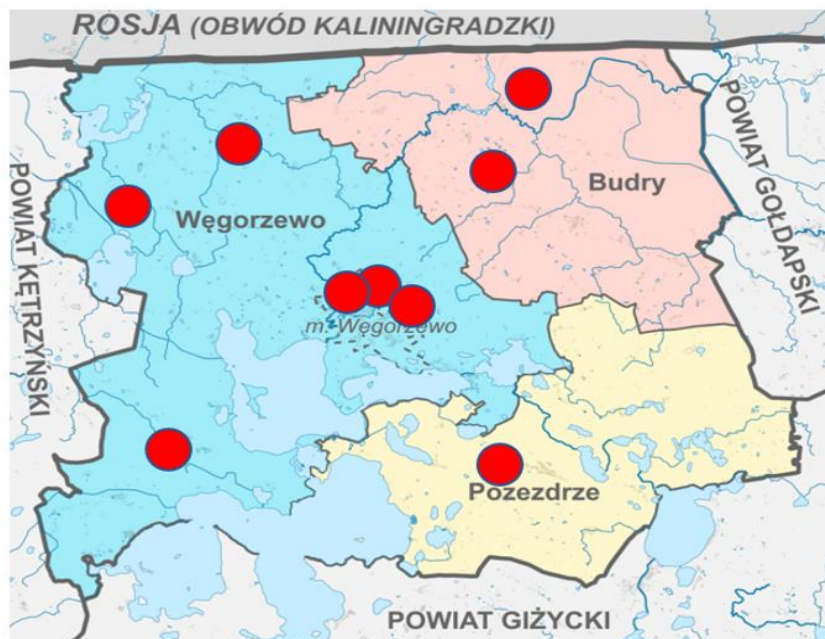

Rys. 1. Mapa powiatu węgorzewskiego i giżyckiego. Źródło – System Informacji Przestrzennej <https://wegorzewski.e-mapa.net/>. Serwis prowadzony przez Starostwo Powiatowe w Węgorzewie

Przedszkola w powiecie węgorszewskim

Lista przedszkoli w powiecie węgorszewskim (na podstawie danych z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych)

Lp.	Nazwa	Liczba wychowanków
1	NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE TYGRYSEK W WĘGORZEWIE	77
2	PRZEDSZKOLE "ISKIERKA" W WĘGORZEWIE	40
3	PRZEDSZKOLE JĘZYKOWE BRITISZEK W WĘGORZEWIE	48
4	PRZEDSZKOLE NIEPUBLICZNE "JESTEŚ " W WĘGORZEWIE	63
5	PRZEDSZKOLE NIEPUBLICZNE "ZŁOTA RYBKA" w POZEZRZU	49
6	PRZEDSZKOLE NR 1 IM. KUBUSIA PUCHATKA W WĘGORZEWIE	123
7	PRZEDSZKOLE NR 2 IM. MISIA USZATKA W WĘGORZEWIE	100
8	PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE W BUDRACH	27
9	PRZEDSZKOLE W SZKOLE PODSTAWOWEJ W PERŁACH	40
10	PRZEDSZKOLE W SZKOLE PODSTAWOWEJ W WĘGIELSZYNIE	34
11	PRZEDSZKOLE W SZKOLE PODSTAWOWEJ W RADZIEJACH	32

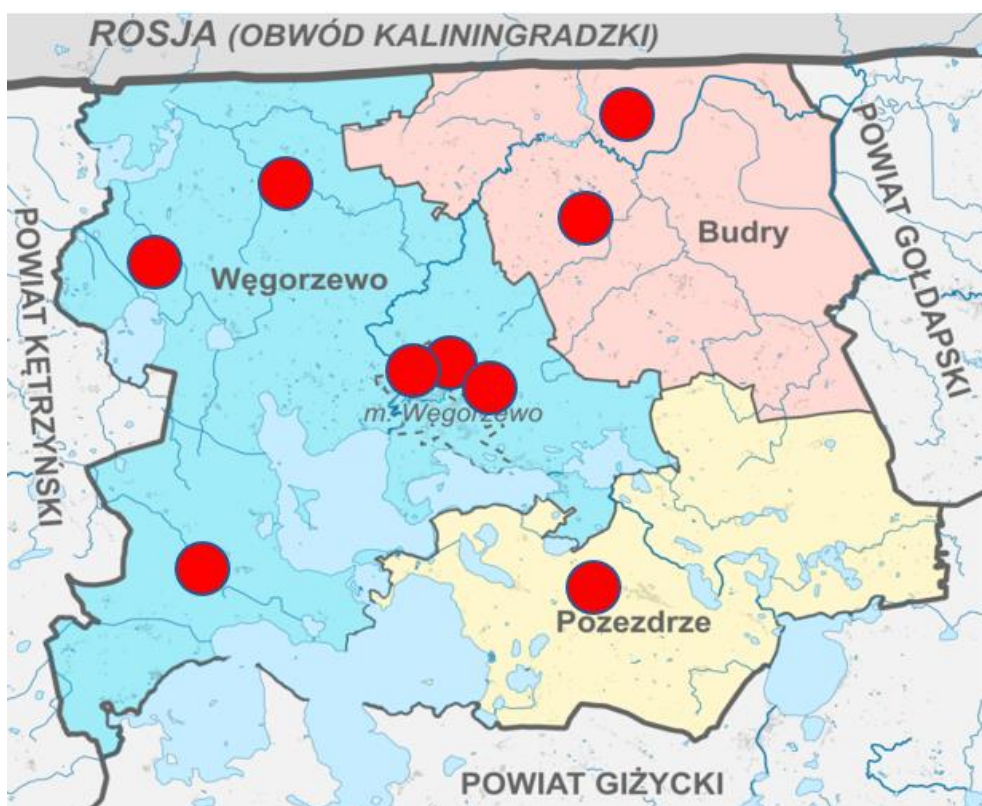

Rys. 2. Rozmieszczenie przedszkoli na terenie powiatu węgorszewskiego. Mapa administracyjna powiatu węgorszewskiego. źródło: santosito, CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons

Szkoły podstawowe w powiecie węgorszkim

Tabela 4. Lista szkół podstawowych na terenie powiatu węgorszkiego (na podstawie Systemu Informacji Oświatowej z 2022 r.)

Nazwa	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Września w Radziejach	78
Szkoła Podstawowa im. Jadwigi Tressenberg w Pozezdrzu	182
Szkoła Podstawowa im. Kutta Obitza w Węgielsztynie	59
Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Listopada w 1918 r. w Sobiechach	80
Szkoła Podstawowa im. Michała Kajki w Budrach z siedzibą w Więckach	70
Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Węgorzewie	464
Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Węgorzewie	431
Szkoła Podstawowa Specjalna w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Węgorzewie	52
Szkoła Podstawowa w Perłach	137
Razem - liczba uczniów w szkołach podstawowych	1553

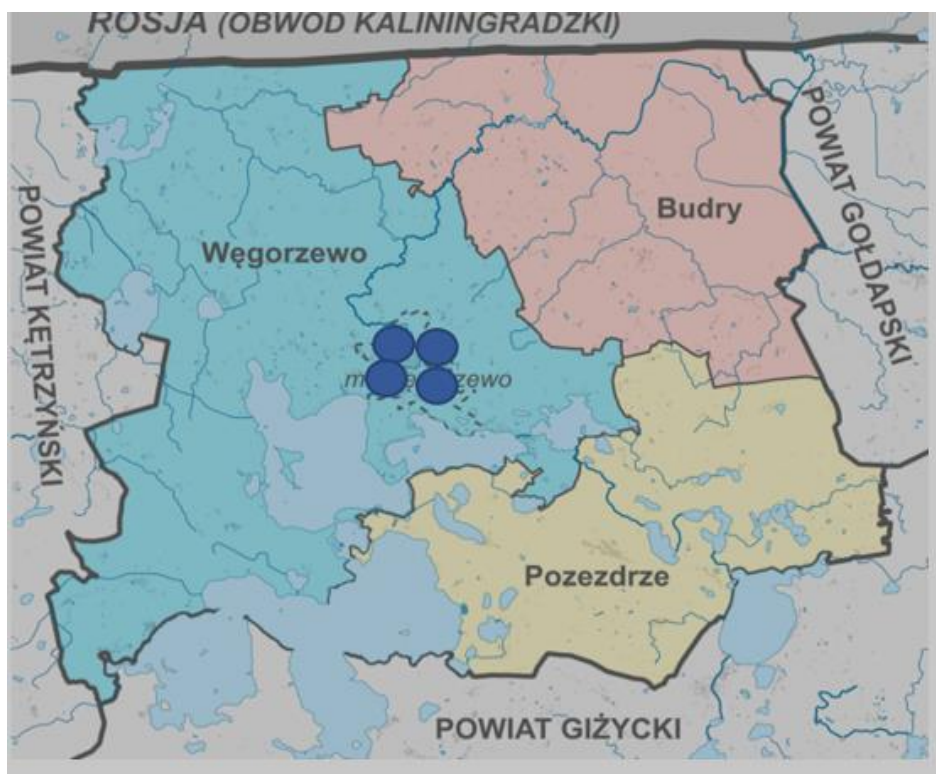

Rys. 3. Rozmieszczenie szkół podstawowych na terenie powiatu węgorszkiego

Szkoły ponadpodstawowe w powiecie węgorszewskim

Tabela 5. Lista szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu węgorszewskiego (na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej)

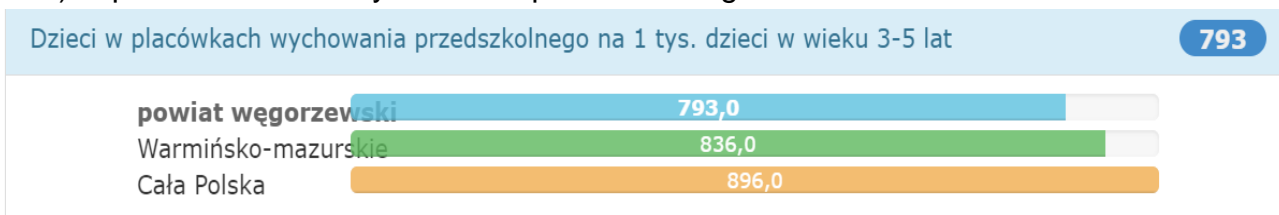
Nazwa szkoły	Liczba uczniów
Szkoła Branżowa I Stopnia Specjalna nr 1 w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Węgorzewie	8
Szkoła Przystosowująca do pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Węgorzewie	13
Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych Zakładu Kształcenia Zawodowego w Białymstoku z/s w Węgorzewie	39
Liceum Ogólnokształcące im. Generała Mariusza Zaruskiego	366
Szkoła Branżowa I Stopnia nr 2 w Zespole Szkół Zawodowych w Węgorzewie	99
Technikum w Węgorzewie (technik informatyk, technik handlowiec, technik reklamy, technik ekonomista) w Zespole Szkół Zawodowych w Węgorzewie	160
Razem	685

Rys. 4. Rozmieszczenie szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu węgorszewskiego.

Wyniki edukacyjne w powiecie węgorzewskim

1) Upowszechnienie wychowania przedszkolnego

Rys 5. Upowszechnienie wychowania przedszkolnego. Źródło informacji: Portal GUS. https://www.polskawliczbach.pl/powiat_wegorzewski

2) Upowszechnienie kształcenia (mierzone współczynnikiem skolaryzacji netto)

Definicja:

Współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Tabela 6. Współczynnik skolaryzacji netto w powiecie i gminach powiatu węgorzewskiego na tle wartości w Polsce i województwie warmińsko-mazurskim (sporządzono na podstawie danych GUS).

Nazwa	współczynnik skolaryzacji netto										
	szkoły podstawowe										
	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2022
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
POLSKA	98,48	98,13	96,78	96,68	95,28	94,50	90,11	93,35	93,69	94,63	94,72
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	98,46	98,13	96,69	95,84	92,97	91,57	86,91	88,90	89,10	90,65	89,35
Powiat węgorzewski	97,86	98,76	97,03	97,63	91,20	88,93	82,70	87,45	86,84	88,00	85,33
Gmina Budry	93,26	98,72	95,33	94,95	91,71	88,48	84,13	79,90	73,59	73,68	72,22
Gmina Pozezdrze	98,61	96,33	96,26	95,10	82,67	78,57	69,74	76,92	75,78	76,89	73,28
Gmina Węgorzewo	98,63	99,26	97,53	98,73	93,01	91,08	85,04	90,99	91,33	92,30	89,78

Tabela 7. Współczynnik skolaryzacji młodzieży 15-18 lat w subregionie ełckim na tle województwa i kraju (na podstawie danych GUS)

Uwaga – dane dla na poziomie powiatu dla tej kategorii są niedostępne w GUS

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Obszar	Typ szkoły	2019	2020	2021	2022
		[%]	[%]	[%]	[%]
POLSKA	Licea ogólnokształcące 15-18 lat	42,72	43,04	43,66	45,35
	zawodowe i ogólnozawodowe	34,91	34,98	35,90	35,23
	branżowe I stopnia 15-18 lat	12,18	12,61	13,02	13,47
	szkoły specjalne przysposabiające do pracy (wiek 15-18 lat)	0,21	0,23	0,24	0,16
	Razem	90,02	90,86	92,82	94,21
REGION WARMIŃSKO-MAZURSKIE	Licea ogólnokształcące 15-18 lat	36,96	29,49	37,24	37,56
	zawodowe i ogólnozawodowe	32,38	26,15	33,78	32,67
	branżowe I stopnia 15-18 lat	14,61	13,28	16,08	16,54
	szkoły specjalne przysposabiające do pracy (wiek 15-18 lat)	0,25	0,44	0,30	0,19
	Razem	84,20	69,36	87,40	86,96
PODREGION EŁCKI	Licea ogólnokształcące 15-18 lat	36,84	29,06	38,58	38,12
	zawodowe i ogólnozawodowe	32,81	26,36	33,91	32,00
	branżowe I stopnia 15-18 lat	10,32	10,46	12,21	13,50
	szkoły specjalne przysposabiające do pracy (wiek 15-18 lat)	0,21	0,49	0,33	0,21
	Razem	80,18	66,37	85,03	83,83

Wyniki egzaminu ósmoklasistów w 2023 r. w powiecie węgorzewskim

Tabela 8. Wyniki egzaminu ósmoklasistów w 2023 r. w szkołach w powiecie węgorzewskim na tle Polski i województwa

Nazwa szkoły	język polski	matematyka	język angielski
	wynik średni (%)	wynik średni (%)	wynik średni (%)
POLSKA	66	53	66
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO -MAZURSKIE	62	48	62
POWIAT WĘGORZEWSKI	59	46	60
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MICHAŁA KAJKI W BUDRACH Z SIEDZIBĄ W WIĘCKACH	51	22	43
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. BOHATERÓW LISTOPADA 1918R. W SOBIECHACH	60	44	52
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JADWIGI TRESSENBURG W POZEZDRZU	56	33	50
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W WĘGORZEWIE	59	54	66
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 IM. JANUSZA KORCZAKA W WĘGORZEWIE	60	50	65
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. BOHATERÓW WRZEŚNIA W RADZIEJACH	58	54	57
SZKOŁA PODSTAWOWA W PERŁACH	63	48	66
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KURTA OBITZA W WĘGIELSZTYNIE	64	44	57

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Tabela 9. Wyniki egzaminu maturalnego w 2023 r. w szkołach na terenie powiatu węgorszewskiego

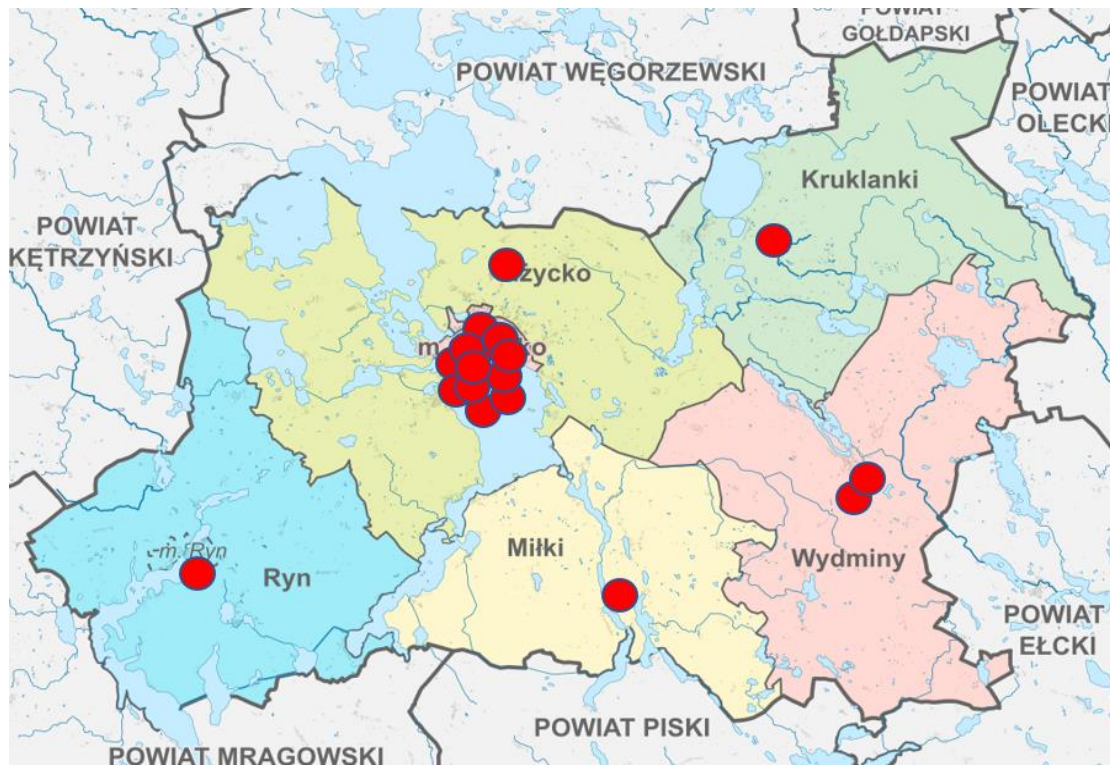
Nazwa szkoły	Otrzymali świadectwo dojrzałości	Liczba zdających, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów	zdawalność (%)
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. GEN.MARIUSZA ZARUSKIEGO	63	85	74,1
TECHNIKUM W WĘGORZEWIE	22	22	100
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W BIAŁYMSTOKU Z/S W WĘGORZEWIE			

Tabela 10. Przedszkola w powiecie giżyckim (na Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych, stan luty 2024)

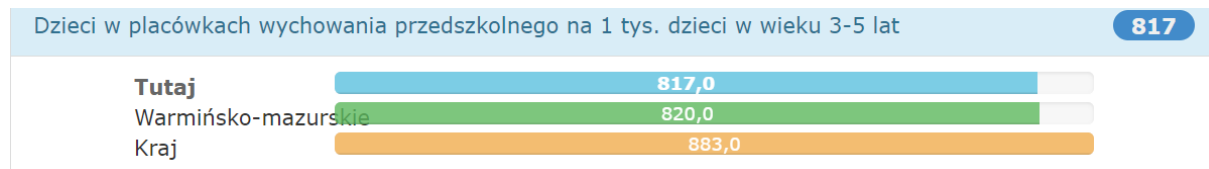
Nazwa	Miejscowość	Liczba wychowanków
COGITO NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE MONTESSORI	Giżycko	24
NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE "SŁONECZNA KRAINA" W WYDMINACH	Wydminy	0
NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE MAŁE MISIE	Giżycko	164
NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE POD WESOŁĄ CHMURKĄ	Giżycko	70
NIEPUBLICZNY TERAPEUTYCZNY PUNKT PRZEDSZKOLNY	Giżycko	24
PRZEDSZKOLE "BAJKA"	Giżycko	162
PRZEDSZKOLE KRASNAL	Giżycko	126
PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 1 Z ODDZIAŁEM INTEGRACYJNYM	Giżycko	167
PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 4 W GIŻYCKU	Giżycko	200
PRZEDSZKOLE NIEPUBLICZNE "KORALIK"	Giżycko	134
PRZEDSZKOLE NIEPUBLICZNE "PROMYK"	Giżycko	52
PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE W MIŁKACH	Miłki	49
PRZEDSZKOLE SPECJALNE	Giżycko	15
PUNKT PRZEDSZKOLNY "CHATKA PUCHATKA"	Kruklanki	25
PUNKT WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO "MAŁY ARTYSTA"	Wydminy	3
STOWARZYSZENIE "EDUKATOR" W ŁOMŻY, PRZEDSZKOLE SMYK W SPYTKOWIE	Spytkowo	6
ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W RYNIE PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE	Ryn	145

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Rys. 6. Rozmieszczenie przedszkoli na terenie powiatu giżyckiego na tle Mapy administracyjnej powiatu giżyckiego. Źródło mapy: santosito, CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons

Rys 7. Upowszechnienie wychowania przedszkolnego. Źródło informacji: Portal GUS. https://www.polskawliczbach.pl/powiat_gizycki#przedszkola-i-punkty-przedszkolne

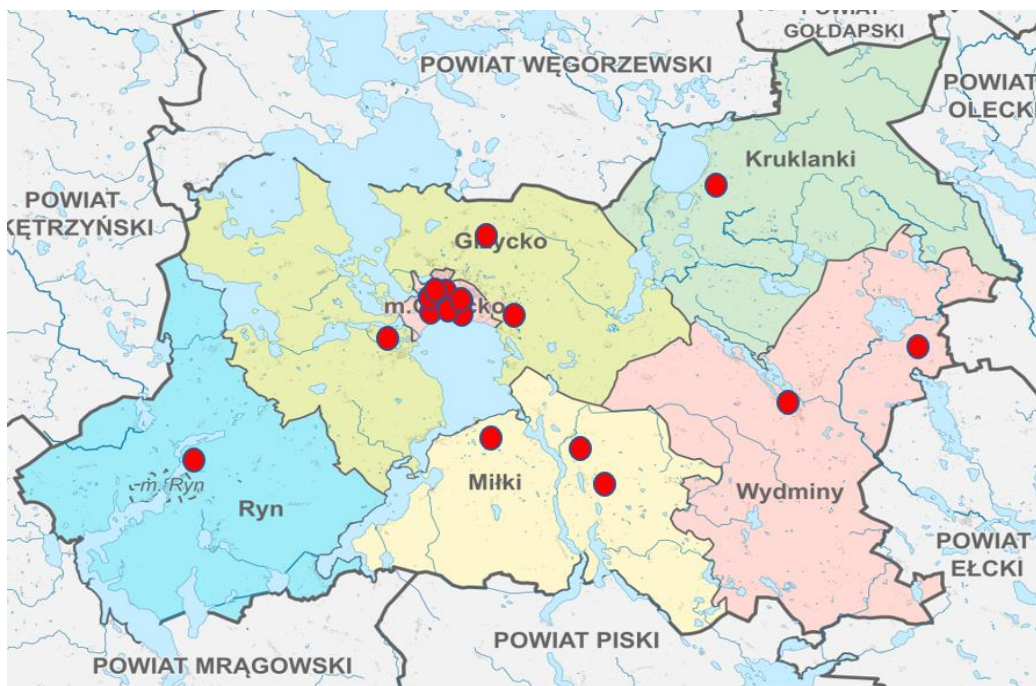
Szkoły podstawowe w powiecie giżyckim

Tabela 11. Szkoły podstawowe w powiecie giżyckim (Na podstawie Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych – luty 2024 r.)

Nazwa	Miejscowość	Liczba uczniów
NIEPUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA STOWARZYSZENIE "EDUKATOR" W ŁOMŻY, SZKOŁA PODSTAWOWA W SPYTKOWIE	Giżycko	62
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. FELIKSA NOWOWIEJSKIEGO W WYDMINACH	Spytkowo	70
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. FELIKSA NOWOWIEJSKIEGO W WYDMINACH SZKOŁA FILIALNA W TALKACH	Wydminy	428
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MIŁKACH	Talki	0
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KAZIMIERZA JAGIELLOŃCZYKA W WILKASACH	Miłki	107
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KSIĘDZA KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W BYSTRYM	Wilkasy	414
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARIII KONOPNICKIEJ W UPAŁTACH	Bystry	148
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW FRANCISZKA Z ASYŻU W STAŚWINACH	Upałty	55
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. JANA PAWŁA II W RYDZEWIE	Staświny	45
SZKOŁA PODSTAWOWA IM.KONSTANTEGO ILDEFONSA GAŁCZYŃSKIEGO W KRUKLANKACH	Rydzewo	80
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 IM. ŚW. JANA PAWŁA II W GIŻYCKU	Kruklanki	234
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 IM. CHWAŁY ORĘŻA POLSKIEGO	Giżycko	432
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA	Giżycko	348
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 IM. I DYWIZJI PIECHOTY W GIŻYCKU	Giżycko	394
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5	Giżycko	367
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 7 IM. JANUSZA KORCZAKA W GIŻYCKU	Giżycko	85
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 8 SPECJALNA W GIŻYCKU	Giżycko	601
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 9 DLA DOROSŁYCH	Giżycko	35
SZKOŁA PODSTAWOWA W GAWLIKACH WIELKICH	Giżycko	0
ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W RYNIE SZKOŁA PODSTAWOWA IM.BOJOWNIKÓW O POLSKOŚĆ WARMII I MAZUR	Gawliki Wielkie	96
Razem	Ryn	327
		4328

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Rys. 8. Rozmieszczenie szkół podstawowych na terenie powiatu giżyckiego

Szkoły ponadpodstawowe w powiecie giżyckim

Tabela 12. Szkoły ponadpodstawowe w powiecie giżyckim (Na podstawie Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych – luty 2024)

Nazwa	Miejscowość	Liczba uczniów
BRANŻOWA SZKOŁA 1 STOPNIA NR 2 SPECJALNA	Giżycko	22
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 1	Giżycko	307
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO	Giżycko	488
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. GUSTAWA GIZEWIUSZA	Giżycko	575
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	Giżycko	80
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W BIAŁYMSTOKU Z SIEDZIBĄ W GIŻYCKU	Giżycko	184
NIEPUBLICZNA SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	Giżycko	10
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA W GIŻYCKU	Giżycko	94
SAMORZĄDOWE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W WYDMINACH	Wydminy	20
SZKOŁA POLICEALNA IM. HANNY CHRZANOWSKIEJ	Giżycko	64
SZKOŁA SPECJALNA NR 1 PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	Giżycko	15
TECHNIKUM NR 1	Giżycko	409
TECHNIKUM NR 2	Giżycko	540
TECHNIKUM NR 3	Giżycko	159
TECHNIKUM ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W BIAŁYMSTOKU Z SIEDZIBĄ W GIŻYCKU	Giżycko	58
Razem		3025

Rys. 9. Rozmieszczenie szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu giżyckiego

Wyniki edukacyjne w powiecie giżyckim

Upowszechnienie kształcenia (mierzone współczynnikiem skolaryzacji netto)

Tabela 13. Współczynnik skolaryzacji netto w powiecie i gminach powiatu giżyckiego na tle wartości w Polsce i województwie warmińsko-mazurskim (sporządzono na podstawie danych GUS).

Nazwa	współczynnik skolaryzacji netto										
	szkoły podstawowe										
	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2022
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
POLSKA	98,48	98,13	96,78	96,68	95,28	94,50	90,11	93,35	93,69	94,63	94,72
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	98,46	98,13	96,69	95,84	92,97	91,57	86,91	88,90	89,10	90,65	89,35
Powiat giżycki	98,60	98,62	97,22	97,10	95,56	94,92	89,31	91,25	91,24	90,82	89,41
Giżycko - miasto	106,31	106,93	105,00	105,19	106,51	109,02	104,53	106,03	108,01	109,58	110,20
Giżycko gmina wiejska	78,31	79,30	77,74	75,84	74,69	67,86	64,33	68,68	67,73	67,08	62,24
Gmina Kruklanki	93,28	95,24	96,14	93,75	90,78	89,86	82,82	84,79	80,47	77,43	76,58
Gmina Miłki	100,59	93,31	95,12	95,35	88,32	91,32	76,33	73,96	74,22	74,53	73,80
Gmina Ryn	96,58	98,27	92,96	94,24	90,56	84,88	77,11	82,08	80,16	75,05	75,23
Gmina Wydminy	97,05	94,63	96,11	94,46	88,76	89,20	82,83	84,21	81,41	79,28	73,46

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Wyniki egzaminu ośmioklasisty 2023

Tabela 14. Wyniki egzaminu ośmioklasisty w roku 2023 w szkołach na terenie powiatu giżyckiego (źródło Okręgowa Komisja Edukacyjna)

Nazwa szkoły	Język polski	Matematyka	język angielski
	wynik średni (%)	wynik średni (%)	wynik średni (%)
POLSKA	66	53	66
Województwo Warmińsko -mazurskie	62	48	62
Powiat Giżycki	62	46	62
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 IM. ŚW. JANA PAWŁA II W GIŻYCKU	63	43	57
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 7 IM. JANUSZA KORCZAKA W GIŻYCKU	66	49	69
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA	67	58	68
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 IM. I DYWIZJI PIECHOTY W GIŻYCKU	60	50	65
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 8 SPECJALNA W GIŻYCKU	33	18	22
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 IM. CHWAŁY ORĘŻA POLSKIEGO	62	51	70
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. MARII KONOPNICKIEJ W UPĄŁTACH	64	46	76
STOWARZYSZENIE "EDUKATOR" W ŁOMŻY, SZKOŁA PODSTAWOWA W SPYTKOWIE	57	30	41
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KAZIMIERZA JAGIELLOŃCZYKA W WILKASACH	59	34	61
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KSIĘDZA KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W BYSTRYM	67	48	58
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. KONSTANTEGO ILDEFONSA GAŁCZYŃSKIEGO W KRUKLANKACH	63	44	54
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. FRANCISZKA Z ASYŻU W STAŚWINACH	58	23	51
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W MIŁKACH	59	37	55
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. JANA PAWŁA II W RYDZEWIE	65	40	60
ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W RYNIE SZKOŁA PODSTAWOWA IM. BOJOWNIKÓW O POLSKOŚĆ WARMII I MAZUR	53	36	47
SZKOŁA PODSTAWOWA IM. FELIKSA NOWOWIEJSKIEGO W WYDMINACH	64	44	62
SZKOŁA PODSTAWOWA W GAWLIKACH WIELKICH	69	36	50

Wyniki egzaminu maturalnego w 2023 w szkołach na terenie powiatu giżyckiego

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Tabela 15. Zdawalność egzaminu maturalnego w 2023 r. w szkołach na terenie powiatu giżyckiego

Nazwa szkoły	Liczba zdających, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów	zdawalność (%)
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO	95	100
SAMORZĄDOWE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W WYDMINACH	12	91,7
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. GUSTAWA GIZEWIUSZA	68	92,6
TECHNIKUM NR 2	80	81,3
TECHNIKUM NR 1	45	86,7
TECHNIKUM NR 3	15	71,3
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W BIAŁYMSTOKU Z SIEDZIBĄ W GIŻYCKU	21	66,7

II.2. SYTUACJA OŚWIATY NA LITWIE

Litwa, Republika Litewska (lit. Lietuva, Lietuvos Respublika) – państwo unitarne w Europie, jeden z krajów bałtyckich, członek Unii Europejskiej i NATO. Graniczy od zachodu z Rosją (obwodem królewieckim), od południowego zachodu z Polską, od wschodu z Białorusią, od północy z Łotwą.

Ilość mieszkańców:

- 2 784 000 (2022)
- 2 862 380 (2023)

Ilość uczniów i studentów w kraju:

W latach 2022/2023 na Litwie kształciło się 473 698 osób (344 560 w szkołach ogólnokształcących; 26 772 w szkołach zawodowych; 30 860 w kolegiach i 71 506 na studiach wyższych).

Kształcenie dzieci/młodzieży obejmuje:

- Klasa przygotowawcza (zerówka) lat 5 (6).
- Szkoła podstawowa - *Pradinė mokykla* (klasy 1-4) – wiek 7 (6) – 10 lat.
- Progimnazjum- *Progimnazija* (klasy 5-8) – wiek 11 – 14 (15) lat
- Szkoła podstawowa - *Pagrindinė mokykla* (klasy 1-10) – wiek 7 (6) – 15 (16) lat.
- Gimnazjum - *Gimnazija* (klasy I-IV) – wiek 15 – 18 lat lub długie gimnazjum (klasy 1-12) – wiek 7 (6) – 18 lat.
- Szkoły zawodowe/branżowe - *Profesinė mokykla* lub szkoły młodzieżowe *jaunimo mokykla* – od lat 12 z możliwością otrzymania podstawowego lub średniego wykształcenia + kwalifikacje w obranym zawodzie.
- Według Konstytucji RL nauka jest obowiązkowa do 16 roku życia.

System oceniania:

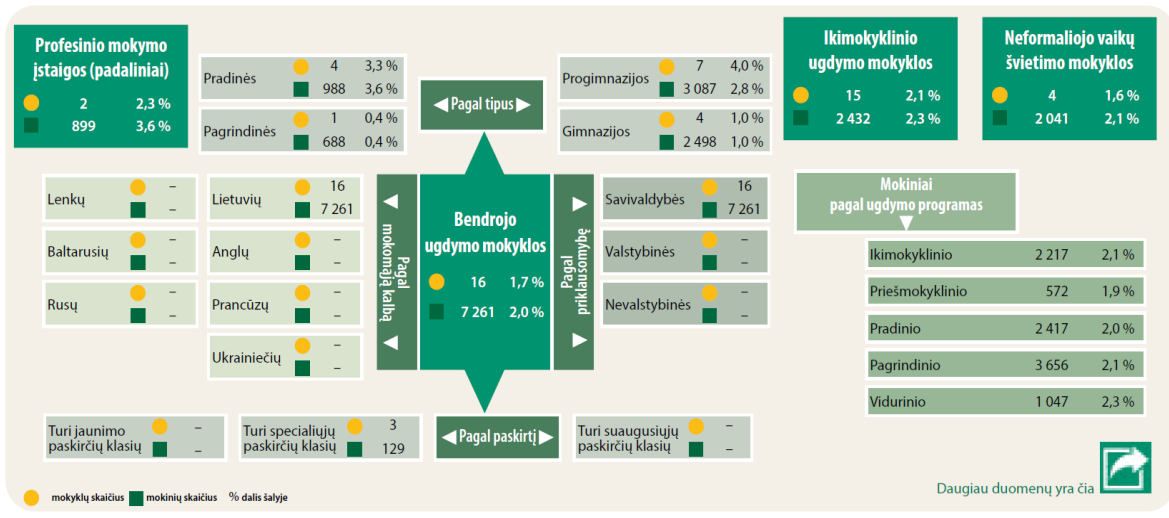
- Obowiązuje dziesięciostopniowa skala oceniania.
- Stopnie 1-3 są ocenami niedostatecznymi.
- Czas trwania procesu edukacyjnego według programów edukacyjnych na 2023-2024 - rok szkolny:
- Program nauczania na poziomie podstawowym: czas trwania procesu edukacyjnego – 175 dni;
- Program kształcenia podstawowego (klasy 5–10, I–II gimnazjum): czas trwania procesu edukacyjnego – 185 dni;
- Program kształcenia na poziomie średnim: w III klasie gimnazjum – 180 dni, w IV klasie gimnazjum - 170 dni.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

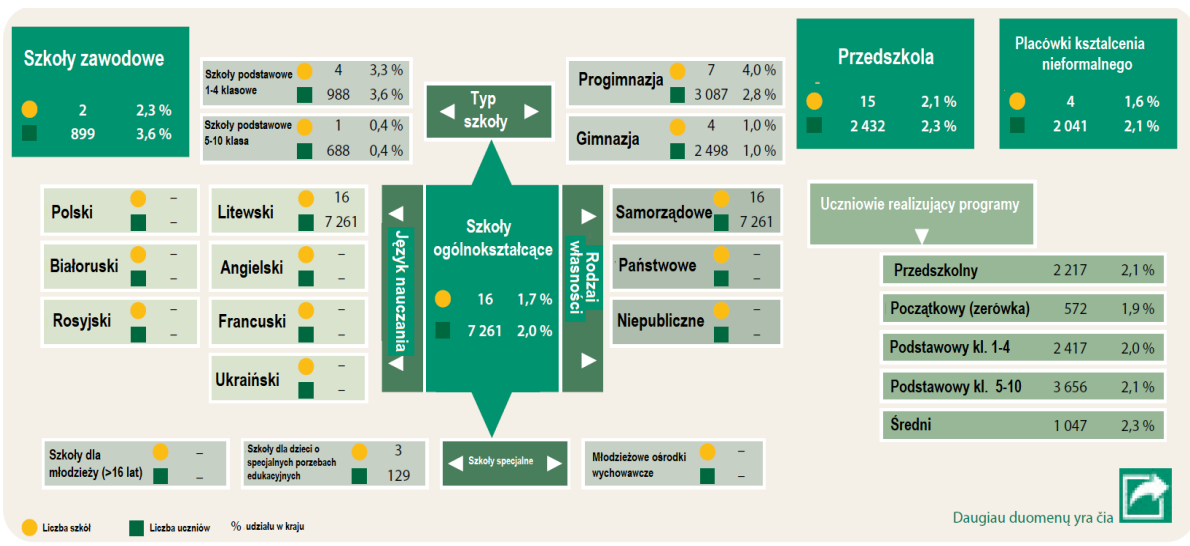
SYTUACJA OŚWIATY W OBJĘTYCH BADANIAMi SAMORZĄDACH REJONU ALITUSKIEGO, MIASTA ALYTUS, REJONU TROCKIEGO, REJONU IGNALIŃSKIEGO, REJONU KAJSZEDAŃSKIEGO, KOWNA I REJONU WILEŃSKIEGO

Źródło: System informacyjny zarządzania edukacją <https://svis.emokykla.lt/Lietuva>. Švietimas šalyje ir regionuose 2023. Švietimo teisingumas <https://www.nsa.smm.lt/svietimo-stebesena/svietimo-bukles-apzvalgos/>

2. Alytaus miesto savivaldybė

Samorząd Miasta Alytus

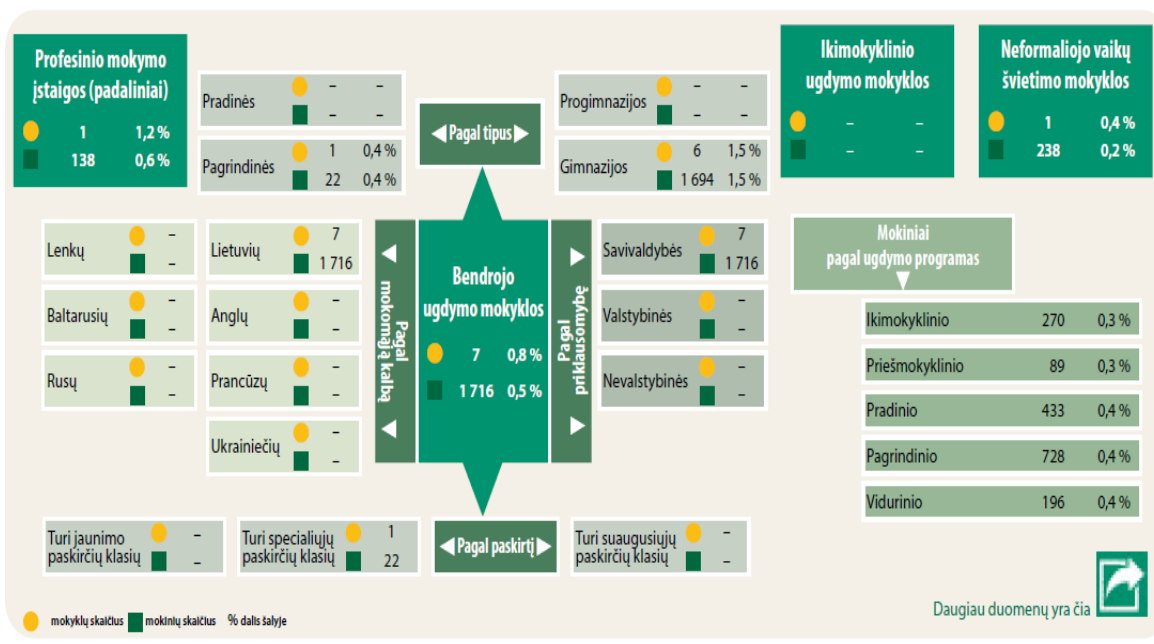
Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

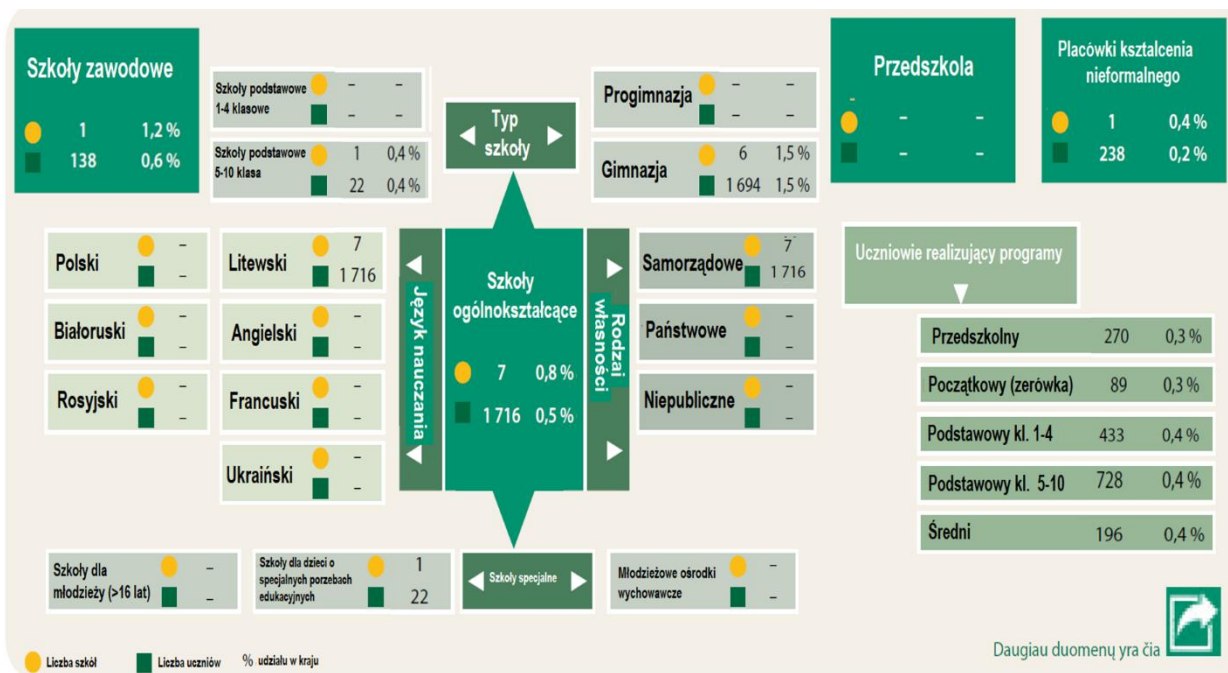
Położenie Miasta Alytus

Ten plik udostępniony jest na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach 3.](#)

3. Alytaus rajono savivaldybė

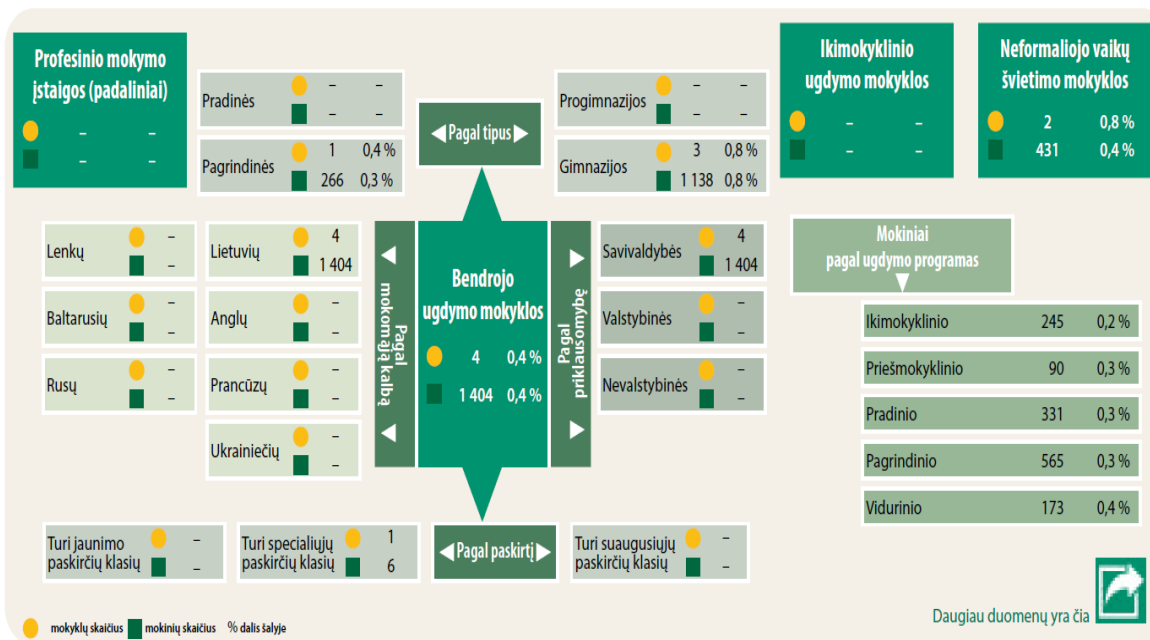
Samorząd Rejonu Alutus

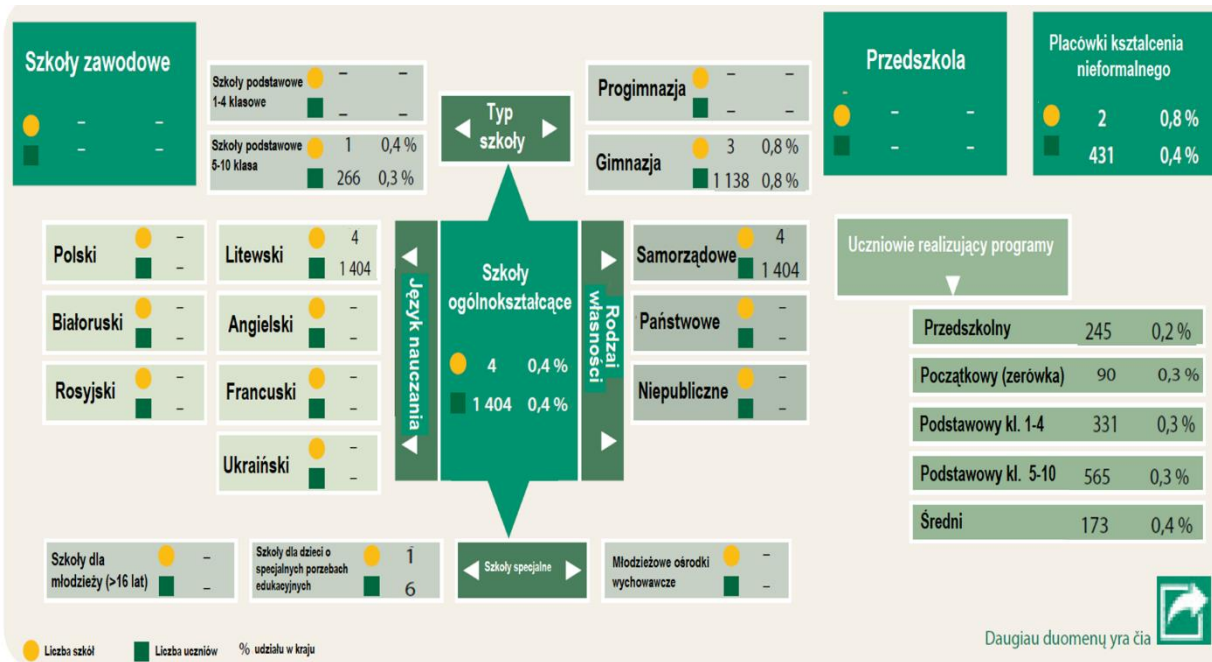
Położenie Rejonu Olickiego

Ten plik udostępniony jest na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach 3.](#)

9. Ignalinos rajono savivaldybė

Samorząd Rejonu Ignalina

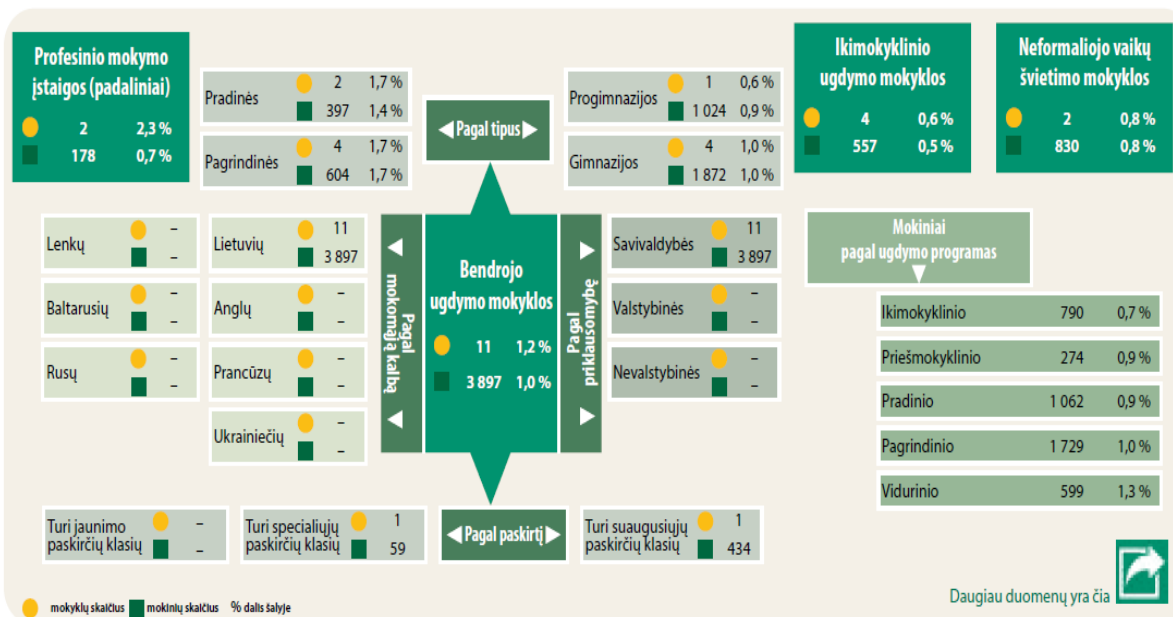

Położenie Rejonu Ignalina

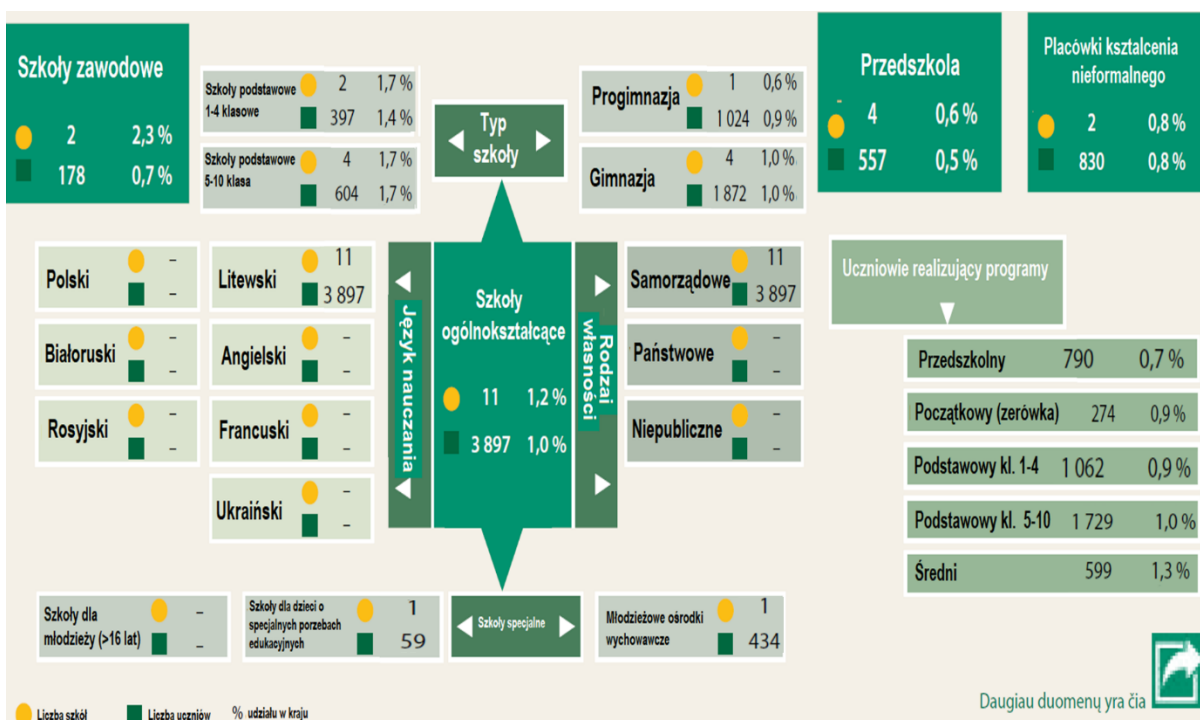
Ten plik udostępniony jest na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach 3.](#)

13. Kaišiadorių rajono savivaldybė

Samorząd Rejonu Koszédarskiego

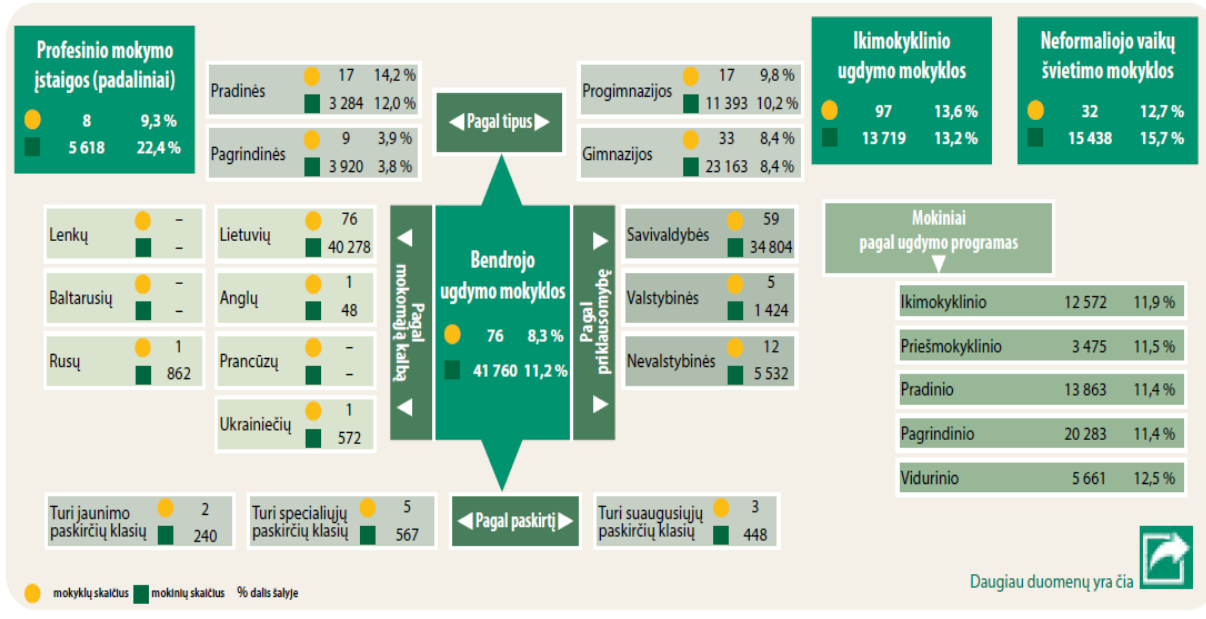

Położenie Rejonu Koszédarskiego

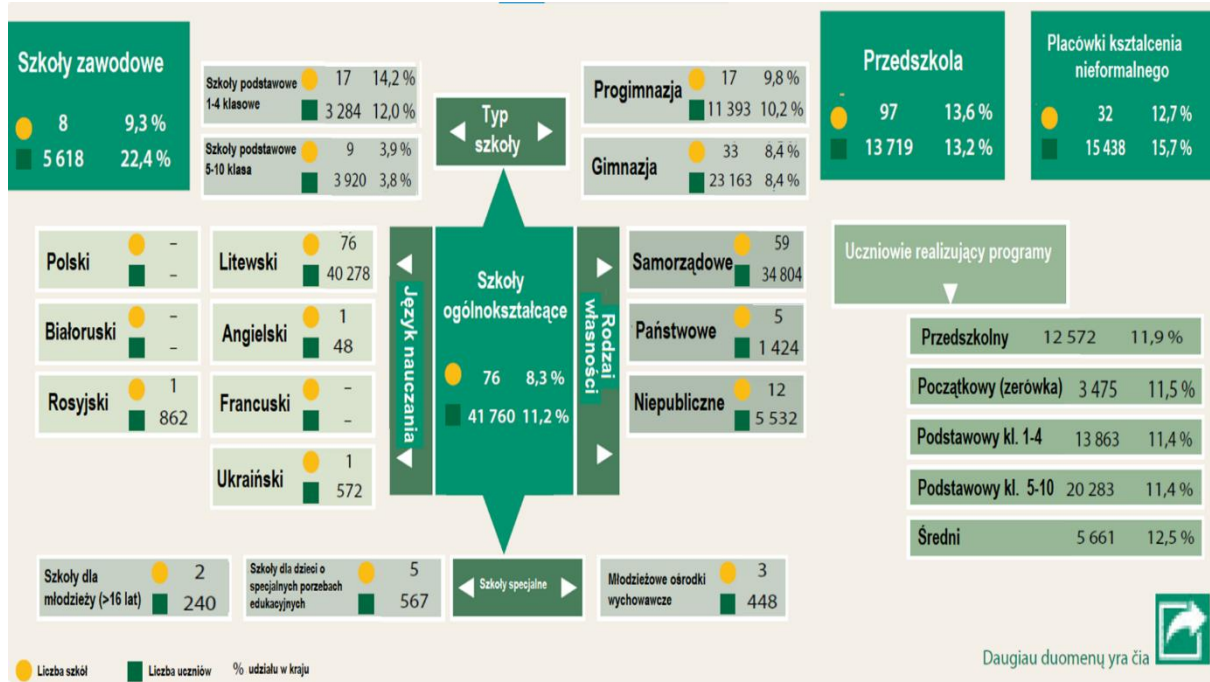
Ten plik udostępniony jest na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach 3.](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/)

15. Kauno miesto savivaldybė

Samorząd Miasta Kowno

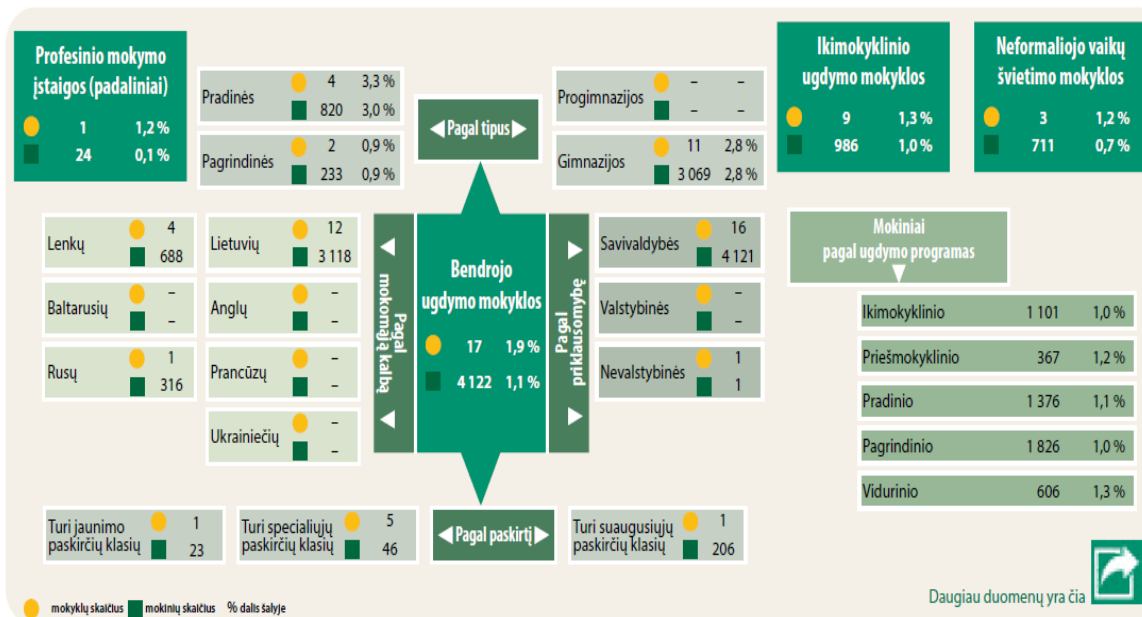

Położenie Miasta Kowno

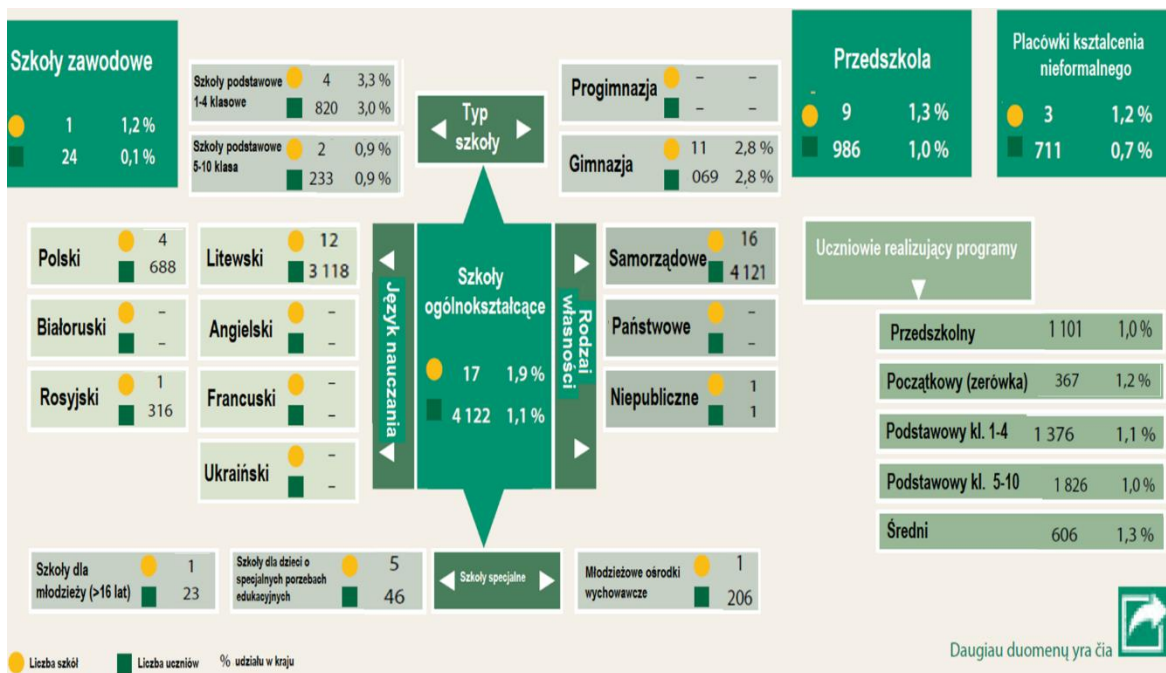
Ten plik udostępniony jest na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach 3.](#)

52. Trakų rajono savivaldybė

Samorząd Rejonu Troki

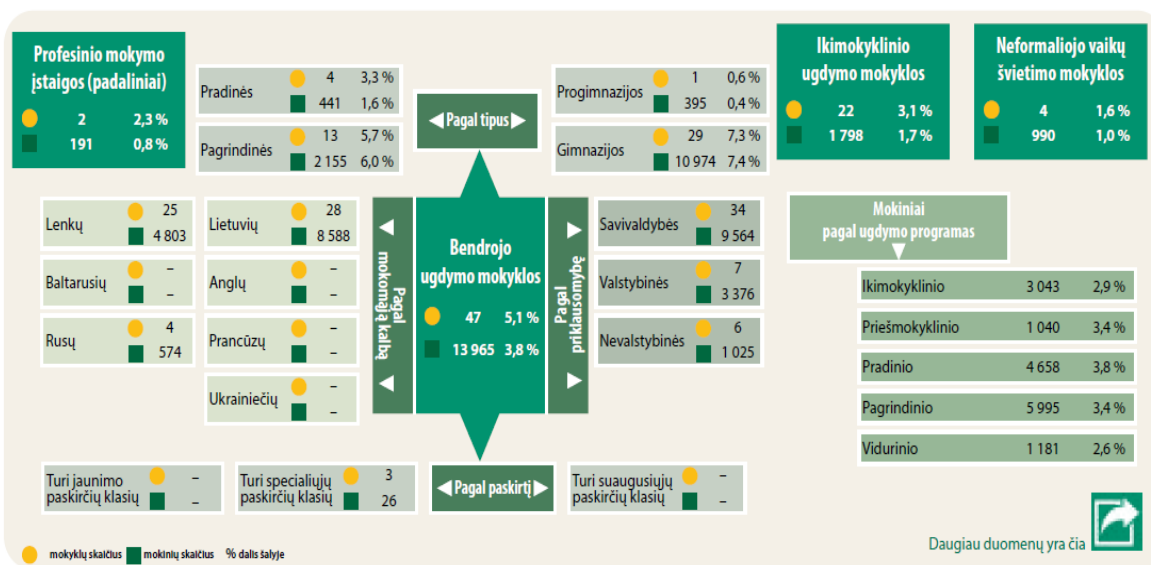
Położenie Rejonu Trockiego

Ten plik udostępniony jest na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach 3.](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/)

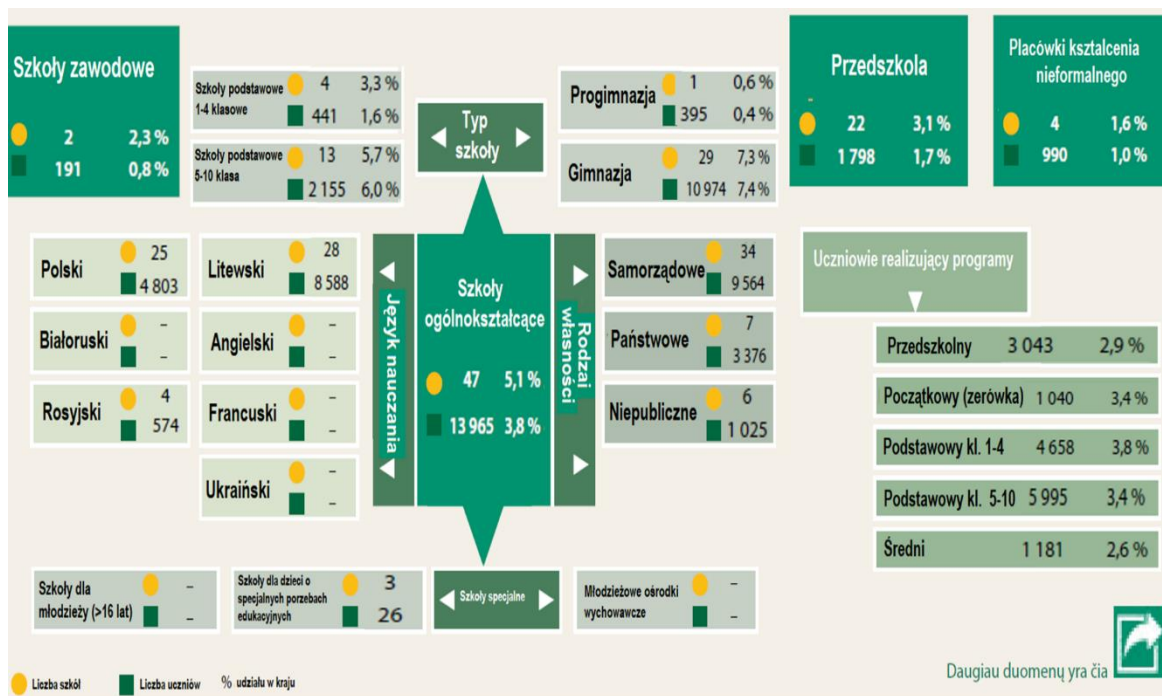

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

58. Vilniaus rajono savivaldybė

Samorząd Rejonu Wileńskiego

Położenie Rejonu Wileńskiego

Ten plik udostępniony jest na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach 3.](#)

III. Ogólne informacje o projekcie

Najistotniejszym problemem wynikającym z przeglądu wyników edukacyjnych w powiecie giżyckim i węgorzewskim są pogarszające się współczynniki skolaryzacji, odzwierciedlające zapewnienie prawa do nauki

Prawo do nauki jest jednym z podstawowych praw obywatelskich. W Rzeczypospolitej Polskiej jest to określone w artykule 70 Konstytucji.

Cytat

Art. 70. Prawo do nauki

- 1. Każdy ma prawo do nauki. Nauka do 18 roku życia jest obowiązkowa. Sposób wykonywania obowiązku szkolnego określa ustawa.**
- 2. Nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna. Ustawa może dopuścić świadczenie niektórych usług edukacyjnych przez publiczne szkoły wyższe za odpłatnością.**
- 4. Władze publiczne zapewniają obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia. W tym celu tworzą i wspierają systemy indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów. Warunki udzielania pomocy określa ustawa.**

Stopień realizacji tego prawa odzwierciedlają między innymi tzw. współczynniki skolaryzacji netto i brutto. W Polsce, ich wartości w każdym roku są obliczane przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie danych z urzędów gmin i systemu informacji oświatowej.

Szczególne istotny jest współczynnik skolaryzacji netto, który nie uwzględnia uczniów powtarzających klasę.

Współczynnik skolaryzacji netto

Nazwa angielska: Net enrollment rate

Definicja: Relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Dodatkowe wyjaśnienia metodologiczne:

Współczynnik skolaryzacji netto np. dla poziomu szkoły podstawowej wyliczamy dzieląc liczbę uczniów szkół podstawowych w wieku 7-15 lat (wiek przypisany do tego poziomu) na początku danego roku szkolnego (stan z 30 września) przez liczbę ludności w wieku 7-15 lat według stanu w dniu 31 XII tego samego roku; wynik podajemy w ujęciu procentowym.

Źródło definicji:

Opracowanie własne Głównego Urzędu Statystycznego. Autor: Główny Urząd Statystyczny

Zgodnie z techniką stosowaną przez GUS współczynniki skolaryzacji przedstawiono w podziale na szkoły podstawowe i szkoły ponadpodstawowe.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Obecne wartości współczynnika skolaryzacji w Polsce, podawane przez GUS mogą budzić niepokój wszystkich osób odpowiedzialnych za edukację.

Okazuje się, że po 30 latach istotnej modernizacji kraju (wprowadzenie ustroju demokratycznego, wstąpienie do Unii Europejskiej i NATO, zwiększenie dochodu narodowego o 7,3 od 1990 r., dziewięciokrotne wydłużenie autostrad), **liczba dzieci w Polsce nie uczących się w szkołach podstawowych (według GUS) w roku 2021 jest mniejsza o 4% w stosunku do roku 2003.**

Jeszcze gorsza sytuacja zachodzi w powiecie giżyckim, gdzie ten spadek wynosi 8% a w powiecie węgorzewskim 10%.

W 2003 (przynajmniej w zakresie szkół podstawowych) współczynnik skolaryzacji wynosił średnio w Polsce, jak również w powiecie giżyckim i węgorzewskim ok. 98,5%. Różnicę między stanem idealnym 100% a wynikiem rzeczywistym $100\% - 98,5\% = 1,5\%$, można uzasadnić względami zdrowotnymi. W każdym społeczeństwie przychodzą na świat dzieci niepełnosprawne intelektualnie w stopniu głębokim, które w Polsce mają prawo realizować obowiązek szkolny w formie zajęć *rewalidacyjno-wychowawczych*, ale nie są uczniami szkół. Również dzieci niepełnosprawne lub nie osiągnące gotowości szkolnej w wieku 7 lat, mogą mieć orzeczenie o odroczeniu realizacji obowiązku szkolnego.

Jak jednak uzasadnić prawie (powiat giżycki) lub przeszło (powiat węgorzewski) zwiększenie tej różnicy do 10% w kategorii szkół podstawowych i ok. 15-20% różnicę w kategorii szkół ponadpodstawowych.

Nasuwają się następujące hipotezy:

1. *Czy nastąpiło pogorszenie się stanu zdrowia dzieci w latach 2003-2021?*
2. *Czy coraz większą popularnością cieszy się nauczanie domowe czyli spełnianie przez dziecko obowiązku szkolnego poza szkołą?*
3. *Czy część dzieci podejmuje naukę za granicą z konieczności ponieważ ich rodzice wyjechali za pracę lub krajowe szkoły nie zaspakajają oczekiwań rodziców ?*
4. *A może nastąpił wzrost ubóstwa i/lub patologii pewnej części społeczeństwa ?*
5. *Być może, są trudniejsze warunki nauki wskutek „rozrzedzenia” sieci szkolnej w gminach?*
6. *Szkoły ponadpodstawowe powiatów giżyckiego i węgorzewskiego przedstawiają niedostateczną ofertą absolwentom szkół podstawowych?*
7. *Nastąpiło przekształcenie się szkół w instytucje segregacyjne wskutek wprowadzenia egzaminów zewnętrznych (im mniej „słabych” uczniów tym lepsze wyniki w rankingach) ?*
8. *Dzieci i rodzice sądzą, że nie oplatą się uczyć.*

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Najistotniejszym problemem wynikającym z przeglądu wyników edukacyjnych w na Litwie są współczynniki skolaryzacji oraz pogorszenie się wyników egzaminacyjnych.

Obecne wartości współczynnika skolaryzacji na Litwie, podawane przez Urzędu Statystycznego Republiki Litewskiej (Tabela 16, Tabela 16.1) mogą budzić niepokój wszystkich osób odpowiedzialnych za edukację.

Tabela 16. Liczba dzieci pozaszkolnych w Republice Litewskiej i regionie stołecznym (dane *Urzędu Statystycznego Republiki Litewskiej – dostęp maj 2023*).

	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Republika Litwy	16 579	16 319	17 362	16 376	15 753
Okręg wileński	4 072	4 028	4 397	4 140	4 303

Tabela 16.1. Liczba dzieci pozaszkolnych w samorządach rejonu alituskiego, miasta Alytus, rejonu trockiego, rejonu ignalińskiego, rejonu kajszedańskiego, miasta Kowno i rejonu wileńskiego w latach 2021-2022

Nazwa rejonu	Klasy początkowe			Szkoła podstawowa			Szkoła średnia	
	Liczba uczniów, którzy przerwali naukę	Liczba uczniów	Odsetek uczniów, którzy przerwali naukę (%)	Liczba uczniów, którzy przerwali naukę	Liczba uczniów	Odsetek uczniów, którzy przerwali naukę (%)	Liczba uczniów, którzy przerwali naukę	Odsetek uczniów, którzy przerwali naukę (%)
Rejon kajszedański	37	1 728	2,14	12	1 039	1,15	45	7,84
Rejon trocki.	45	1 743	2,58	25	1 239	2,02	8	1,11
Rejon ignaliński	13	580	2,24	5	323	1,55	1	0,58
Miasto Alytus	35	3 406	1,03	18	2 331	0,77	0	0,00
Miasto Kowno	426	18 745	2,27	241	13 136	1,83	52	0,98
Rejon alytuski	8	735	1,09	7	430	1,63	2	0,96
Rejon wileński	33	5 529	0,60	48	4 464	1,08	1	0,09

Okazuje się, że na Litwie znacznie pogorszyły się też wyniki egzaminów składanych po ukończeniu szkoły, najgorzej wypada sprawdzian wyników za podstawowe kształcenie (po ukończeniu 10 klasy), szczególnie z matematyki.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

W 2019 roku 7,6% nie zdało egzaminu z języka litewskiego i literatury, w 2021 roku - 4,7%, a w 2022 roku -4,8%. Odsetek osób, które nie zdały egzamin z matematyki wynosi odpowiednio 20,8%, 19,6% i 39,4% w latach 2019/2021.

Cel badania – znaleźć odpowiedzi na pytania:

- a) dlaczego dzieci nie uczęszczają do szkoły w miejscu zamieszkania;
- b) dlaczego dzieci porzucają system edukacji;
- c) co zrobić, aby dzieci chciały kontynuować naukę (najlepiej w szkołach w ich okolicy).

Niepokojąco niskie wartości współczynnika skolaryzacji w powiatach giżyckim i węgorzewskim, próba odpowiedzi na powyższe pytania i szukanie środków poprawy sytuacji, były inspiracją do sformułowania Powiatowym Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w Giżycku niniejszego projektu.

Do współpracy zaproszono Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Rejonu Wileńskiego na Litwie (Vilniaus rajono pedagoginė psichologinė tarnyba).

W wyniku działania zostaną sformułowane następujące grupy, uczestniczące w działaniach projektu:

- 5. 15 osobowa grupa nauczycieli z Powiatu Giżyckiego i Węgorzewskiego
- 6. 15 osobowa grupa nauczycieli z Południowej Litwy.
- 7. 4 osobowa grupa organizatorów edukacji z powiatu giżyckiego i węgorzewskiego
- 8. 4 osobowa grupa organizatorów edukacji z Południowej Litwy

Tabela 17. Uczestniczki projektu i autorki badań na Litwie

1) Jolanta Dimšienė	2) Eglė Liškevičienė
3) Sonata Gražulienė	4) Daiva Prakapaitė
5) Rima Pėstininkienė	6) Ramune Jakštienė
7) Vida Batulevičienė	8) Lina Liaudenskienė
9) Ramutė Vitienė	10) Agnė Benikė
11) Palmira Raginienė	12) Virginija Guogienė
13) Vilma Berankienė	14) Natalija Kriauciūnienė
15) Laima Majauskienė	16)

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Tabela 18. Uczestnicy projektu i autorki/autor badań w powiecie giżyckim i węgorzewskim

1) Mokrzecka Marzena	2) Fido Magdalena
3) Balewicz Wioletta	4) Kubacka Lidia
5) Dunowska Beata	6) Rzeczycka Katarzyna
7) Gabruś Tomasz	8) Buczyńska Marta
9) Kozłowska Justyna	10) Małkowska Agnieszka
11) Marcinek Iwona	12) Hryszko Agnieszka
13) Makalus Katarzyna	14) Januskiewicz Elżbieta
15) Augustyniak Edyta	16)

W ramach projektu zaplanowano wykonanie następujących działań.

1. Rekrutacja szkół do badań oraz osób biorących udział w projekcie w powiecie giżyckim i węgorzewskim
2. Rekrutacja szkół do badań oraz osób biorących udział w projekcie w południowo-wschodniej Litwie
3. Badanie stopnia skolaryzacji dzieci z rejonów szkół podstawowych oraz badania stopnia i przyczyn porzucania przez młodzież edukacji w szkołach ponadpodstawowych w powiecie giżyckim i węgorzewskim
4. Badania stopnia skolaryzacji oraz przyczyn porzucania lub niepodejmowania edukacji w szkołach w południowo-wschodniej Litwy
5. Szkolenia grup nauczycielskich w Polsce -Temat „Edukacja integracyjna i włączająca” środkiem do zwiększenia stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz południowo-wschodniej Litwy
6. Szkolenia grup nauczycielskich na Litwie -Temat „Praca szkół i nauczycieli ułatwiająca zwiększenia stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz południowo-wschodniej Litwy
7. Szkolenie grupy organizatorów edukacji w Polsce -Temat „Możliwości zwiększenia współczynnika skolaryzacji poprzez modernizację systemu edukacyjnego w powiecie giżyckim i węgorzewskim”
8. Szkolenie grupy organizatorów edukacji na Litwie -Temat „Możliwości zwiększenia współczynnika skolaryzacji poprzez modernizację systemu edukacyjnego południowo-wschodniej Litwy
9. Opracowanie publikacji „Jak sprawić by dzieci chodziły do naszej szkoły?”
10. Opracowanie programów szkoleń

IV. Metody badań przyczyn niskiego współczynnika skolaryzacji w powiecie giżyckim i węgorzewskim. Wyniki badań.

Pod wpływem opinii litewskich naukowców, określonych przedstawionych w Monografii autorstwa **Remigijusa Civinskasa, Vity Levickaitė, Ilony Tamutienė** „**Problemy i potrzeby dzieci unikających szkoły**” lit. Vengiančių lankyti mokyklą vaikų problemos ir poreikiai, źródło <https://sdcentras.lt/wp-content/uploads/Vengianciu-lankyti-mokykla-vaiku-problemos-ir-poreikiai.pdf> oraz doświadczeń Powiatowego Zespołu Obsługi Szkół i Placówek Oświatowych, który bez powodzenia próbował określać przyczyny wypadnięcia na podstawie opinii szkół, zdecydowano się na bezpośrednie badanie uczniów lub ich rodziców.

Zastosowano **metodę indywidualnych przypadków**, która polega na badaniu konkretnych, wyodrębnionych zdarzeń i osób. Można nią badać konkretnego człowieka, wydarzenie, zjawisko lub proces. Zazwyczaj badane są nietypowe i nieracjonalne przypadki, odbiegające od powszechnie uznanych norm postępowania w danej strukturze (źródło: [wikipedia https://pl.wikipedia.org/wiki/Metoda_indywidualnych_przypadk%C3%B3w](https://pl.wikipedia.org/wiki/Metoda_indywidualnych_przypadk%C3%B3w)).

Badania zostały przeprowadzone w trzech wyodrębnionych grupach docelowych dzieci/młodzieży:

4. Grupie uczniów w wieku 7-14 lat, którzy są zameldowani/zapisani w obwodzie konkretnej szkoły podstawowej, a z różnych powodów nie są uczniami tej szkoły. Celem badania dzieci z tej grupy było określenie przyczyn nieuczęszczania do szkoły oraz wybierania innych szkół, niż szkoła obwodowa, która (przynajmniej w założeniu) jest najbliższej tego dziecka. Dziecko ma zagwarantowane w niej miejsce ze względu na przepisy prawa, a zgodnie z jego potrzebami jest zorganizowane dowożenie. Badanie w tej grupie powinno wyjaśnić przyczyny niskiego (mniejszego niż 98%) współczynnika skolaryzacji netto w kategorii szkół podstawowych.
5. Grupie absolwentów szkół podstawowych, czyli dzieci/młodzieży w wieku 15-18 lat, którzy skończyli szkołę podstawową. Celem badania dzieci/młodzieży tej grupy jest poznanie ich dalszej kariery edukacyjnej, rodzajów wybieranych szkół, innego trybu kształcenia lub rezygnacji z nauki oraz powodów (określanych przez dzieci/młodzież lub ich rodziców) podjętych decyzji. Badanie w tej grupie powinno pomóc określić przyczyny niskiej wartości skolaryzacji w kategorii szkół ponadpodstawowych.
6. Grupie dzieci/młodzieży która była uczniami szkół ponadpodstawowych, a którzy zrezygnowali z nauki w tych szkołach przed ich ukończeniem. Celem badania w tej grupie było określenie przyczyn decyzji o rezygnacji z nauki w konkretnej szkole. Ponieważ bardzo często decyzja o rezygnacji z nauki w danej szkole prowadzi do wycofania się z nauki szkolnej w ogóle, badanie to służyło także do określenia przyczyn niskiej wartości współczynnika skolaryzacji w kategorii szkół ponadpodstawowych,

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Poznanie przyczyn nieuczęszczania do szkoły obwodowej, wyboru innej drogi życiowej niż nauka w szkole ponadpodstawowej lub innej szkoły ponadpodstawowej niż placówki w powiecie giżyckim lub węgorzewskim, przyczyn rezygnacji z nauki w szkole przed jej ukończeniem jest środkiem do określenia zmian wiodących do poprawy sytuacji.

Środki finansowe uzyskane w projekcie pozwoliły na opłacenie 300 badań, po 100 osób w 15 szkołach, co stanowi 31% szkół zlokalizowanych w wybranych powiatach. Zestaw szkół do badań został ustalony w wyniku negocjacji kierownika projektu, dyrektora Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Giżycku z dyrektorami szkół. Udało się zachować założoną w projekcie proporcję: 10 szkół to szkoły podstawowe, przy czym 6 z nich to szkoły zlokalizowane na terenach wiejskich, 4 w miastach Giżycko i Węgorzewo, 4 jednostki to szkoły ponadpodstawowe, 1 to szkoła specjalna.

Grupa 1 to 100 osób, co stanowi ok. 16% dzieci nie będących uczniami szkół obwodowych.

Grupa 2 – kolejne 100 osób, co wynosi ok. 4% liczby absolwentów szkół podstawowych z trzech lat. Wyniki w tej grupie mogą być najmniej reprezentatywne.

Grupa 3 licząca również 100 osób (5 szkół po 20 osób) to ok. 20% dzieci rezygnujących z nauki w szkołach ponadpodstawowych w roku.

Badaczami zostali nauczyciele wskazani przez dyrektorów szkół wyrażających zgodę na przeprowadzenie tego działania.

Ze szkołami wyrażającymi zgodę i nauczycielami-badaczami zostały podpisane stosowne umowy. W umowach znalazło się zobowiązanie do nie ujawniania innym osobom niż dyrektor szkoły i innym instytucjom niż zleceniodawca danych osobowych badanych dzieci oraz wyników badań.

Przed rozpoczęciem wywiadu z dzieckiem badacz uzyskiwał zgodę rodziców ucznia na przeprowadzenia badania, która została odnotowana w kwestionariuszu.

Wyniki badań trafiły do Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w postaci wypełnionych anonimowych ankiet, gdzie zostały podsumowane.

IV.1. Wyniki badań uczniów w wieku 7 -14 lat, mieszkających (zameldowanych) w obwodzie szkoły, a nie będących jej uczniami.

Badania przeprowadzono w 10 szkołach podstawowych na terenie powiatu giżyckiego i węgorszewskiego, 5 zlokalizowanych na terenach wiejskich (51 uczniów) i 5 w miastach Giżycku i Węgorszewie (również 51 uczniów). Razem w badaniu przeprowadzanym przez 10 nauczycielek (badaczek) wzięło udział 102 osoby, 46 dziewcząt i 56 chłopców.

Tabela 18 i rysunek 10. Wyniki badań. Aktualna aktywność edukacyjna badanego dziecka, mieszkającego w obwodzie szkoły a nie będącego uczniem szkoły

Aktualna aktywność edukacyjna dziecka. Jest uczniem:	Liczba osób	% osób badanych
Innej szkoły podstawowej w tej samej gminie	40	39%
Szkoły podstawowej w innej gminie tego samego powiatu	21	21%
Szkoły podstawowej w innym powiecie w województwie warmińsko -mazurskim	19	19%
Szkoły podstawowej w innym województwie niż województwo warmińsko -mazurskie	6	6%
Szkoły podstawowej w innym kraju	7	7%
Realizuje obowiązek szkolny poza szkołą w sposób (np. nauka indywidualna, nauczanie domowe)	9	9%
Razem	102	100%

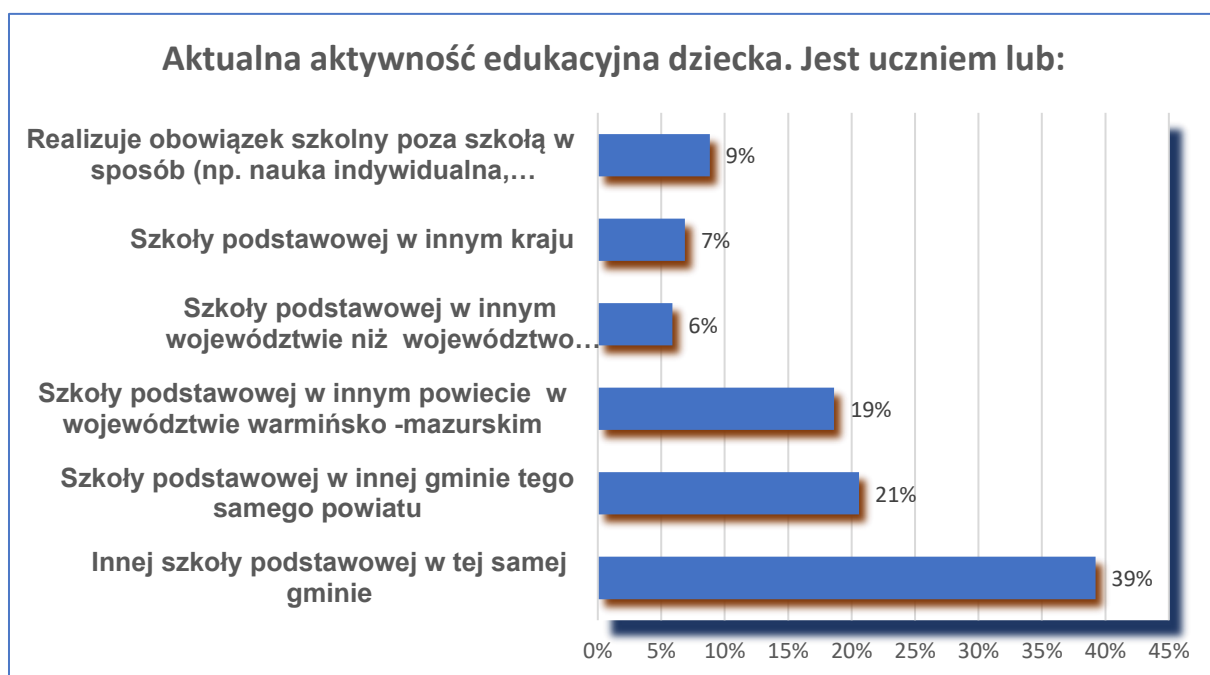
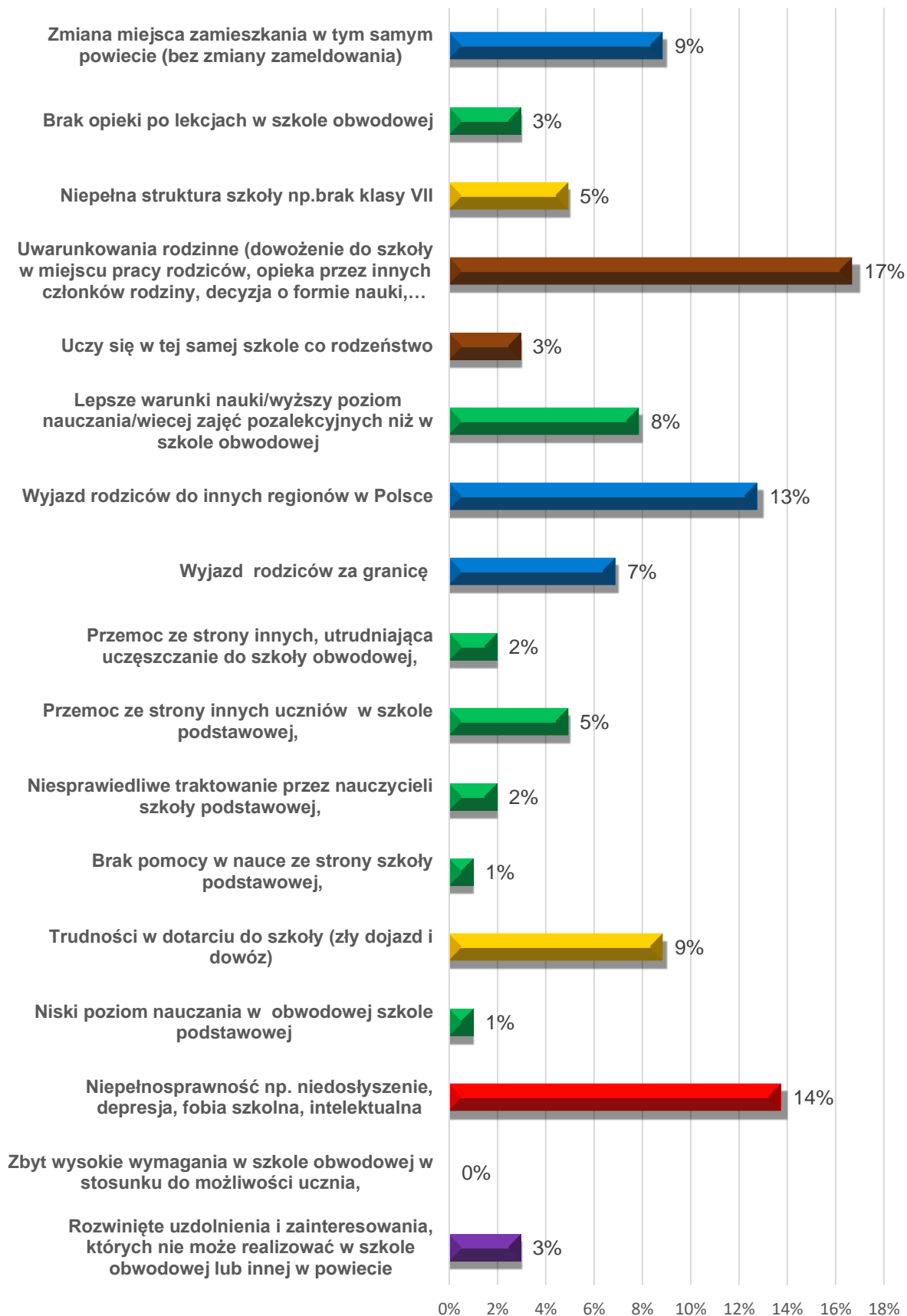

Tabela 19 i rysunek 11. **Przyczyny spełniania obowiązku szkolnego poza szkołą obwodową według ucznia/rodziców/opiekunów prawnych dziecka**

Przyczyny spełniania obowiązku szkolnego poza szkołą obwodową według ucznia/rodziców/opiekunów prawnych dziecka	Liczba osób	% osób badanych
Rozwinięte uzdolnienia i zainteresowania, których nie może realizować w szkole obwodowej lub innej w powiecie	3	3%
Zbyt wysokie wymagania w szkole obwodowej w stosunku do możliwości ucznia,	0	0%
Niepełnosprawność np. niedosłyszenie, depresja, fobia szkolna, intelektualna	14	14%
Niski poziom nauczania w obwodowej szkole podstawowej	1	1%
Trudności w dotarciu do szkoły (zły dojazd i dowóz)	9	9%
Brak pomocy w nauce ze strony szkoły podstawowej,	1	1%
Niesprawiedliwe traktowanie przez nauczycieli szkoły podstawowej,	2	2%
Przemoc ze strony innych uczniów w szkole podstawowej,	5	5%
Przemoc ze strony innych, utrudniająca uczęszczanie do szkoły obwodowej,	2	2%
Wyjazd rodziców za granicę	7	7%
Wyjazd rodziców do innych regionów w Polsce	13	13%
Lepsze warunki nauki/wyższy poziom nauczania/więcej zajęć pozalekcyjnych niż w szkole obwodowej	8	8%
Uczy się w tej samej szkole co rodzeństwo	3	3%
Uwarunkowania rodzinne (dowożenie do szkoły w miejscu pracy rodziców, opieka przez innych członków rodziny, decyzja o formie nauki, rodziny zastępcze)	17	17%
Niepełna struktura szkoły np. brak klasy VII	5	5%
Brak opieki po lekcjach w szkole obwodowej	3	3%
Zmiana miejsca zamieszkania w tym samym powiecie (bez zmiany zameldowania)	9	9%
Razem	102	100%

Przyczyny spełniania obowiązku szkolnego poza szkołą obwodową

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Przyczyny wybierania innych szkół niż szkoła obwodowa, ujawnione poprzez badania, można podzielić na kilka grup.

Grupa 1 – 29% (9+13+7), to przyczyny ekonomiczne, faktyczna zmiana miejsca zamieszkania bez zmiany zameldowania tj wyjazd rodziców do innych regionów w Polsce lub za granicę. Związane jest to z małą ilością miejsc pracy lub nieatrakcyjnymi wynagrodzeniami w powiecie giżyckim i węgorzewskim. Osoby te nie są jednak w stanie zamieszkać w nowym miejscu „na stałe” z wymeldowaniem ze starego miejsca lub mają nadzieję powrócić. Powroty takie nie są rzadkością, gdyż do szkół ponadpodstawowych trafiają dzieci po szkołach zagranicznych, bez znajomości języka polskiego stosowanego na lekcjach.

Grupa 2 - 14% (5%+9%) to przyczyny organizacyjne zależne bezpośrednio od samorządu – czyli niepełna struktura szkoły np. brak klasy VII, brak opieki po lekcjach w szkole obwodowej, trudności w dotarciu do szkoły (zły dojazd i dowóz).

Grupa 3 – 18% (8%+2%+5%+2%+1%) to przyczyny zależne bezpośrednio od szkoły jak: brak pomocy w nauce ze strony szkoły podstawowej, niesprawiedliwe traktowanie przez nauczycieli szkoły podstawowej, przemoc ze strony innych uczniów w szkole podstawowej, przemoc ze strony innych, utrudniająca uczęszczanie do szkoły obwodowej. niski poziom nauczania w obwodowej szkole podstawowej.

Grupa 4 -14% to brak dostosowania szkoły do nauki uczniów z szeroko pojętymi niepełnosprawnościami obejmującymi zarówno deficyty fizyczne jak i umysłowe, depresję, fobię. Od szkół i samorządów zależy sposób rozwiązania tego problemu. Rozwijające się w ostatnich latach edukacja integracyjna i włączająca jest jednym ze sposobów rozwiązania/złagodzenia tego problemu.

Grupa 5 – 24% (17+7) – to uwarunkowania rodzinne, ale często motywowane nieufnością do szkoły obwodowej, rodzice zawożą dzieci do szkoły w miejscu pracy, powierzają opiekę babciom mieszkającym w mieście, pozwalają dzieciom uczyć w edukacji domowej.

Przyczyny spełniania obowiązku szkolnego poza szkołą obwodową w podziale na miasto i wieś.

Uczniowie szkół miejskich częściej wybierają naukę w innej szkole w tym samym mieście, gdyż mają taką możliwość. Uczniowie szkół wiejskich, gdzie często jest jedna szkoła w gminie, takie możliwości mają znacznie mniejsze. Z kolei uczniowie szkół wiejskich częściej decydują się na realizację obowiązku szkolnego poza szkołą.

Na brak opieki po lekcjach i niepełną strukturę szkoły, skarżą tylko uczniowie szkół wiejskich.

Liczniesz jest grupa uczniów szkół w miastach, którzy zmienili miejsce zamieszkania na inne, ale w tym samym powiecie.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

To często mieszkańcy miasta, którzy wyprowadzili się na wieś budując tam dom, ale nadal dojeżdżając pracują w mieście i bardzo często wożą swoje dzieci do szkół miejskich.

Mieszkańcy wsi częściej wyjeżdżają do innych regionów w Polsce szukając pracy, z kolei mieszkańcy miast częściej wyjeżdżają za granicę.

W innych sytuacjach problemy są podobne.

Przyczyny spełniania obowiązku szkolnego poza szkołą obwodową w podziale na dziewczęta i chłopców.

Chłopcy znacznie częściej wybierają naukę pozaszkolną.

Zwraca uwagę kategoria niepełnosprawność. Dotyka ona aż 21% chłopców i 4% dziewcząt. Z jakich powodów (czy genetycznych czy diagnostycznych?) chłopcy są częściej niepełnosprawni (lub za takich uznawani?).

Z kolei rozwinięte uzdolnienia mają wyłącznie dziewczęta (według badań).

Celem badań była próba odpowiedzi na pytanie „Dlaczego od 2003 r. maleje wskaźnik skolaryzacji”. Sądzymy, że zostały ujawnione co najmniej cztery przyczyny.

Pierwsza z nich to wyjazdy za pracą (lub atrakcyjniejszymi wynagrodzeniami poza dotychczasowe miejsce zamieszkania). Przejście do nowego systemu gospodarczego zostało okupione znacznym bezrobociem, które skłoniło wiele rodzin do wyjazdu za pracę do innych regionów Polski lub za granicę.

Potwierdzeniem tego faktu (poza wynikami) jest znaczna korelacja między współczynnikiem skolaryzacji a średnim bezrobociem w województwach na podstawie danych GUS.

Tabela 20. Skolaryzacja. Poziom obniżenia współczynnika skolaryzacji w latach 2003-2021

Lp.	Nazwa obszaru/województwa	współczynnik skolaryzacji netto		
		szkoły podstawowe		
		2003	2021	Różnica 2003-2021
		[%]	[%]	[%]
	POLSKA	98,48	94,63	3,85
1	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	98,46	90,65	7,81
2	KUJAWSKO-POMORSKIE	99,42	92,37	7,05
3	LUBELSKIE	98,85	92,03	6,82
4	ŚWIĘTOKRZYSKIE	98,53	92,04	6,49
5	PODKARPACKIE	97,68	91,69	5,99
6	ZACHODNIOPOMORSKIE	98,83	92,98	5,85
7	PODLASKIE	97,06	92,41	4,65
8	LUBUSKIE	98,56	94,00	4,56

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

9	POMORSKIE	98,98	94,81	4,17
10	MAŁOPOLSKIE	98,29	94,78	3,51
11	DOLNOŚLĄSKIE	98,34	95,04	3,30
12	ŁÓDZKIE	98,99	95,70	3,29
13	WIELKOPOLSKIE	99,50	96,51	2,99
14	ŚLĄSKIE	98,07	95,97	2,10
15	MAZOWIECKIE	98,69	97,07	1,62
16	OPOLSKIE	94,69	93,56	1,13

Drugą przyczyną ujawnioną w badaniach jest pojawienie się (lub znaczny wzrost) grupy wybierającej naukę pozaszkolną (domową). Pokrewnym zjawiskiem jest rosnąca popularność „Szkoły w chmurze”. Charakterystyczne jest wybieranie takiej formy nauki tylko przez uczniów szkół wiejskich.

Nietrudno zgadnąć, iż jedną z przyczyn może być długi i trudny czas dotarcia do szkoły, pogłębiony przez rozrzedzenie sieci szkół w gminach wiejskich.

Potwierdza to pewna współzależność między współczynnikiem skolaryzacji a czynnikiem utrudniającym dotarcie do szkół tj. gęstością zaludnienia.

Tabela 21. Średnia gęstość zaludnienia w Polsce w latach 2003 -2022

	Nazwa obszaru/województwa	Średnia gęstość zaludnienia	Pozycja województwa w tabeli Skolaryzacja
	POLSKA	122,5	
1	PODLASKIE	58,8	7
2	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	59,1	1
3	LUBUSKIE	72,4	8
4	ZACHODNIOPOMORSKIE	74,3	6
5	LUBELSKIE	85,2	3
6	OPOLSKIE	106,8	16
7	ŚWIĘTOKRZYSKIE	107,3	4
8	KUJAWSKO-POMORSKIE	115,4	2
9	PODKARPACKIE	118,5	5
10	WIELKOPOLSKIE	115,8	13
11	POMORSKIE	124,8	9
12	ŁÓDZKIE	137,5	12
13	DOLNOŚLĄSKIE	145,3	11
14	MAZOWIECKIE	149,5	15
15	MAŁOPOLSKIE	220,8	10
16	ŚLĄSKIE	371,4	13

Trzecią przyczyną jest problem niepełnosprawności, która teraz znacznie lepiej obecnie monitorowana.

Czwarta przyczyna obejmująca Grupę 2 (14%) i Grupę 3 (18%) tkwi bezpośrednio w szkole i samorządzie. Zmniejszenie tej grupy wraz z dostosowaniem szkół do nauki uczniów z niepełnosprawnościami to znaczne wyzwanie.

Pocieszający jest delikatny wzrost współczynnika skolaryzacji od 2015 roku.

Uwaga – Minimalna wartość tego parametru została zanotowana w roku 2015, gdy próbowano skierować do szkoły 6 latków, co nie spodobało się wielu rodzicom, z których część zostawiła swoje dzieci w domu.

Rysunek 12. Współczynnik skolaryzacji netto w województwie warmińsko-mazurskim

IV.2. Wyniki badania absolwentów szkół podstawowych

Badania przeprowadzono w 10 szkołach na terenie powiatów giżyckiego i węgorzewskiego. 7 nauczycielek dokonało badania - 20 osób, 3 - 10 absolwentów. Razem dostarczono 170 ankiet.

Mimo znacznej ilości zbadanych osób, udziału szkół z terenów wiejskich i miast (Giżycko i Węgorzewo), podziału ze względu na płeć, realizatorzy projektu nie aspirują do określenia tej zbadanej grupy jako reprezentatywnej dla populacji absolwentów w wieku 15 -18 lat.

Do nadania tej cechy (reprezentatywności)

https://pl.wikipedia.org/wiki/Pr%C3%B3ba_reprezentatywna wymagane byłoby:

- 1) dysponowanie listą wszystkich absolwentów w wieku 15-18 lat i wybranie osób do badania drogą losową, tak by każdy z badanej grupy miał szansę być badany.
- 2) udział w badaniu przynajmniej 50% wylosowanych osób.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

W projekcie nie było możliwe spełnienie warunku 1. W badaniu wzięły udział tylko te szkoły, które wyraziły zgodę na propozycję złożoną przez realizatora projektu. Ponadto osoby badające mogły badać tylko tych absolwentów, którzy zgodzili się na przeprowadzenie badania a także byli dostępni (można było ich zlokalizować).

Dlatego uzyskanych wskaźników liczbowych lub procentowych lub nie można traktować jako ilustracji rzeczywistej sytuacji w edukacji ponadpodstawowej powiatów giżyckiego i węgorszewskiego.

Wyniki badań:

Tabela 22. Aktualna aktywność edukacyjna absolwentki i absolwenta szkoły podstawowej. (w wieku 15-18 lat)

Aktualna aktywność edukacyjna absolwentki /absolwenta. Jest uczennicą/ucznem lub:	Razem (absolwenci szkół z terenów wiejskich i miast, dziewczęta i chłopcy)	%
Liceum ogólnokształcącego powiatach giżyckim i węgorszewskim	56	33%
Liceum ogólnokształcącego poza powiatami giżyckim i węgorszewskim	42	25%
Technikum w powiatach giżyckim i węgorszewskim	34	20%
Technikum poza powiatem giżyckim i węgorszewskim	14	8%
Szkoły branżowej w powiatach giżyckim i węgorszewskim	14	8%
Szkoły branżowej poza powiatami giżyckim i węgorszewskim	5	3%
Innej szkoły w tym szkoły za granicą tj.	2	1%
Realizuje obowiązek nauki poza szkołą	3	2%
Pracuje w (rodzinne gospodarstwa rolne)	2	1%
Razem	170	100%

Komentarz

Jak wynika z uzyskanych wyników badań, absolwenci szkół podstawowych w powiecie giżyckim i węgorszewskim najczęściej zostają uczniami szkół lokalnych (61%), liceów ogólnokształcących 33%, w mniejszym stopniu techników 20% i szkół branżowych 8%. Uwaga – podawane % są obliczane w odniesieniu do osób badanych.

Wyniki badania wskazują na trzy niekorzystne zjawiska:

- 1) są uczniowie nie podejmujący edukacji w ogóle (w tym przypadku pracują w rodzinnych gospodarstwach rolnych),
- 2) realizują obowiązek nauki poza szkołą (badani wskazują tutaj tzw. szkołę w chmurze, której efekty są co najmniej niesprawdzone),
- 3) zbyt duża liczba uczniów szuka zaspokojenia aspiracji edukacyjnych poza powiatem giżyckim i węgorszewskim wskazując na przyczyny określone w tabeli niżej.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Wykres 1. Aktualna aktywność edukacyjna absolwenta/absolwentki.

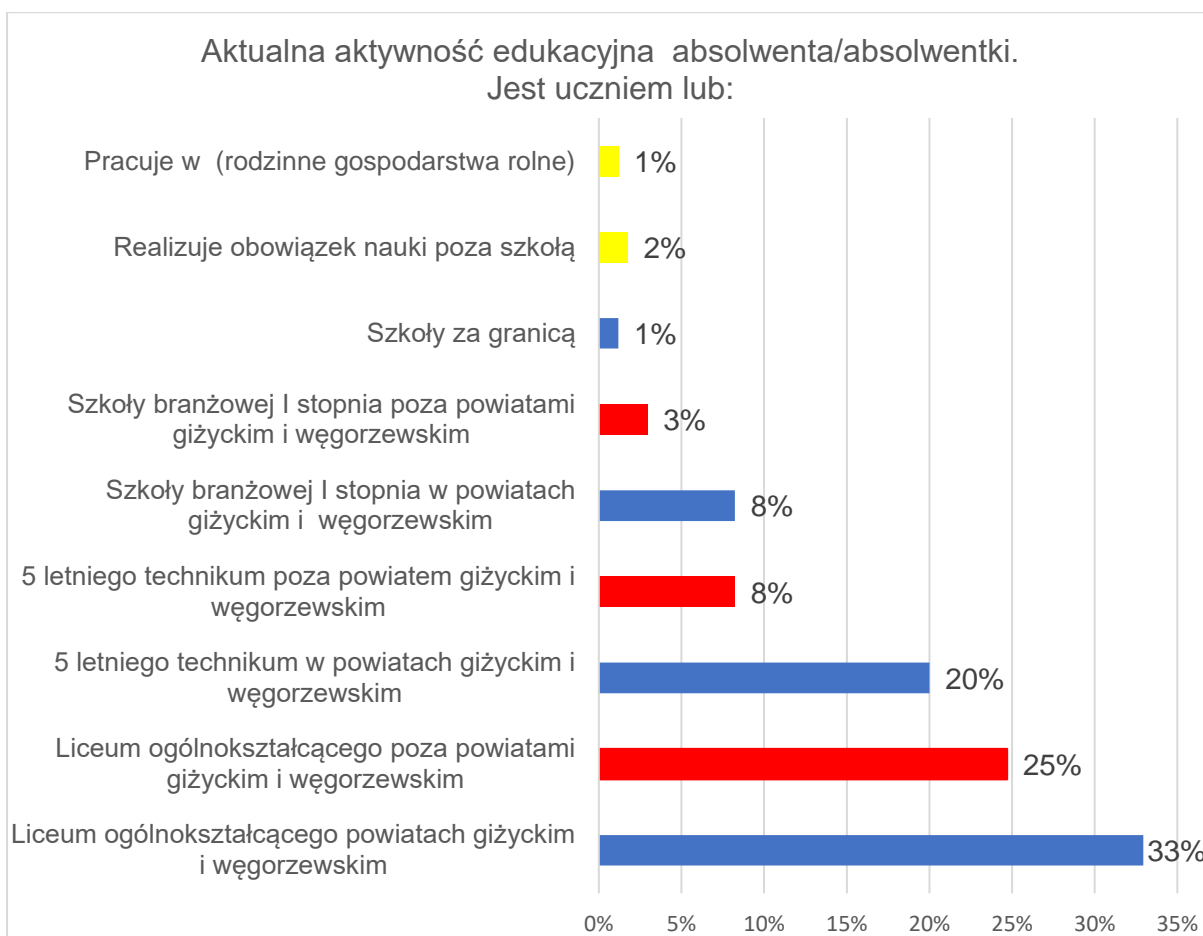

Tabela 21. **Przyczyny wyłączenia absolwentki/absolwenta z edukacji szkolnej na terenie powiatu giżyckiego lub węgorzewskiego.**

Wyjazd za granicę	3%
Brak szkół w tych powiatach dostosowanych do zainteresowań/planów absolwentki/absolwenta	47%
Zbyt wysokie wymagania w szkołach ponadpodstawowych w regionie w stosunku do możliwości absolwentki/absolwenta	4%
Niepełnosprawność absolwentki/absolwenta	1%
Duża różnica wymagań między szkołą ponadpodstawową a podstawową	1%
Przemoc/ mobbing ze strony innych uczniów w szkole ponadpodstawowej	3%
Przemoc/mobbing ze strony innych środowisk w miejscu szkoły	3%
Trudności w dotarciu do szkoły (zły dojazd)	4%
Zdaniem absolwentki/absolwenta nauka w szkole ponadpodstawowej jest bezcelowa	1%
Inne przyczyny tj. uwarunkowania rodzinne	9%
Inne przyczyny - niska ocena szkół w powiatach pod względem poziomu nauczania	19%
Inne przyczyny tj. problemy wychowawcze	3%

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Najwięcej (47%) osób badanych wybierających naukę w szkołach poza badanymi powiatami wskazuje na przyczynę „Brak szkół powiatach giżyckim i węgorszewskim dostosowanych do zainteresowań/planów absolwentki/absolwenta”.

Natomiast przykrą niespodzianką dla organizatorów edukacji w badanych powiatach jest duża liczba głosów (19%) na przyczynę „**niska ocena szkół w powiatach giżyckim i węgorszewskim pod względem poziomu nauczania**”.

Trzeba także zwrócić uwagę na wskazywane przez badanych uczniów zjawisko mobbingu (razem to 6%) w szkołach lub obok szkoły, na problemy z dojazdem uczniów do szkoły 4%, problemy wychowawcze 3%, występującą opinię iż „nauka w szkole ponadpodstawowej jest bezcelowa”.

Przeanalizowano także wyniki badań w wyodrębnionych grupach: uczniowie ze szkół na terenach wiejskich i w miastach, dziewczęta i chłopcy.

Wszyscy badani absolwenci szkół podstawowych w miastach są uczniami szkół, uczniowie z terenów wiejskich nie zawsze. „Miastowi” częściej wybierają naukę w liceach ogólnokształcących 35%, rówieśnicy z terenów wiejskich 31%, z miasta rzadziej zostają uczniami technikum 18%, ze wsi 22%, miastowi wybierają rzadziej szkołę branżową 6%, rówieśnicy z terenów wiejskich 10%. Młodzież mieszkająca w Giżycku i Węgorszewie, czyli mający szkołę na „sąsiedniej ulicy” nie wybierają szkoły w chmurze.

Uczniowie szkół wiejskich wskazują również trudności w dotarciu do szkoły oraz problemy związane z mobbingiem/ niesprawiedliwym traktowaniem uczniów, których nie dostrzegają uczniowie szkół miejskich).

Widoczne jest większe dążenie uczniów szkół wiejskich do zakończenia edukacji na szkole ponadpodstawowej (wybieranie szkół branżowych i techników) oraz mniejsze związanie z „miejskimi” w oczach ucznia szkoły wiejskiej szkołami ponadpodstawowymi w Giżycku i Węgorszewie.

W sumie uczniowie z terenów wiejskich wskazują na większe trudności z kontynuowaniem edukacji po ukończeniu szkoły podstawowej.

Warto byłoby skierować do nich większą pomoc.

Dokonano również analizy wyników badań w podziale na dziewczęta i chłopcy.

Jak wynika z badań, bardzo widoczna jest różnica w wyborze typu szkoły ponadpodstawowej między dziewczętami a chłopcami.. Dziewczęta znacznie częściej wybierają licea ogólnokształcące; 69% przy 46% chłopców. Chłopcy częściej idą do technikum lub szkoły branżowej.

Charakterystyczne jest również wskazywanie wyłącznie przez dziewczęta negatywnych zjawisk w szkołach takich jak: mobbing, przemoc, niesprawiedliwe traktowanie, problemy z niepełnosprawnością.

IV.3. Wyniki badania uczniów szkół ponadpodstawowych, którzy zrezygnowali z nauki w szkole wybranej po ukończeniu szkoły podstawowej

W badaniu, przeprowadzonym w pięciu szkołach: szkole branżowej I stopnia, technikach i liceach wzięło udział 94 uczniów w wieku obowiązku nauki, którzy zrezygnowali z nauki w pierwotnie wybranej szkole. Wśród badanych były 44 kobiety (dziewczyny) tj. 47% i 50 mężczyzn (chłopców) (53%), 24 uczniów szkoły branżowej - 25%, 40 liceów ogólnokształcących - 43% i 30 techników - 32%.

Badano aktualną aktywność ucznia (losy ucznia) oraz przyczyny rezygnacji z nauki w pierwotnie wybranej szkole.

Tabela 23. Wyniki badania. Aktualna aktywność ucznia

W chwili badania jest uczniem:	Liczba osób	% badanych
Liceum ogólnokształcącego	16	17%
Technikum	6	6%
Szkoły branżowej	31	33%
Szkoły za granicą	1	1%
Realizuje obowiązek nauki poza szkołą, w tym w szkole w chmurze	9	10%
Zamierza się uczyć od nowego roku szkolnego	1	1%
Przygotowuje się do pracy na szkoleniu/kursie/przyuczeniu do zawodu	10	11%
Pracuje	11	12%
Nie uczy się i nie pracuje	8	8%
Wychowuje swoje dziecko	1	1%
Razem	94	100%

Jak wynika z wykonanych badań, 67% (17+6+33+1+10) badanych osób kontynuuje naukę w innej szkole. Najwięcej, gdyż aż 33%, uczy się w szkole branżowej, w liceum 17%, a po dodaniu uczniów szkoły w chmurze 27%, w technikum tylko 6%, czyli uczniowie rezygnujący z technikum przenoszą się do szkoły branżowej.

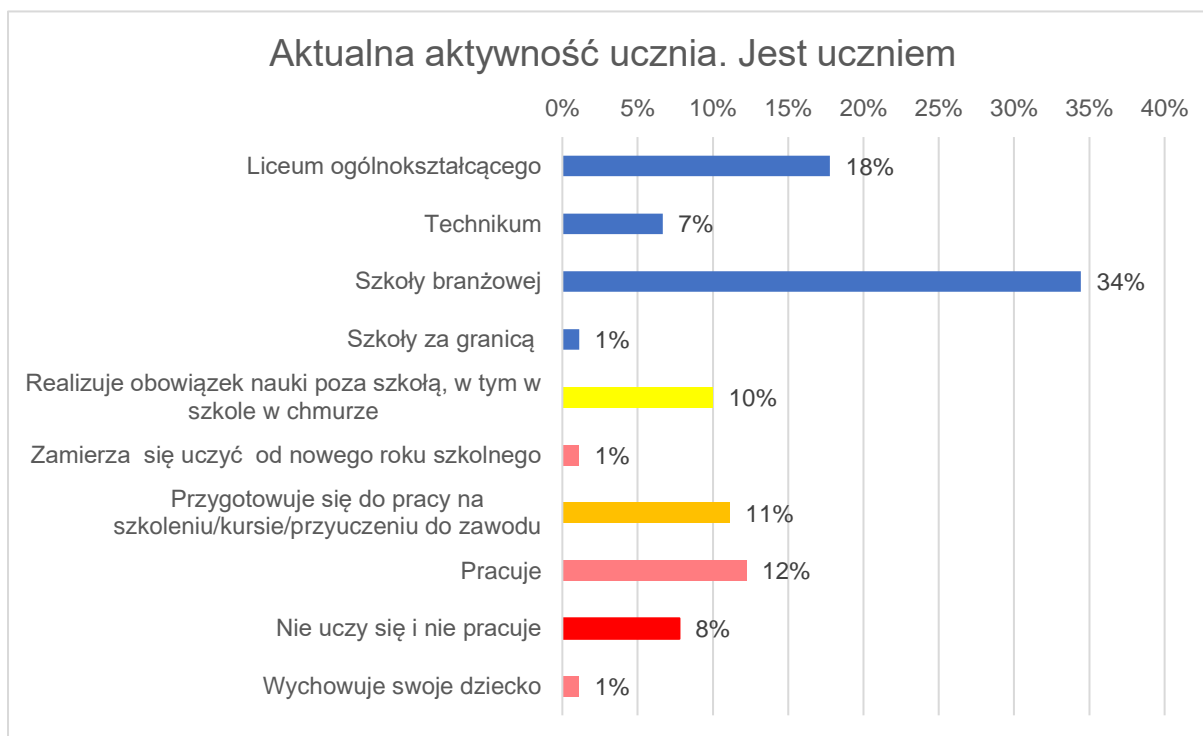
Niestety aż 33% (1+11+12+8+1) badanych uczniów nie kontynuuje nauki w szkole, chociaż 10% badanych zdobywa umiejętności do wykonywania zawodu na szkoleniach /kursach lub na tzw. przyuczeniu do zawodu i aż 12% już pracuje (zapewne jako pracownicy młodociani lub w gospodarstwach rolnych), ale aż 9% (8+1) nie uczy się i nie pracuje.

Tak więc, rezygnacja z wybranej pierwotnie szkoły jest niebezpiecznym momentem w życiu młodego człowieka. To życiowe niepowodzenie może wyłączyć młodego człowieka z edukacji, nie pozwalając na osiągnięcie sukcesu proporcjonalnego do jego możliwości intelektualnych.

Zatem, właściwy wybór szkoły ponadpodstawowej jest istotny dla młodego człowieka.

Wykres 2. Ilustracja losów młodego człowieka po rezygnacji z nauki w wybranej szkole ponadpodstawowej.

Wśród wymienionych przyczyn rezygnacji z nauki w wybranej szkole dominują dwie z nich (razem 65%).

Są to

5. Uczennica/uczeń wybrał/a szkołę ponadpodstawową o kierunku kształcenia niedostosowanym do zainteresowań lub przyszłych planów (29%).
6. W szkole ponadpodstawowej były zbyt wysokie wymagania w stosunku do możliwości uczennicy/ucznia (36%).

Sygnalizuje to istotny problem w życiu młodego człowieka przy przejściu z edukacji w szkole podstawowej do nauki w szkole ponadpodstawowej. Bariera ta okazuje się zbyt duża dla wielu 15 latków i ich rodziców. W efektywną pomoc w jej pokonaniu mogą zaangażować się zarówno szkoły podstawowe i ponadpodstawowe jak również Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz inne jednostki samorządowe, a opracowanie i koordynacja takich form pomocy może być znacznym wyzwaniem.

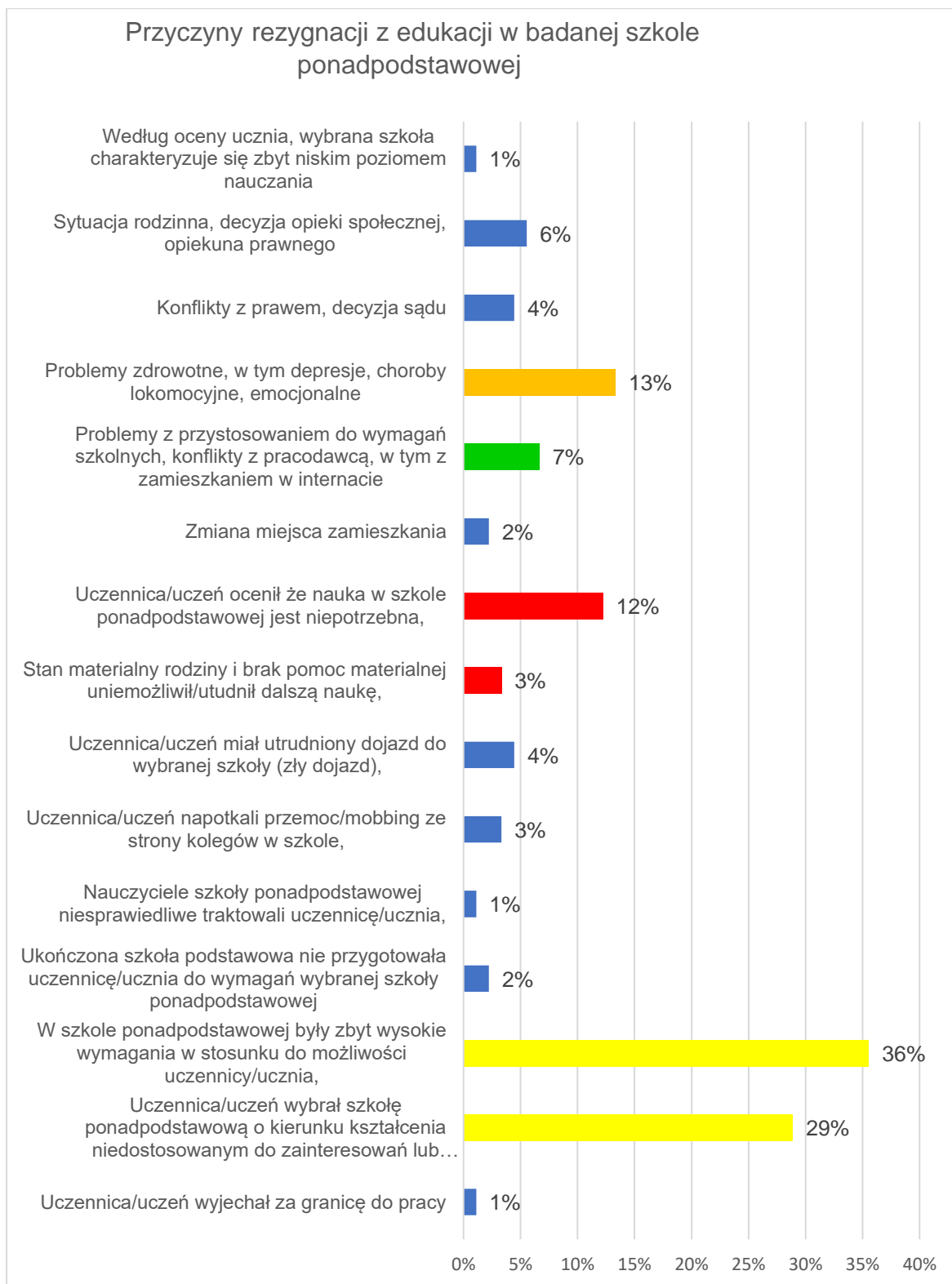
Kolejna duża grupa przyczyn - 13% to „Problemy zdrowotne, w tym depresje, choroby lokomocyjne, emocjonalne”.

Zmniejszenie tej grupy wymaga indywidualnej pracy z uczniem.

Niebezpiecznie duża grupa 12% osób badanych, uważa, że nauka w szkole ponadpodstawowej jest niepotrzebna.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Wykres 3. Przyczyny rezygnacji z edukacji w badanej szkole ponadpodstawowej

Warto zwrócić uwagę na 7% grupę uczennic/uczniów rezygnujących z nauki w wybranej szkole z powodu „Problemów z przystosowaniem do wymagań szkolnych, konfliktów z pracodawcą, niechęcią/strachem przez zamieszkaniem w internacie.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Zaznacza się istotna różnica między kobietami/dziewczynami i mężczyznami w kategorii „*W szkole ponadpodstawowej były zbyt wysokie wymagania w stosunku do możliwości uczennicy/ucznia*”, co sugeruję, że chłopcy w wieku 15 lat mogą być bardziej skłonni do bardziej ryzykownych wyborów szkół ponadpodstawowych.

Chłopcy bardziej krytycznie oceniają ukończoną szkołę podstawową jak również wybraną szkołę ponadpodstawową wskazując przyczyny „*Nauczyciele szkoły ponadpodstawowej niesprawiedliwie traktowali uczennicę/ucznia*” oraz „*Ukończona szkoła podstawowa nie przygotowała uczennicę/ucznia do wymagań wybranej szkoły ponadpodstawowej*”. W ich przypadku pojawia się także przyczyna „*Konflikty z prawem, decyzja sądu*”, a także są bardziej skłoni do przyznania że nauka w szkole ponadpodstawowej jest niepotrzebna.

Z kolei dziewczęta doświadczają mobbingu/przemocy oraz częściej wskazują „*Problemy zdrowotne, w tym depresje, choroby lokomocyjne, emocjonalne*”.

Rezygnując z wybranej szkoły, uczniowie szkoły branżowej wybierają inną szkołę branżową (38%) lub przygotowują się do pracy na szkoleniu/ kursie/ przyuczeniu do zawodu, niestety znaczna część nie uczy się i nie pracuje (17%). Uczniowie liceum wybierają inne liceum lub szkołę branżową, część z nich przenosi się do szkoły w chmurze. Na szczęście nikt z tych uczniów nie rezygnuje z edukacji. Uczniowie technikum po rezygnacji z jednej szkoły wybierają całą gamę aktywności. Przenoszą się do liceum 12%, do innego technikum 8%, do szkoły branżowej 19%, uczą się na szkoleniach/ kursach 19%, aż 19% pracuje. Niestety 12% nie uczy się i nie pracuje.

Zły wybór szkoły, niedostosowany do zainteresowań lub przyszłych planów, jest najczęstszą przyczyną rezygnacji z nauki w liceum. Zbyt wysokie wymagania w stosunku do możliwości uczennicy/ucznia powodują rezygnację z nauki w liceum lub technikum. Niektórzy uczniowie szkoły branżowej lub technikum oceniają że nauka w szkole ponadpodstawowej jest niepotrzebna. Problemy zdrowotne, w tym depresje, choroby lokomocyjne, emocjonalne dotyczą uczniów liceum. Konflikty z prawem, decyzje sądu przyczyną rezygnacji uczniów szkół branżowych, podobnie jak Sytuacja rodzinna, decyzja opieki społecznej, opiekuna prawnego.

V. METODA BADAŃ PRZYCZYN NISKIEGO WSPÓŁCZYNNIKA SKOLARYZACJI W SZKOŁACH LITWY POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ

Cel badania – znaleźć odpowiedzi na pytania:

- a) dlaczego dzieci nie uczęszczają do szkoły w miejscu zamieszkania;
- b) dlaczego dzieci porzucają system edukacji;
- c) co zrobić, aby dzieci chciały kontynuować naukę (najlepiej w szkołach w ich okolicy).

Badaniem objęto 319 respondentów z 15 placówek oświatowych południowo-wschodniej Litwy (patrz Tabela 24): Badania zostały przeprowadzone w trzech wyodrębnionych grupach docelowych dzieci/młodzieży:

Grupa I - 115 uczniów, którzy nie uczęszczają do szkoły w swojej okolicy od klasy 1 do klasy 12. Celem badania dzieci tej grupy było określenie przyczyn nieuczęszczania do szkoły w miejscu swego zamieszkania oraz wybieranie innych szkół niż szkoła obwodowa, która (przynajmniej w założeniu) jest najbliżej tego dziecka, dziecko ma zagwarantowane w niej miejsce ze względu na przepisy prawa, zgodnie z jego potrzebami jest organizowane dowożenie.

Grupa II - 101 uczniów, którzy ukończyli lub kończą progimnazjum (8 lub 10 klasę). Celem badania dzieci/młodzieży tej grupy jest poznanie ich dalszej kariery edukacyjnej lub zawodowej, rodzajów wybieranych szkół, innego trybu kształcenia lub rezygnacji z nauki oraz powodów podjętych decyzji.

Grupa III -103 osoby, które przerwały naukę w szkole zawodowej. Celem badania w tej grupie było określenie przyczyn decyzji o rezygnacji z nauki w konkretnej szkole podejmowanej przez ucznia.

Poznanie przyczyn nieuczęszczania do szkoły obwodowej, wyboru innej drogi życiowej niż nauka w szkole ponadpodstawowej w miejscu zamieszkania, przyczyn rezygnacji z nauki w szkole przed jej ukończeniem jest środkiem do określenia zmian wiodących do poprawy sytuacji.

Tabela 24. Wykaz szkół objętych badaniem

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

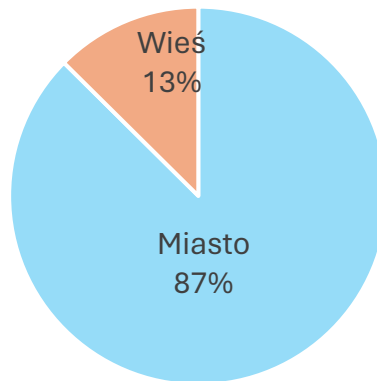
Nazwa jednostki	Ilość respondentów
Piliakalnio progimnazjum w Alytusie	24
Vidzgirio progimnazjum w Alytusie	26
Likiškėliai progimnazjum w Alytusie,	25
Gimnazjum im. Vlodo Mirono w Daugai, rejon alituski	20
Gimnazjum Mirosłavo, rejon alituski	20
Gimnazjum im. Motiejaus Szimelionio w Lentwarowie, rejon trocki	10
Gimnazjum im. Czesława Kudaby, rejon ignalinski	31
Gimnazjum im. Giedymina, Niemenczyn, rejon wileński	20
Szkoła-centrum wielofunkcyjne im. św. Faustyny w Kajszetach	20
Szkoła bezpiecznego dziecka im. Algisa Žikewiciusa w Kownie	20
Centrum Szkolenia Zawodowego w Alytusie	20
APRC Wydział Technologii Budowlanych i Biznesu	23
Jednostka szkolenia zawodowego APRC, filia w Warenie	20
Kowieńska Szkoła Sztuk pięknych, filia w Alytusie	20
Piliakalnio progimnazjum w Alytusie	20
Ogółem	319

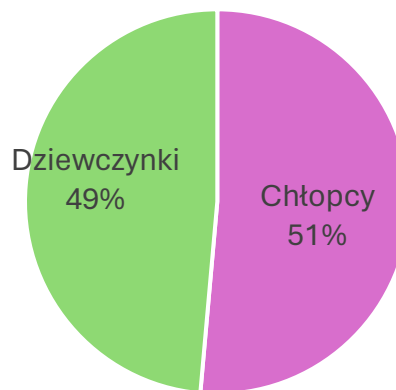
WYNIKI BADAŃ W SZKOŁACH POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ LITWY

Miejsce szkoły (N=319)

Podział respondentów według płci (N=319)

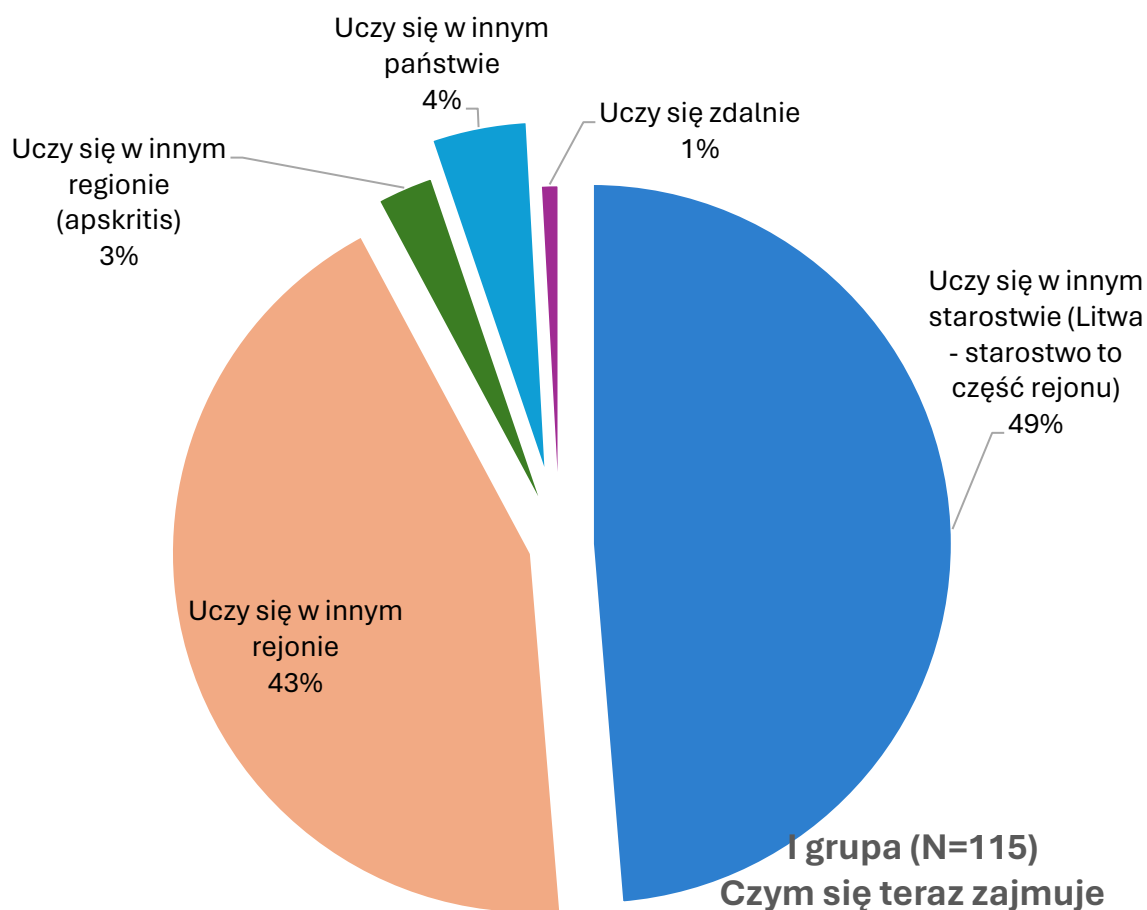

Zbadane trzy grupy respondentów (N=319)

V.1. Wyniki badań uczniów, którzy nie uczęszczają do szkoły w swojej okolicy od klasy 1 do klasy 12 (grupa I)

Większość badanych uczniów (92%), którzy nie uczęszczają do szkoły w swoim miejscu zamieszkania, uczęszcza obecnie do placówki edukacyjnej w innej dzielnicy, gminie lub rejonie.

Większość uczniów z grupy I (65%) wskazała, że głównymi powodami wyboru placówki edukacyjnej w innym rejonie lub gminie były:

- chęć uczenia się z przyjaciółmi lub członkami rodziny, którzy uczęszczali do innej szkoły, a także
- lepsza dostępność (wygodniejszy transport publiczny lub bliskość szkoły do miejsca pracy rodzica ułatwia dzieciom dotarcie do szkoły i powrót z niej po szkole).

Dla niektórych respondentów szkoła w innym rejonie administracyjnym była bliżej ich miejsca zamieszkania).

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

14% respondentów zgłosiło zmianę miejsca zamieszkania: niektórzy przeprowadzili się z rodzicami do innego miasta lub za granicę, niektórzy wprowadzili się do innych członków rodziny (np. wcześniej mieszkali z (rozwiedzionym) tatą lub mamą, a następnie wprowadzili się do drugiego rodzica).

Niektórzy wprowadzili się do innego krewnego (babci, wujka) po ograniczeniu ich rodziców praw do dziecka lub z innych powodów).

43% respondentów podało powody związane z procesem edukacyjnym:

- a. 11% stwierdziło, że mają talenty i zainteresowania, których nie mogą realizować w szkole w miejscu zamieszkania, oraz że brakuje im szerokiej oferty kółek i zajęć pozalekcyjnych. Zajęcia pozalekcyjne i kółka, na które nie mogli uczęszczać w swojej okolicy - strzelectwo pneumatyczne, piłka nożna, balet, programowanie, robotyka, sztuka, więc wybrali inną szkołę, która zapewniała takie możliwości. Dwóch uczniów wskazało, że chce uczyć się języka obcego (w klasie maturalnej międzynarodowej), jeden uczeń chciał uczyć się chemii (ale grupa się nie zebrała), a inny chciał uczyć się języka angielskiego na poziomie zaawansowanym;
- b. Podobny odsetek respondentów (12 proc.) wskazał, że zmienił szkołę z powodu zastraszania, znęcania się lub innych nieporozumień z rówieśnikami. Nieporozumienia te doprowadziły do niższej frekwencji i niechęci do chodzenia do szkoły. Oczekiwano, że problemy te znikną po zmianie środowiska;
- c. Podobny odsetek uczniów uważał, że szkoła w ich miejscu zamieszkania miała zbyt niski poziom nauczania - zbyt niskie standardy, niekompetentni nauczyciele (lub konkretny nauczyciel);
- d. Podobny odsetek zgłosił, że był nie zadowolony z nieuczciwego zachowania nauczycieli w stosunku do nich lub innych aspektów negatywnej komunikacji;
- e. Wreszcie, podobny odsetek uczestników badania zgłosił, że szkoła miała słabą organizację wsparcia edukacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

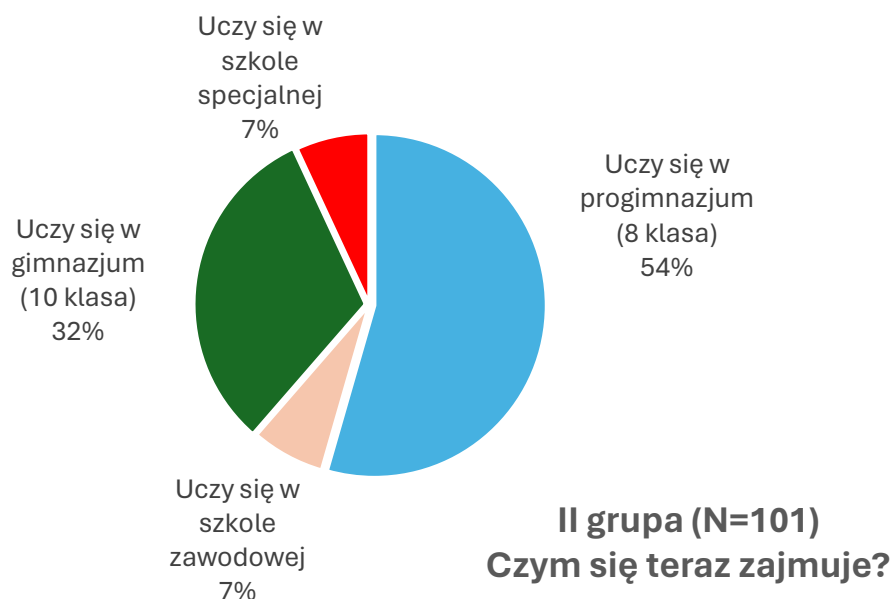

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Przyczyny, dlaczego uczeń uczęszcza do szkoły nie według miejsca swego zamieszkania (N=115)

V.2. Wyniki badań uczniów, którzy ukończyli lub kończą progimnazjum (8 lub 10 klas) (grupa II)

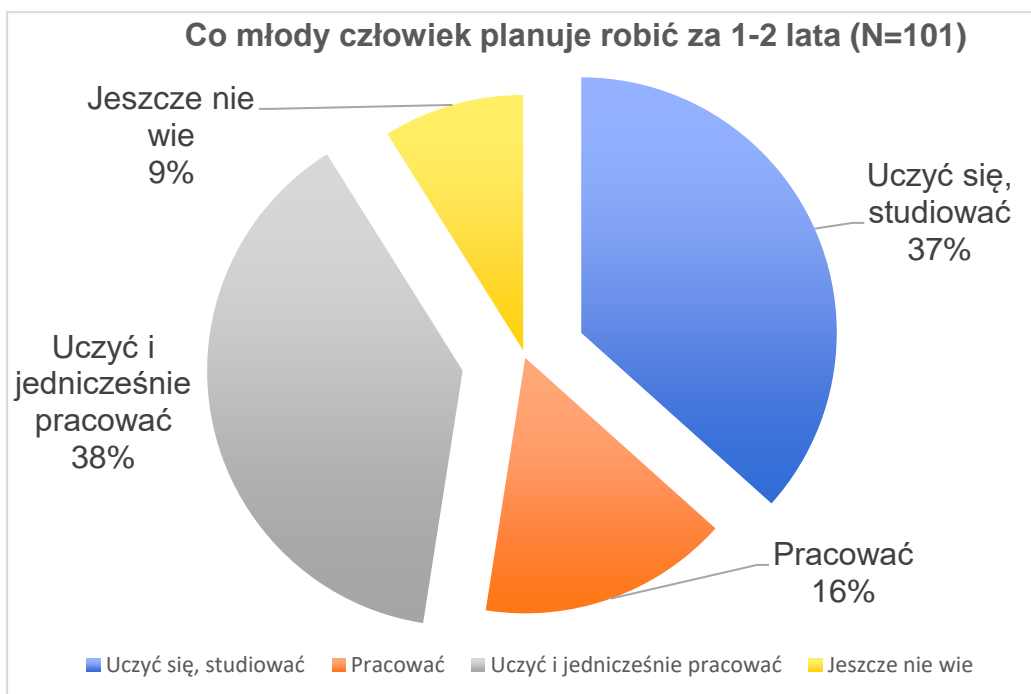
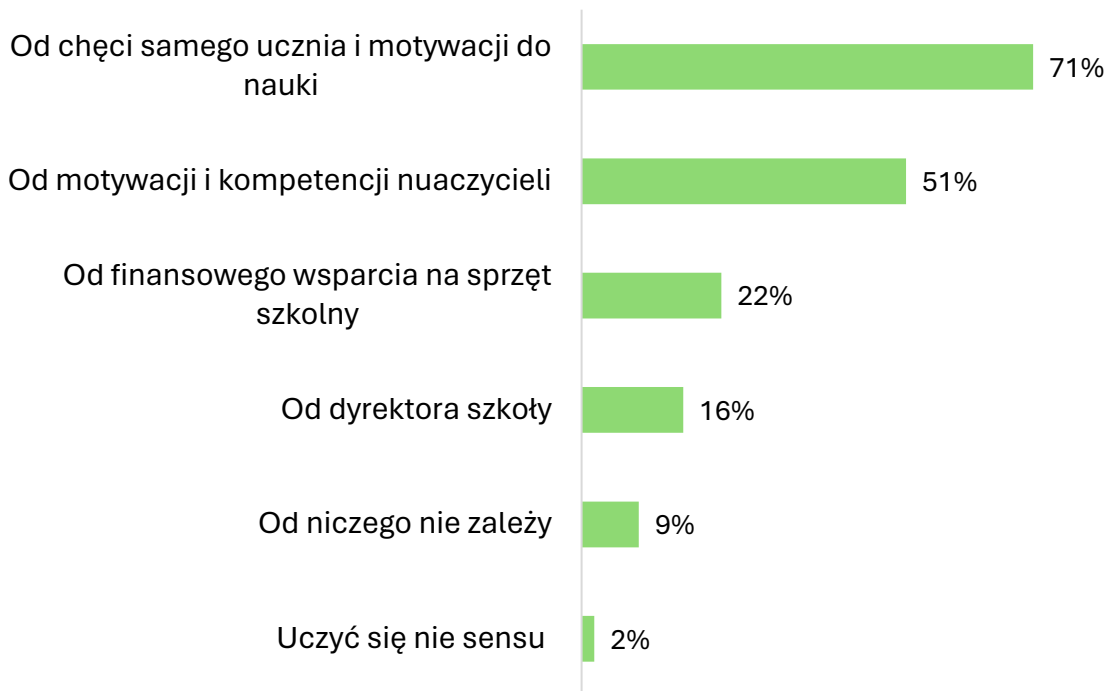
Większość uczniów z grupy II uczęszczała do progimnazjum lub gimnazjum (8 i 10 klasa). Po ukończeniu roku szkolnego 8 uczniów wskazało, że zamierza kontynuować naukę w szkole zawodowej, a pozostali w gimnazjum. Większość respondentów nie krytykowała swojej szkoły średniej i chętnie pozostałaby w niej, ale w placówce edukacyjnej w ich miejscu zamieszkania jest tylko 8 klas. Dlatego niektórzy z nich od razu wybrali szkołę poza swoim miejscem zamieszkania właśnie z tego powodu, rodzice chcieli, aby ich dzieci uczęszczały do tej samej szkoły nieprzerwanie od klasy 1 do klasy 12.

Prawie wszyscy, którzy zamierzają rozpocząć naukę w następnym roku szkolnym w szkole zawodowej, wskazali, że ich wybór był motywowany chęcią jak najszybszego zdobycia specjalizacji i rozpoczęcia pracy. Chcieli zdobyć bardziej praktyczne umiejętności, dzięki którym można zdobyć pracę.

Uczniowie zostali poproszeni o wskazanie, co ich zdaniem jest najważniejszym czynnikiem wpływającym na jakość edukacji i osiągnięcia uczniów w ich lokalnych szkołach, a także na możliwości zatrudnienia i przedsiębiorczość młodych ludzi w ich miejscu zamieszkania.

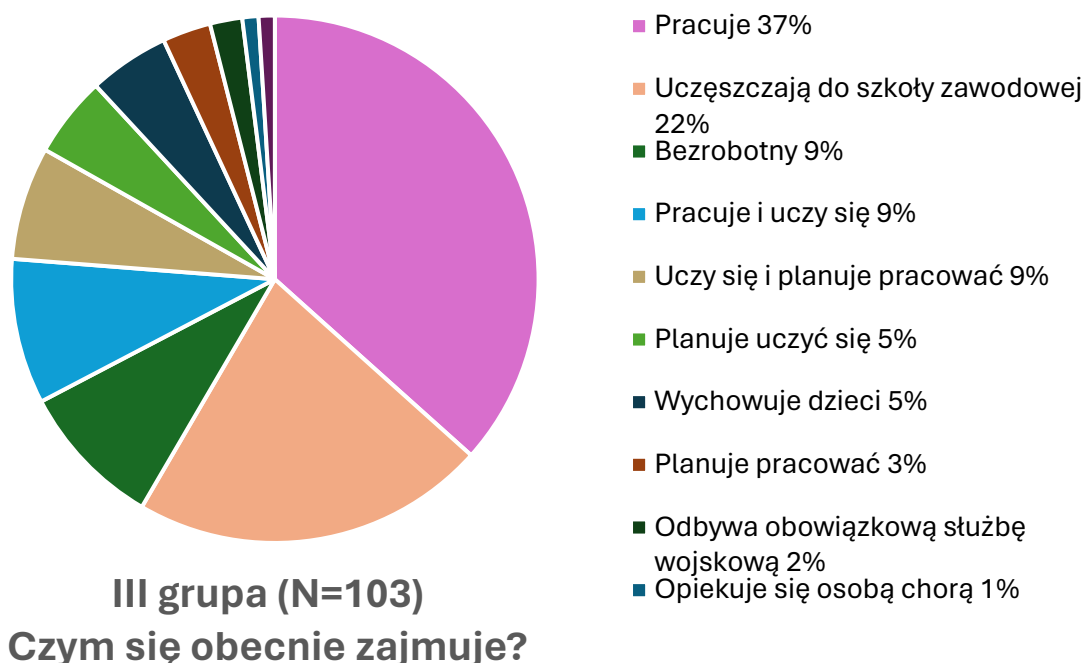
Respondenci również byli zapytani o to, co planują robić w przyszłości, za 1-2 lata, podobny odsetek nastolatków odpowiedział, że planują studiować/szkolić się lub studiować i pracować.

Od czego najbardziej w szkołach lokalnych zależy jakość nauczania oraz osiągnięcia uczniów? (N=101)

Większość respondentów II grupy wskazała, że jakość edukacji i osiągnięcia w szkołach zależą od chęci, motywacji i wysiłku ucznia, oraz od kompetencji i motywacji do pracy pedagogów. Szanse na zatrudnienie i rozwój przedsiębiorczości zależy od motywacji i wysiłku ucznia, zdobytego wykształcenia oraz od kontaktów i znajomości.

V.3. Wyniki badań uczniów, którzy przerwali naukę w szkole zawodowej (grupa III)

Większość respondentów z grupy III (59%) obecnie pracuje lub kształci się zawodowo. Wymienione konkretne zawody to: budownictwo, praca w warsztacie samochodowym, fabryce, rolnictwie, w gastronomii (kucharz, cukiernik), sklepie (sprzedawca, kasjer), salonie kosmetycznym (manikiurzystka, fryzjerka), obsłudze klienta, na poczcie.

Większość respondentów, którzy porzucili wcześniej studia zawodowe (około 54%), zrobiła to z powodów, które były w taki czy inny sposób związane z ich sytuacją finansową: rozpoczęli pracę zawodową, niektórzy mieli trudności z pogodzeniem pracy i studiów, a ich rodzina nie była w stanie zapewnić wsparcia finansowego. Inni nie widzieli sensu dalszej edukacji, ponieważ mogli zdobyć pracę bez otrzymania dyplomu.

Niektórzy wyjechali do pracy za granicę. 24% zrezygnowało z nauki, ponieważ nie podobał im się zawód, który wybrali. 10% zrezygnowało z nauki z powodu okoliczności osobistych lub rodzinnych - problemów zdrowotnych, urlopu macierzyńskiego, konieczności opieki nad bliską osobą itp.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Chociaż nie stwierdzono znaczących różnic w zależności od płci, dziewczęta nieco częściej rezygnowały lub przerywały studia z powodów osobistych (najczęściej z powodu urlopu macierzyńskiego), podczas gdy chłopcy nieco częściej rezygnowali z dalszej edukacji ponieważ rozpoczynali pracę zawodową i nie widzieli sensu w kontynuowaniu nauki.

Przyczyny, dlaczego uczeń przerwał naukę w szkole zawodowej (N=103)

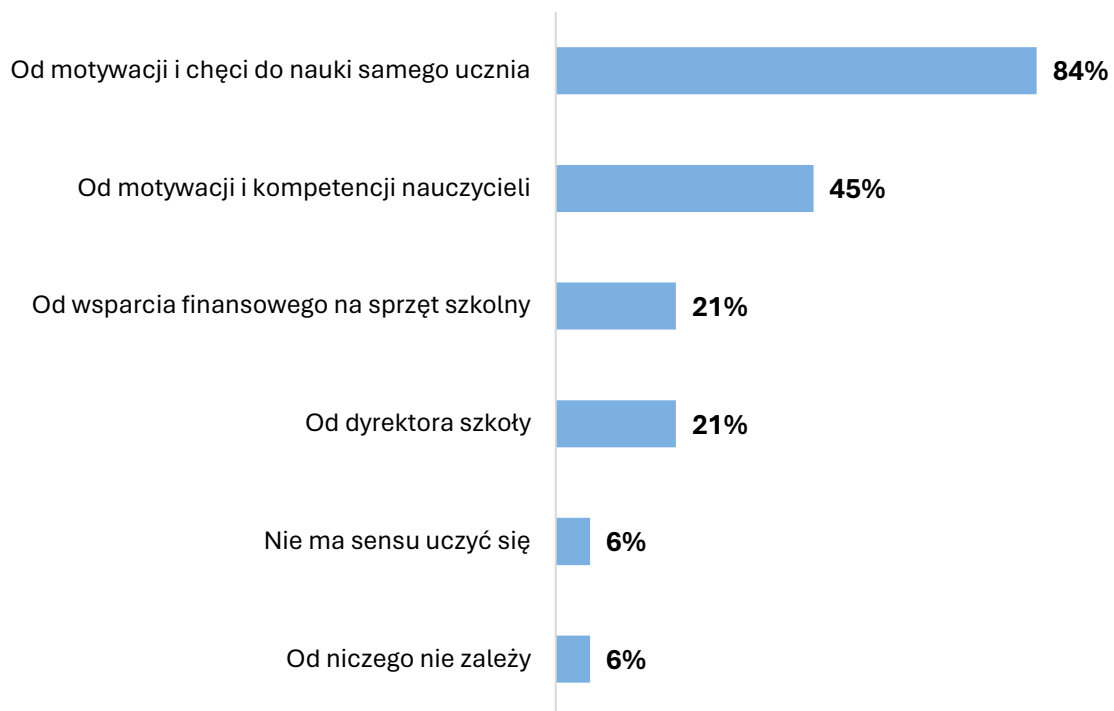

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie, co ich zdaniem jest najważniejszym czynnikiem wpływającym na jakość edukacji i osiągnięcia uczniów w ich lokalnych szkołach, a także na możliwości zatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości młodych ludzi w ich miejscu zamieszkania.

Podobnie jak w poprzedniej grupie, zdecydowana większość respondentów wskazała, że wyniki w nauczaniu zależą od chęci, motywacji i wysiłku ucznia do nauki, a także od zaangażowania i kompetencji pedagogów. Szanse na zatrudnienie i rozwój przedsiębiorczości zależą przede wszystkim od motywacji i wysiłku ucznia, zdobytego wykształcenia oraz od kontaktów i znajomości, częściowo od ilości stworzonych lokalnie miejsc pracy i sprzyjających ustaw państwowych.

Od czego najbardziej zależy jakość edukacji i osiągnięcia uczniów w lokalnych szkołach? (N=103)

Od czego w waszym rejonie najbardziej zależy zatrudnienie oraz możliwość rozwoju przedsiębiorczości młodych ludzi? (N=103)

vi. Opis szkoleń przeprowadzonych w ramach projektu

Współfinansowane przez Unię Europejską

VI.1. Szkolenia grup nauczycielskich w Polsce

Sektor	Edukacja szkolna
Typ działania:	Temat „Edukacja integracyjna i włączająca” środkiem do zwiększenia stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz na terenie południowej Litwy.
Tryb:	Fizyczny (stacjonarny)
Data rozpoczęcia:	Data rozpoczęcia: 15/05/2023
Data zakończenia:	Data zakończenia: 19/05/2023
Profil uczestników	<p>Uczestnikami szkolenia jest 15 osobowa grupa ze szkół powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz grupa o takiej samej liczebności ze szkół na terenie południowej Litwy.</p> <p>Grupę polską tworzą nauczyciele/nauczycielki szkół podstawowych, z których pięć jest zlokalizowanych na terenach wiejskich i taka sama liczba na terenach miejskich (Węgorzewo i Giżycko) oraz 5 osób ze szkół ponadpodstawowych.</p> <p>Grupa litewska jest tworzona przez dziesięcioosobową osobową grupę nauczycielek/nauczycieli szkół 1 etapu (klasy 1-10) oraz pięcioosobową grupę nauczycieli/nauczycielek reprezentujących szkoły zawodowe.</p> <p>Osoby tworzące grupę przeprowadzają w ramach projektu badania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dzieci w wieku szkoły podstawowej, mieszkające w obwodzie szkoły a nie będące uczniami tej szkoły lub, 2) kierunki kształcenia absolwentów szkoły podstawowej lub rezygnacji z dalszej nauki, lub, 3) przyczyny rezygnacji z nauki w szkole ponadpodstawowej. <p>Na następnym spotkaniu na Litwie, uczestnicy szkolenia określą wskazówki do zmiany pracy szkoły w celu ograniczenia badanych zjawisk.</p>

Organizacja wysyłająca

Nazwa organizacji:	Vilniaus rajono pedagogine psichologine tarnyba
Adres:	Litwa, Vilniaus apskritis, A. Mickevičiaus g. 16, LT-15170, Nemenčinė, Vilniaus rajonas

Organizacja przyjmująca

Nazwa organizacji:	Ośrodek Rozwoju Edukacji w Giżycku
Adres:	Polska, Warmińsko-Mazurskie, Giżycko, 11-500, ul. Smętka 5

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Harmonogram

Dzień godzina	Zajęcia
Dzień 1 15.05.2023 8:00 -8.45	Rola przedszkoli w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego
Dzień 1 15.05.2023 9:00 -11.30	Założenia edukacji włączającej jako edukacji wysokiej jakości dostępnej dla każdej osoby uczącej się
Dzień 1 15.05.2023 11:45 -14.00	Ocena funkcjonalna jako przykład biopsychospołecznego postrzegania człowieka, jego możliwości i potrzeb
Dzień 1 15.05.2023 14:15 -15.00	Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Giżycku w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego
Dzień 2 16.05.2023 9:00 -11.30	Szkoły podstawowe w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego
Dzień 2 16.05.2023 9:00 -11.30	Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi – moduł ogólny uwzględniający zasady UDL (<i>Universal Design for Learning</i>)
Dzień 2 16.05.2023 11:45 -14.00	Teksty easy to read (ETR) w kontekście uniwersalnego projektowania edukacji oraz racjonalnych usprawnień
Dzień 2 16.05.2023 16:00 -17.30	Placówki wychowania pozaszkolnego w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego.
Dzień 3 17.05.2023 8:00 -11.30	Szkoły ponadpodstawowe w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego.
Dzień 3 17.05.2023 9:00 -11.30	Współpraca z rodzicami jako istotny czynnik we wspieraniu rozwoju dziecka/ucznia
Dzień 3 16.05.2023 11:45 -14.00	Docenianie czy ocenianie ? Przepisy prawa oświatowego a rzeczywistość szkolna. Ocenianie włączające
Dzień 4 18.05.2023 8:00 -8.45	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego i inne ośrodki kształcenia zawodowego w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego
Dzień 4 18.05.2023 9:00 -11.30	Budowanie zespołu nauczycieli jako warunek efektywności pracy dydaktycznej i wychowawczej
Dzień 4 18.05.2023 11:45 -14.00	Rola lidera we wspieraniu nauczycieli edukacji włączającej
Dzień 4 18.05.2023 11:45 -14.00	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego
Dzień 5 19.05.2023 12:00 -13.30	Ocenianie wspierające rozwój. Wspieranie rozwoju ucznia- metoda zielonego długopisu.
Dzień 5 19.05.2023 13:45 -15.15	Jak odchodzić od tradycyjnego nauczania
Dzień 5 19.05.2023 15:30 -17.00	Kompromis między oceną bieżącą a końcową

Zrealizowany program zajęć edukacyjnych

Zajęcia 1.1: [Rola przedszkoli w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego]	
Metody:	Wykład wzbogacony prezentacją multimedialną. Zapoznanie uczestników szkolenia z danymi na temat lokalizacji, liczby przedszkoli i punktów przedszkolnych w powiecie giżyckim w węgorzewskim oraz wpływu uczęszczania do przedszkola na potencjał socjoekonomiczny dzieci.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA: Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wpływ uczestnictwa dziecka w wychowaniu przedszkolnym na rozwój intelektualny i społeczny oraz sukces szkolny. 2) System wychowania i kształcenia przedszkolnego w powiatach giżyckim i węgorzewskim. 3) % udział 3-5 latków w system wychowania przedszkolnego na tym terenie. 4) Drogę dziecka od miejsca zamieszkania do przedszkola w powiatach giżyckim i węgorzewskim. <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY): Uczestnik szkolenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wykazuje aktywną postawę w działaniach społecznych mających na celu zwiększenie liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym i długości okresu wychowania przedszkolnego. 2) Wykazuje aktywną postawę „w swojej szkole” w organizacji uzupełniania wiedzy i umiejętności podejmowanych na rzecz uczniów, którzy nie uczestniczyli w wychowaniu przedszkolnym.
Zajęcia 1.2: Założenia edukacji włączającej jako edukacji wysokiej jakości dostępnej dla każdej osoby uczącej się	
Metody:	Prezentacja, praca w grupach
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA: Uczestnik szkolenia wymienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Podstawy prawne podnoszenia jakości edukacji włączającej w Polsce i ich kontekst; <p>Uczestnik szkolenia objaśnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) Korzyści płynące z edukacji włączającej (doniesienia z badań i przegląd dobrych praktyk).
Zajęcia 1.3: Ocena funkcjonalna jako przykład biopsychospołecznego postrzegania człowieka, jego możliwości i potrzeb	
Metody:	Prezentacja, omówienie, dyskusja.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA: Uczestnik szkolenia objaśnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF); 2) Klasyfikację ICD – 11

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

	<ol style="list-style-type: none"> 3) Plany wdrożenia oceny funkcjonalnej zgodne z Projektem Ustawy o wsparciu dzieci, uczniów i rodzin; 4) Szkolną ocenę funkcjonalną i standardy oceny funkcjonalnej;
--	---

Zajęcia 1.4: [Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Giżycku w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego]

Metody:	Wizyta w Powiatowym Ośrodku Rozwoju Edukacji w Giżycku. Informacje dyrektora placówki.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia zna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przyczyny utworzenia placówki. 2) Strukturę i zadania placówki. 3) Działania podejmowane przez Ośrodek. 4) Wiodących pracowników Ośrodka i ich zadania. <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY) Uczestnik szkolenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Prezentuje aktywną postawę w podejmowaniu inicjatyw w doskonaleniu edukacji w swojej szkole we współpracy z Powiatowym Ośrodkiem Rozwoju Edukacji. 2) Prezentuje aktywną postawę w podejmowaniu inicjatyw w wewnętrznym doskonaleniu edukacji oraz we współpracy z innymi podmiotami.

Zajęcia 2.1: Szkoły podstawowe w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego

Metody:	Wykład wzbogacony prezentacją multimedialną. Zapoznanie uczestników szkolenia z danymi na temat lokalizacji, liczby szkół podstawowych oraz liczby uczniów w powiecie giżyckim w węgorzewskim. Zaprezentowanie współczynnika skolaryzacji w poszczególnych gminach ww. powiatów oraz wynikami egzaminu ośmioklasisty.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA: Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) System edukacji w poszczególnych gminach powiatów giżyckiego i węgorzewskiego. 2) Wyniki kształcenia w poszczególnych szkołach mierzone poziomem współczynnika skolaryzacji i egzaminu ośmioklasisty. 3) Drogę dziecka od miejsca zamieszkania do szkoły w powiatach giżyckim i węgorzewskim. <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY): Uczestnik szkolenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem w działaniach szkoły mających na celu ułatwienie nauki w szkołach znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania dziecka. 2) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem w działaniach szkoły mających na celu zwiększenie szans edukacyjnych poprzez podniesienie kompetencji kluczowych dziecka, w tym mierzonych poziomem egzaminu ośmioklasisty.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

--	--

Zajęcia 2.2: Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi – moduł ogólny uwzględniający zasady UDL (*Universal Design for Learning*)

Metody:	Prezentacja, dyskusja,
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia definiuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zasady uniwersalnego projektowania edukacji (UDL); 2) Standardy dostępności Modelu Dostępnej Szkoły 3) Zadania nauczycieli i specjalistów oraz pracowników niepedagogicznych w edukacji włączającej; 4) Postawy nauczycieli i specjalistów wobec edukacji włączającej jako kluczowy czynnik powodzenia włączania;

Zajęcia 2.3: Teksty easy to read (ETR) w kontekście uniwersalnego projektowania edukacji oraz racjonalnych usprawnień

Metody:	Prezentacja, omówienie.
Efekty uczenia się:	<p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik szkolenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Sporządza teksty ETR, korzystając z przykładów tekstów dostępnych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej; 2) Korzysta z narzędzi do tworzenia tekstów ETR;

Zajęcia 2.4: [Placówki wychowania pozaszkolnego w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego.]

Metody:	Wizyta w Miejskie Bazy Sportów Wodnych w Giżycku. Informacje dyrektora placówki. Pokaz zajęć organizowanych w placówce.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Formy edukacji stosowane przez placówkę wychowania pozaszkolnego. 2) Potrafi zaproponować odpowiednią formę edukacji stosowaną w placówce wychowania pozaszkolnego uczniom w swojej szkole/klasie. <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY): Uczestnik szkolenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem udziału uczniów w zajęciach placówki wychowania pozaszkolnego mających na celu rozwój kompetencji kluczowych

Zajęcia 3.1: [Szkoly ponadpodstawowe w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego.]

Metody:	Wykład wzbogacony prezentacją. Wizyta w Zespole Szkół Zawodowych w Giżycku. Informacje dyrektora. Pokaz bazy szkoły. Obserwacja wybranych zajęć.
Efekty uczenia się:	WIEDZA:

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

	<p>Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) System edukacji w powiatach giżyckim i węgorzewskim w zakresie szkół ponadpodstawowych. 2) Wyniki kształcenia w poszczególnych szkołach mierzone poziomem współczynnika skolaryzacji i egzaminu maturalnego. 3) Podstawowe problemy w edukacji w szkołach ponadpodstawowych. <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY): Uczestnik szkolenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem w działaniach szkoły mających na celu ułatwienie nauki w szkołach ponadpodstawowych. 2) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem w działaniach szkoły mających na celu zwiększenie szans edukacyjnych poprzez podniesienie kompetencji kluczowych dziecka, w tym mierzonych poziomem egzaminu maturalnego.
--	--

Zajęcia 3.2: Współpraca z rodzicami jako istotny czynnik we wspieraniu rozwoju dziecka/ucznia	
Metody:	Prezentacja, omówienie, praca w grupach, dyskusja.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA</p> <p>Uczestnik szkolenia opisuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Komunikowanie się z rodzicem dziecka ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. 2) Formy wspierania rodziców przez nauczycieli. 3) Metody radzenia sobie z oporem rodziców. 4) Stawianie barier we współpracy nauczyciel-rodzic.

Zajęcia 3.3: Docenianie czy ocenianie ? Przepisy prawa oświatowego a rzeczywistość szkolna. Ocenianie włączające	
Metody:	Prezentacja, dyskusja,
Efekty uczenia się:	<p>UMEJĘTNOŚCI</p> <p>Uczestnik szkolenia analizuje przepisy prawa oświatowego w zakresie oceniania.</p> <p>WIEDZA</p> <p>Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rola informacji zwrotnej w procesie uczenia się. 2) Blaski i cienie oceniania.

Zajęcia 4.1: [Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego i inne ośrodki kształcenia zawodowego w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego]	
Metody:	Wizyta w Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego w Giżycku. Informacje dyrektora placówki. Pokaz zajęć organizowanych w placówce.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA</p> <p>Uczestnik szkolenia:</p>

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

	<ol style="list-style-type: none"> 1) Charakteryzuje formy edukacji stosowane przez Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego w Giżycku i podobne jednostki edukacyjne. 2) Proponować odpowiednią formę edukacji stosowaną w Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego w Giżycku uczniom o szczególnych potrzebach edukacyjnych
--	---

Zajęcia 4.2: Budowanie zespołu nauczycieli jako warunek efektywności pracy dydaktycznej i wychowawczej

Metody:	Prezentacja, praca w grupach
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Współpraca nauczycieli w standardach pracy szkoły/przedszkola. 2) Motywacyjne DNA jako wyznacznik do tworzenia zespołów.

Zajęcia 4.3: Rola lidera we wspieraniu nauczycieli edukacji włączającej

Metody:	Prezentacja, praca w grupach, dyskusja.
Efekty uczenia się:	<p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik szkolenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Analizuje własne zasobów i kompetencje w kontekście wyzwań edukacyjnych. 2) Sporządza profil kompetencyjny nauczyciela edukacji włączającej. <p>WIEDZA Uczestnik szkolenia objaśnia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wspomaganie rozwoju nauczycieli i szkoły w nadzorze pedagogicznym dyrektora.

Zajęcia 4.4: Młodzieżowy Ośrodek Socjalny w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego

Metody:	Wizyta w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym w Giżycku Zespole Szkół Zawodowych w Giżycku. Informacje dyrektora placówki. Pokaz bazy.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) objaśnia zadania placówki 2) charakteryzuje wychowanków placówki 3) opisuje podstawowe metody pracy z wychowankami 4) formułuje wnioski do pracy w szkole, by placówka nie była potrzebna.

Zajęcia 5.1: Ocenianie wspierające rozwój. Wspieranie rozwoju ucznia- metoda zielonego długopisu.

Metody:	Wykład, prezentacja i warsztaty.
Efekty uczenia się:	WIEDZA

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

	<p>Uczestnicy wykładu i warsztatów potrafią objaśnić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Jak kary i nagrody wpływają na motywację do nauki, 2) Jak oceniać, żeby wspierać proces uczenia się i zachęcać do dalszej pracy, 3) Jak oceniać, żeby oceny nie były celem nauki i żeby uczniowie nie wybierali drogi na skrót, 4) Jak oceniać zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym, 5) Jak przejść od kultury błędu i stworzyć kulturę wspierania rozwoju, czyli, jak oceniać, żeby dostarczać uczniom wskazówek pomocnych w dalszej nauce, 6) Jak zastępować motywację zewnętrzną motywacją wewnętrzną, 7) Czym jest Plan Osobistego Rozwoju i jak go stosować w praktyce szkolnej, 8) Co jest z metodycznego punktu widzenia efektywniejszą alternatywą dla tradycyjnych sprawdzianów, 9) Jak efektywnie monitorować proces uczenia się, szanując czas pracy nauczyciela. 10) Jak stosować metodę zielonego długopisu na różnych przedmiotach i wspólnie szukać alternatywy dla tradycyjnych sprawdzianów.
--	--

Zajęcia 5.2: Jak odchodzić od tradycyjnego oceniania.

Metody:	Prezentacja i warsztaty.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA</p> <p>Uczestnicy wykładu i warsztatów potrafią wskazać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Jak ważne są relacje i komunikacja oraz nastawienie na rozwój. 2) Jak tworzyć środowisko, w którym nauczyciele z przekaźnika i egzekutora wiedzy staną się organizatorem procesu uczenia się uczniów. 3) Jak stosować ocenianie wspierające ucznia – co wykorzystać zamiast stopni, 4) Jak wykorzystać sprawdziany inaczej i samoocenę i ocenę koleżeńską. 5) Jak istotna jest informacja zwrotna od nauczyciela 6) Jak stopniowo porzucać oceny cyfrowe na rzecz kształtujących. 7) Jak praktycznie, krok po kroku, wprowadzać zmiany i od czego zacząć?

Zajęcia 5.3: Kompromis między oceną bieżącą a końcową. Uczyć się, odczytać się i uczyć się na nowo.

Metody:	Wykład, prezentacja, warsztaty, praca w parach, wypowiedzi na forum grupy.
Efekty uczenia się:	<p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY)</p> <p>Uczestnicy wykładu i warsztatów są świadomi, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Nauczanie wymaga zmiany, trzeba wiedzieć, co musimy zmienić, ale również, czego powinniśmy się odczytać, aby zmiana mogła zajść.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

	<p>2) Ocenianie kształtujące jest pożądaną zmianą. Świadczą o tym liczne badania edukacyjne. Jednak wprowadzenie tej zmiany jest trudne.</p> <p>3) Strategie oceniania kształtującego dają dobrą strukturę dla praktyki i teorii OK.</p> <p>4) Co jest łatwe i co trudne w stosowaniu informacji zwrotnej do prac uczniów i czego warto się „oduczyć”.</p>
--	--

Lista uczestników

Lp.	Imię i nazwisko	Organizacja
1	Rima Pėstininkienė	Alytaus Piliakalnio progimnazijos pradinių klasių mokytoja
2	Vida Batulevičienė	Alytaus Vidzgirio progimnazijos socialinė pedagogė
3	Ramutė Vitienė	Alytaus Likiškėlių progimnazijos
4	Jolanta Dimšienė	Alytaus r. Daugų Vlado Mirono gimnazijos
5	Sonata Gražulienė	Alytaus r. Miroslavo gimnazijos
6	Virginija Guogienė	Ignalinos Česlovo Kudabos gimnazijos
7	Agnė Pauliukonytė	Kauno Algio Žikevičiaus saugaus vaiko mokykla
8	Ramunė Jakštienė	Kaišiadorių šv. Faustinos mokykla-daugiafunkcis centras
9	Eglė Liškevičienė	Traku rajono Lentvario Motiejaus Šimelionio gimnazija
10	Natalija Kriaučiūnienė	Gedimino Gimnazija Socialinė
11	Lina Liaudenskienė	Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos Kaišiadorių skyrius
12	Palmira Raginienė	ALYTAUS PROFESINIO RENGIMO CENTRAS
13	Vilma Berankienė	Statybos technologijų ir verslo skyriaus vedėja
14	Laima Majauskienė	Varėnos profesinio mokymo skyriaus
15	Natalija Kriaučiūnienė	Kauno taikomosios dailės mokykla Alytaus filialas
16	Mokrzecka Marzena	Szkoła Podstawowa w Perłach
17	Fido Magdalena	Liceum Ogólnokształcące im. Gen. Mariusz Żaruskiego w Węgorzewie
18	Balewicz Wioletta	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Janusza Korczaka w Węgorzewie
19	Kubacka Lidia	Szkoła Podstawowa im. Jadwigi Tressenberg w Pozezdrzu
20	Dunowska Beata	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Giżycku
21	Rzeczycka Katarzyna	Zespół Szkół Zawodowych w Giżycku
22	Gabruś Tomasz	Zespół Szkół Elektronicznych i Informatycznych im. KEN w Giżycku

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

23	Buczyńska Marta	Liceum Ogólnokształcące nr 2 im. Gustawa Gizewiusza w Giżycku
24	Kozłowska Justyna	Szkoła Podstawowa nr 7 im. Janusza Korczaka w Giżycku
25	Małkowska Agnieszka	Szkoła Podstawowa nr 4 im. I Dywizji Piechoty w Giżycku
26	Marcinek Iwona	Szkoła Podstawowa im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bystrym
27	Hryszko Agnieszka	Zespół Placówek Oświatowych w Miłkach - Szkoła Podstawowa
28	Makalus Katarzyna	Szkoła Podstawowa im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Kruklankach
29	Januskiewicz Elżbieta	Szkoła Podstawowa im. Feliksa Nowowiejskiego w Wydminach
30	Augustyniak Edyta	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Giżycku

Współfinansowane przez Unię Europejską

VI.2. Szkolenia grup nauczycielskich na Litwie

Sektor	Edukacja szkolna
Typ działania:	Szkolenia grup nauczycielskich na Litwie -Temat „Praca szkół i nauczycieli ułatwiająca zwiększenie stopnia skolaryzacji w szkołach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz terenu południowej Litwy.”
Tryb:	Fizyczny (stacjonarny)
Data rozpoczęcia:	Data rozpoczęcia: 18/09/2023
Data zakończenia:	Data zakończenia: 22/09/2023
Profil uczestników	<p>Uczestnikami szkolenia była ta sama 15 osobowa grupa ze szkół powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz grupa o takiej samej liczebności ze szkół na terenie południowej Litwy.</p> <p>Grupę polską tworzą nauczyciele/nauczycielki szkół podstawowych, z których pięć jest zlokalizowanych na terenach wiejskich i taka sama liczba na terenach miejskich (Węgorzewo i Giżycko) oraz 5 osób ze szkół ponadpodstawowych.</p> <p>Grupa litewska jest tworzona przez dziesięcioosobową osobową grupę nauczycielek/nauczycieli szkół 1 etapu (klasy 1-10) oraz pięcioosobową grupę nauczycieli/nauczycielek reprezentujących szkoły zawodowe.</p> <p>Osoby tworzące grupę przeprowadzają w ramach projektu badania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) dzieci w wieku szkoły podstawowej, mieszkające w obwodzie szkoły a nie będące uczniami tej szkoły lub, 5) kierunki kształcenia absolwentów szkoły podstawowej lub rezygnacji z dalszej nauki, lub, 6) przyczyny rezygnacji z nauki w szkole ponadpodstawowej. <p>Na spotkaniu uczestnicy szkolenia określą wskazówki do zmiany pracy szkoły w celu ograniczenia badanych zjawisk.</p>

Organizacja wysyłająca

Nazwa organizacji:	Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Giżycku
Adres:	Polska, Warmińsko-Mazurskie, 11-500 Giżycko, ul. Smętka 5

Organizacja przyjmująca

Nazwa organizacji:	Vilniaus rajono pedagogine psichologine tarnyba
Adres:	Litwa, Vilniaus rajonas, A. Mickevičiaus g. 16, LT-15170,

Harmonogram

Dzień godzina	Zajęcia
Dzień 1 18.09.2023 9:00 -13.00	Szkolenie „System edukacji na Litwie“
Dzień 1 18.09.2023 14:00 -15.00	Wizyta w gimnazjum im.K. Parczewskiego w Niemenczynie
Dzień 2 19.09.2023 9:00 -10.00	Wizyta w Niemenczyńskim żłobku-przedszkolu
Dzień 2 19.09.2023 10:00 -11.00	Wizyta w Szkole Sportowej Samorządu Rejonu Wileńskiego
Dzień 2 19.09.2023 11:00 -13.00	Szkolenie „Sposoby zwiększania motywacji do nauki & nowoczesne technologie Biofeedback i VR“
Dzień 2 19.09.2023 14:00 -16.00	Wizyta w Poradni pedagogiczno-psychologicznej rejonu wileńskiego.
Dzień 3 20.09.2023 9:00 -10.30	Seminarium „Samobójstwa i uzależnienia wśród dzieci i młodzieży – porozmawiajmy” „O uzależnieniach bez paniki”
Dzień 3 20.09.2023 11:00 -12.30	Seminarium „Otwarcie drzwi dla uzależnień”
Dzień 3 20.09.2023 14:00 -15.00	Spotkanie w Agencji Narodowej Edukacji Litwy
Dzień 4 21.09.2023 9:30 -10.00	Spotkanie w Samorządzie rejonu Alytusa
Dzień 4 21.09.2023 11.00 -12.00	Wizyta w Vlado Mirono gimnazjum w Daugai
Dzień 4 21.09.2023 14:00-16.00	Wizyta w poradni pedagogiczno-psychologicznej Alytusa omówienie badań na Litwie
Dzień 5 22.09.2023 10.30 -13.00	Wizyta w A. Žikevičiaus szkole bezpiecznego dziecka w Kownie Zajęcia edukacyjne w szkole
Dzień 5 22.09.2023 14.30 -15.30	Wizyta w progimnazjum Św. Kazimierza w Kownie - poznanie szkoły i omówienie badań na Litwie

Zrealizowany program zajęć edukacyjnych

Zajęcia 1.1: Szkolenie „System edukacji na Litwie“	
Metody:	Wykład wzbogacony prezentacją multimedialną. Warsztaty w terenie.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA: Zapoznanie uczestników szkolenia z danymi na temat systemu szkolnictwa</p> <p>Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólny system edukacji na Litwie 2. Polskie szkolnictwo na Litwie 3. Edukację włączającą 4. Projektowanie uniwersalne <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY): Uczestnicy szkolenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) Przeciwiczyli w praktyce zasady projektowania uniwersalnego

Zajęcia 1.2: Gimnazjum Konstantego Parczewskiego.	
Metody:	Wizyta w Gimnazjum K. Parczewskiego. Informacje dyrektora placówki. Pokaz bazy szkoły. Obserwacja prezentacji efektów pracy międzynarodowego zespołu młodzieży w ramach projektu Erasmus +
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA: Uczestnik szkolenia poznał:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przyczyny utworzenia placówki. 2) Strukturę i zadania placówki. 3) Działania podejmowane przez szkołę.

Zajęcia 2.1: Żłobek-Przedszkole w Niemenczynie rejonu wileńskiego	
Metody:	Wizyta żłobku-przedszkolu. Informacje dyrektora placówki. Pokaz bazy przedszkola, efektów pracy z dziećmi.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA: Uczestnik szkolenia poznał:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) Strukturę i zadania placówki 5) Zasady działania przedszkola 6) Wybrane metody twórczej pracy z dziećmi

Zajęcia 2.2: Szkoła sportowa rejonu wileńskiego w Niemenczynie	
Metody:	Prezentacja zasobów szkoły, dyskusja,
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia poznał:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) Strukturę i zadania placówki 6) Zasady działania szkoły sportowej 7) Wybrane metody motywowania dzieci do osiągnięć sportowych

Zajęcia 2.3: Szkolenie „Sposoby zwiększania motywacji do nauki & nowoczesne technologie Biofeedback i VR

Metody:	Prezentacja, zoom – videokonferencja, ćwiczenia praktyczne, omówienie.
Efekty uczenia się:	UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik szkolenia poznał: 3) zasady zastosowania Biofeedback i VR w terapii z dziećmi ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 4) Metoda Biofeedback w kształtowaniu umiejętności relaksacji 5) działanie VR w praktycznym zastosowaniu

Zajęcia 2.4: Poradnia pedagogiczno-psychologiczna rejonu wileńskiego

Metody:	Wizyta w poradni. Prezentacja pracy placówki.
Efekty uczenia się:	WIEDZA INNE KOMPETENCJE (POSTAWY): Uczestnik szkolenia poznał: 1) Strukturę i zadania placówki 2) Zasady działania poradni 3) Metody diagnozowania i pracy z dziećmi troski specjalnej

Zajęcia 3.1: „O uzależnieniach bez paniki”

Metody:	Wykład, prelekcja wzbogacona prezentacją.
Efekty uczenia się:	WIEDZA: Uczestnik szkolenia: 3) Poznał przyczyny uzależnień 4) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem w działaniach prewencyjnych;

Zajęcia 3.2: Otwarcie drzwi dla uzależnień”

Metody:	Prezentacja, omówienie, dyskusja.
Efekty uczenia się:	WIEDZA Uczestnik szkolenia opisuje: 5) Komunikowanie się z rodzicem dziecka. 6) Formy wspierania rodziców przez nauczycieli. 7) Metody radzenia sobie z oporem rodziców. 8) Stawianie barier we współpracy nauczyciel-rodzic.

Zajęcia 3.3: Wizyta w Agencji Narodowej Edukacji Litwy

Metody:	Prezentacja, dyskusja,
Efekty uczenia się:	UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik szkolenia analizuje przepisy prawa oświatowego w zakresie oceniania. WIEDZA Uczestnik szkolenia:

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

	Pozna system edukacji na Litwie. Kształtowanie zasad inkluzji w litewskim systemie edukacji. Strategie i perspektywy inkluzji w litewskiej edukacji.
--	--

Zajęcia 4.1: Spotkanie w Samorządzie rejonu Alytusu	
Metody:	Prezentacja, dyskusja.
Efekty uczenia się:	WIEDZA Uczestnik szkolenia: Poznał System edukacji w rejonie Alytusu, strategię i perspektywę rozwoju regionu

Zajęcia 4.2: Wizyta w Vlado Mirono gimnazjum w Daugai	
Metody:	Prezentacja, praca w grupach
Efekty uczenia się:	WIEDZA Uczestnik szkolenia charakteryzuje: <ol style="list-style-type: none"> 3) Współpraca nauczycieli w standardach pracy szkoły 4) Motywacyjne DNA jako wyznacznik do tworzenia zespołów. 5) Uczestnik szkolenia charakteryzuje: 6) Rola informacji zwrotnej w procesie uczenia się. 7) Blaski i cienie oceniania.

Zajęcia 4.3: Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Alytusie	
Metody:	Prezentacja, dyskusja, omówienie badań na Litwie.
Efekty uczenia się:	UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik szkolenia <ol style="list-style-type: none"> 3) Analizuje własne zasobów i kompetencje w kontekście wyzwań edukacyjnych. 4) Sporządza profil kompetencyjny nauczyciela edukacji włączającej. WIEDZA Uczestnik szkolenia poznał: <ol style="list-style-type: none"> 2) Strukturę i zadania placówki 3) Sposoby wspomaganie rozwoju nauczycieli i szkoły w nadzorze pedagogicznym.

Zajęcia 5.1: A. Žikevičiaus saugaus vaiko mokykla (Szkoła bezpiecznego dziecka)	
Metody:	Wykład, prezentacja i warsztaty.
Efekty uczenia się:	WIEDZA: <ol style="list-style-type: none"> 1) poznanie zasad uczestnictwa w zajęciach w szkole 2) działania szkoły w zakresie edukacji poza formalnej to: bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne dziecka; zdrowy styl życia i aktywność fizyczna; rozwój obywatelski; przyroda i ekologia.

Zajęcia 5.2: Szkoła Sargienu omówienie badań na Litwie	
---	--

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Metody:	Prezentacja szkoły, pokaz zajęć organizowanych w placówce.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA</p> <p>Uczestnicy wykładu i warsztatów potrafią wskazać:</p> <ol style="list-style-type: none">8) Jak ważne są relacje i komunikacja oraz nastawienie na rozwój.9) Jak tworzyć środowisko, w którym nauczyciele z przekaźnika i egzekutora wiedzy staną się organizatorem procesu uczenia się uczniów.10) Jak stosować ocenianie wspierające ucznia – co wykorzystać zamiast stopni,11) Jak wykorzystać sprawdziany inaczej i samoocenę, i ocenę koleżeńską.12) Jak istotna jest informacja zwrotna od nauczyciela13) Jak stopniowo porzucać oceny cyfrowe na rzecz kształtujących.14) Jak praktycznie, krok po kroku, wprowadzać zmiany i od czego zacząć?

Współfinansowane przez Unię Europejską

VI.3. Szkolenie grupy organizatorów edukacji w Polsce

Sektor	Edukacja szkolna
Typ działania:	Szkolenie grupy organizatorów edukacji w Polsce -Temat „Możliwości zwiększenia współczynnika skolaryzacji poprzez modernizację systemu edukacyjnego w powiecie giżyckim i węgorzewskim”.
Tryb:	Fizyczny (stacjonarny)
Data rozpoczęcia:	Data rozpoczęcia: 15/05/2023
Data zakończenia:	Data zakończenia: 19/05/2023
Profil uczestników	<p>W szkoleniu brała udział czteroosobowa grupa reprezentująca administrację oświatową z południowej Litwy i podobna grupa reprezentująca administrację powiatu giżyckiego i węgorzewskiego.</p> <p>Dokładny skład grupy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przedstawicielka Ministerstwa Edukacji Litwy z Narodowej Agencji Edukacji (Nacionalinė švietimo agentūra), 2) Dyrektorka Alytuskiej Poradni Psychologiczno-pedagogicznej w Olicie (Alytaus miesto pedagoginė psichologinė tarnyba), 3) Przedstawicielka administracji miasta Olita (Alytaus rajono savivaldybės administracija - Švietimo, kultūros ir sporto skyrius), 4) Dyrektor Poradni Psychologiczno-pedagogicznej w Rejonu Wileńskiego (Vilniaus rajono pedagogine psichologine tarnyba), 5) Wicestarosta Giżycki, 6) Przewodnicząca Komisji Edukacji i Sportu Rady Powiatu w Giżycku, 7) Dyrektorka Zespołu Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Szkół i Przedszkoli w Węgorzewie, 8) Dyrektorka Powiatowego Zespołu Obsługi Szkół i Placówek Oświatowych w Giżycku, 9) Dyrektorka Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Giżycku.

Organizacja wysyłająca

Nazwa organizacji:	Vilniaus rajono pedagogine psichologine tarnyba
Adres:	Litwa, Vilniaus apskritis, A. Mickevičiaus g. 16, LT-15170, Nemenčinė, Vilniaus rajonas

Organizacja przyjmująca

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Nazwa organizacji:	Ośrodek Rozwoju Edukacji w Giżycku
Adres:	Polska, Warmińsko-Mazurskie, Giżycko, 11-500, ul. Smętka 5

Harmonogram

Dzień godzina	Zajęcia
Dzień 1 29.06.2023 9:00 -9.45	Podział administracyjny Polski. Charakterystyka województwa warmińsko -mazurskiego. Powiaty giżycki i węgorzewski: historia, podział administracyjny, geografia, gospodarka, demografia. Zadania Powiatu Giżyckiego jako organu administracji samorządowej.
Dzień 1 29.06.2023 9:55 -10.45	System edukacyjny w Polsce. Współczynniki skolaryzacji dla szkół podstawowych w gminach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego. Współczynnik skolaryzacji dla szkół ponadpodstawowych podregionu ełckiego
Dzień 1 29.06.2023 10:45 -11.30	System edukacyjny powiatu giżyckiego i węgorzewskiego (rozmieszczenie przedszkoli i szkół, placówki edukacyjne, dane liczbowe, kształcenie zawodowe).
Dzień 1 29.06.2023 12:00 -13.30	Przejazd do SP Perły (Węgorzewo). Wizyta w Szkole Podstawowej w Perłach. Informacje dyrektora o pracy szkoły i realizowanych projektach. Zwiedzanie bazy szkoły.
Dzień 1 29.06.2023 13.30 -14.30	Podsumowanie I dnia szkolenia. Odpowiedź na pytanie „Jak mała wiejska szkoła sprawiła, że dojeżdżają do niej uczniowie z pobliskiego miasta?”. Ewaluacja / SP Perły/
Dzień 2 30.06.2023 9:00 -9.45	Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkołach ogólnodostępnych na terenie powiatu giżyckiego
Dzień 2 30.06.2023 10:00 -11.30	Praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole specjalnej. Wizyta w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym
Dzień 2 30.06.2023 12:00 -13.00	Praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole specjalnej. Wizyta w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Giżycku.
Dzień 2 30.06.2023 13:15 -15.00	Przyczyny niskiego współczynnika solaryzacji w powiecie giżyckim i węgorzewskim określone na podstawie badań wykonanych w ramach projektu – Wstępna prezentacja raportu .
Dzień 3 1.07.2023 9:00 -9.45	Skala i przyczyny niepodejmowania nauki przez dzieci i młodzież w szkołach w powiecie węgorzewskim
Dzień 3 1.07.2023 10:00 -11.00	Skala i przyczyny niepodejmowania nauki przez dzieci i młodzież w szkołach w powiecie giżyckim

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Dzień 3 1.07.2023 11:00 -12.00	Kształcenie integracyjne w szkołach ponadpodstawowych na przykładzie II Liceum Ogólnokształcącego w Giżycku
Dzień 3 1.07.2023 12:15 -13.30	Wstępna propozycja zmian i modernizacji systemu edukacyjnego powiatów giżyckiego i węgorzewskiego zmierzających do ograniczenia zjawiska porzucenia szkoły lub niepodjęcia nauki – opracowanie pomysłów i propozycji grupy
Dzień 3 1.07.2023 13:30 -14.30	Dyskusja, Ewaluacja. Zakończenie

Zrealizowany program zajęć edukacyjnych

Zajęcia 1.1. Podział administracyjny Polski. Charakterystyka województwa warmińsko - mazurskiego. Powiaty giżycki i węgorzewski: historia, podział administracyjny, geografia, gospodarka, demografia. Zadania Powiatu Giżyckiego jako organu administracji samorządowej.	
Metody:	Wykład wzbogacony prezentacją multimedialną.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA:</p> <p>5) Uczestnik szkolenia (w tym z Litwy) objaśnia podział administracyjny Polski na województwa, powiaty, gminy. Wpływ uczestnictwa dziecka w wychowaniu przedszkolnym na rozwój intelektualny i społeczny oraz sukces szkolny.</p> <p>6) Opisuje województwo warmińsko-mazurskie – zarys historii, gospodarkę, uwarunkowania geograficzne, demografię, problemy społeczne.</p> <p>7) Wymienia zadania Powiatu Giżyckiego, w tym edukacyjne.</p>
Zajęcia 1.2. System edukacyjny w Polsce. Współczynniki skolaryzacji dla szkół podstawowych w gminach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego. Współczynnik skolaryzacji dla szkół ponadpodstawowych podregionu ełckiego	
Metody:	Wykład wzbogacony prezentacją multimedialną.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA:</p> <p>Uczestnik szkolenia opisuje:</p> <p>3) System edukacyjny w Polsce przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, szkoły policealne, szkoły wyższe.</p> <p>4) Współczynniki skolaryzacji dla szkół podstawowych w gminach powiatu giżyckiego i węgorzewskiego. Współczynnik skolaryzacji dla szkół ponadpodstawowych podregionu ełckiego</p>
Zajęcia 1.3. System edukacyjny powiatu giżyckiego i węgorzewskiego (rozmieszczenie przedszkoli i szkół, placówki edukacyjne, dane liczbowe, kształcenie zawodowe).	
Metody:	Prezentacja, omówienie, dyskusja.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA:</p> <p>Uczestnik szkolenia objaśnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) rozmieszczenie przedszkoli i szkół oraz innych placówek edukacyjnych w powiatach giżyckim i węgorzewskim, 6) dane liczbowe charakteryzujące poszczególne szkoły i placówki, 7) wyniki edukacyjne szkół w powiatach giżyckim i węgorzewskim mierzone osiągnięciami uczniów w egzaminach ośmioklasisty i maturalnych oraz współczynnikiem skolaryzacji.
---------------------	--

Zajęcia 1.4-1.5: Wizyta w Szkole Podstawowej w Perłach.

Metody:	Informacje dyrektora szkoły. Zwiedzanie bazy szkoły. Prezentacje realizowanych projektów. Dyskusja.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA</p> <p>Uczestnik szkolenia zna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) Warunki niezbędne do zachęcenia uczniów do konkretnej szkoły jako miejsca edukacji dziecka w szkole podstawowej. <p>ZAANGAŻOWANY I KOMPETENTNY DYREKTOR, KOMPETENCJE I POSTAWA SPRZYJAJĄCA WŁĄCZNIU I ZAANGAŻOWANA PRACA NAUCZYCIELI, WSPÓLPRACA Z RODZICAMI I WŁĄCZANIE ICH W ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW I DOSKONALENIA PRACY SZKOŁY</p> <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY)</p> <p>Uczestnik szkolenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) Prezentuje aktywną postawę w podejmowaniu inicjatyw w doskonaleniu edukacji w swojej szkole we współpracy z rodzicami i innymi partnerami szkoły. 4) Prezentuje aktywną postawę w podejmowaniu inicjatyw w wewnętrznym doskonaleniu edukacji oraz we współpracy z innymi podmiotami.

Xxx

Zajęcia 2.1: Szkoły podstawowe w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego

Metody:	Wykład wzbogacony prezentacją multimedialną. Zapoznanie uczestników szkolenia z danymi na temat lokalizacji, liczby szkół podstawowych oraz liczby uczniów w powiecie giżyckim w węgorzewskim. Zaprezentowanie współczynnika skolaryzacji w poszczególnych gminach ww. powiatów oraz wynikami egzaminu ośmioklasisty.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA:</p> <p>Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7) System edukacji w poszczególnych gminach powiatów giżyckiego i węgorzewskiego. 8) Wyniki kształcenia w poszczególnych szkołach mierzone poziomem współczynnika skolaryzacji i egzaminu ośmioklasisty.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

	<p>9) Drogę dziecka od miejsca zamieszkania do szkoły w powiatach giżyckim i węgorzewskim.</p> <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY): Uczestnik szkolenia:</p> <p>3) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem w działaniach szkoły mających na celu ułatwienie nauki w szkołach znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania dziecka.</p> <p>4) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem w działaniach szkoły mających na celu zwiększenie szans edukacyjnych poprzez podniesienie kompetencji kluczowych dziecka, w tym mierzonych poziomem egzaminu ośmioklasisty.</p>
--	---

Zajęcia 2.2: Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi – moduł ogólny uwzględniający zasady UDL (<i>Universal Design for Learning</i>)	
Metody:	Prezentacja, dyskusja,
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia definiuje:</p> <p>8) Zasady uniwersalne projektowanie edukacji (UDL);</p> <p>9) Standardy dostępności Modelu Dostępnej Szkoły</p> <p>10) Zadania nauczycieli i specjalistów oraz pracowników niepedagogicznych w edukacji włączającej;</p> <p>11) Postawy nauczycieli i specjalistów wobec edukacji włączającej jako kluczowy czynnik powodzenia włączania;</p>

Zajęcia 2.3: Teksty easy to read (ETR) w kontekście uniwersalnego projektowania edukacji oraz racjonalnych usprawnień	
Metody:	Prezentacja, omówienie.
Efekty uczenia się:	<p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik szkolenia:</p> <p>6) Sporządza teksty ETR, korzystając z przykładów tekstów dostępnych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej;</p> <p>7) Korzysta z narzędzi do tworzenia tekstów ETR;</p>

Zajęcia 2.4: [Placówki wychowania pozaszkolnego w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego.]	
Metody:	Wizyta w Miejskie Bazy Sportów Wodnych w Giżycku. Informacje dyrektora placówki. Pokaz zajęć organizowanych w placówce.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <p>3) Formy edukacji stosowane przez placówkę wychowania pozaszkolnego.</p> <p>4) Potrafi zaproponować odpowiednią formę edukacji stosowaną w placówce wychowania pozaszkolnego uczniom w swojej szkole/klasie.</p> <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY): Uczestnik szkolenia:</p>

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

	2) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem udziału uczniów w zajęciach placówki wychowania pozaszkolnego mających na celu rozwój kompetencji kluczowych
--	---

Zajęcia 3.1: [Szkoły ponadpodstawowe w systemie edukacyjnym powiatu giżyckiego i węgorzewskiego.]

Metody:	Wykład wzbogacony prezentacją. Wizyta w Zespole Szkół Zawodowych w Giżycku. Informacje dyrektora. Pokaz bazy szkoły. Obserwacja wybranych zajęć.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA: Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) System edukacji w powiatach giżyckim i węgorzewskim w zakresie szkół ponadpodstawowych. 5) Wyniki kształcenia w poszczególnych szkołach mierzone poziomem współczynnika skolaryzacji i egzaminu maturalnego. 6) Podstawowe problemy w edukacji w szkołach ponadpodstawowych. <p>INNE KOMPETENCJE (POSTAWY): Uczestnik szkolenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem w działaniach szkoły mających na celu ułatwienie nauki w szkołach ponadpodstawowych. 6) Wykazuje aktywną postawę/jest inicjatorem w działaniach szkoły mających na celu zwiększenie szans edukacyjnych poprzez podniesienie kompetencji kluczowych dziecka, w tym mierzonych poziomem egzaminu maturalnego.

Zajęcia 3.2: Współpraca z rodzicami jako istotny czynnik we wspieraniu rozwoju dziecka/ucznia

Metody:	Prezentacja, omówienie, praca w grupach, dyskusja.
Efekty uczenia się:	<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia opisuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9) Komunikowanie się z rodzicem dziecka ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. 10) Formy wspierania rodziców przez nauczycieli. 11) Metody radzenia sobie z oporem rodziców. 12) Stawianie barier we współpracy nauczyciel-rodzic.

Zajęcia 3.3: Docenianie czy ocenianie ? Przepisy prawa oświatowego a rzeczywistość szkolna. Ocenianie włączające

Metody:	Prezentacja, dyskusja,
Efekty uczenia się:	<p>UMEJĘTNOŚCI Uczestnik szkolenia analizuje przepisy prawa oświatowego w zakresie oceniania.</p> <p>WIEDZA Uczestnik szkolenia charakteryzuje:</p>

	3) Rola informacji zwrotnej w procesie uczenia się. 4) Blaski i cienie oceniania.
--	--

VII. Zestawienie wniosków do pracy nauczycieli i szkół opracowanych przez grupę nauczycielską. Zestawienie propozycji zmian i modernizacji lokalnych systemów edukacyjnych.

Generalny wniosek

- 1. ZAANGAŻOWANY I KOMPETENTNY
DYREKTOR**
- 2. KOMPETENCJE I POSTAWA SPRZYJAJĄCA
WŁĄCZWIU**
- 3. ZAANGAŻOWANA PRACA NAUCZYCIELI**
- 4. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I WŁĄCZANIE
ICH W ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW
I DOSKOLNALENIA PRACY SZKOŁY**

VII.1. Rekomendacje działań na rzecz doskonalenia pracy szkół i organów prowadzących w organizacji edukacji w powiatach giżyckim i węgorzewskim

- 1) Organy gmin i dyrektorzy szkół mogą ustalać **rzeczywiste** miejsce zamieszkania dziecka oraz **wolę rodziców/opiekunów** odnośnie wyboru szkoły, w której zamierzają umieścić dziecko, przed umieszczeniem go w ewidencji danej szkoły, ponieważ według prawa oświatowego, kluczowe znaczenie przy zapisie dziecka do szkoły obwodowej, kontrolowaniu spełniania obowiązku szkolnego oraz właściwym prowadzeniu dokumentacji ma miejsce jego **zamieszkania**, nie zameldowania. Przed umieszczeniem w ewidencji danej szkoły można przeprowadzić wywiad z rodzicami/opiekunami dziecka. Ten sposób postępowania wyeliminuje sztuczny przydział dzieci do obwodu szkoły i przywróci wartość informacyjną ogólnopolskim wskaźnikom charakteryzującym daną jednostkę samorządu terytorialnego.
- 2) Szkoły, zarówno podstawowe jak i ponadpodstawowe, mogą włączyć się do działań na rzecz rozwoju powiatów, które skutkuje zwiększeniem miejsc pracy, a tym samym nie zmusza młodych rodziców do wyjazdu. Jednym z możliwych działań jest praca nad pełnym rozwojem kompetencji kluczowych (**w tym e,f,g,h**) młodych ludzi-uczniów szkół tj.:
 - a. porozumiewania się w języku ojczystym
 - b. porozumiewania się w językach obcych
 - c. kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne
 - d. kompetencje informatyczne
 - e. umiejętność uczenia się
 - f. kompetencje społeczne i obywatelskie
 - g. inicjatywność i przedsiębiorczość
 - h. świadomość i ekspresja kulturalna
- 3) W kontekście zwiększania miejsc pracy, szczególnie istotne jest rozwijanie inicjatywności i przedsiębiorczości ale ważna jest również umiejętność uczenia się.
- 4) Innym możliwym działaniem na rzecz rozwoju lokalnego rynku pracy jest zachęcenie uczniów do wybierania kierunków kształcenia w szkole ponadpodstawowej zgodnych z potrzebami lokalnego rynku pracy. Wymaga to poznania takich potrzeb w perspektywie co najmniej kilku lat, a także tworzenia takich kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych, ukierunkowania pracy doradców zawodowych, wychowawców i innych nauczycieli szkół podstawowych, intensywnych metod rekrutacji docierających bezpośrednio do ucznia i ich rodziców prowadzonych przez szkoły ponadpodstawowe oraz włączenia pracodawców w proces rekrutacji i kształcenia.
- 5) Ponieważ wielu absolwentom szkół podstawowych, kandydatom i uczniom szkół branżowych I stopnia, stwarza dużą trudność uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia u pracodawców, szkoły branżowe powinny bardziej się włączyć w przezwyciężenie takich problemów. Warto także rozważyć odtworzenie WARSZTATÓW SZKOLNYCH, wykorzystując Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego jak również przekazaną/udostępnioną przez przedsiębiorców.

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

- 6) Realizatorzy projektu sądzą, iż do **edukacji domowej** jako formy spełniania obowiązku szkolnego należy podchodzić z dużą ostrożnością i kierować wysiłki na likwidację przyczyn skłaniających uczniów do podejmowania takiej formy edukacji (np. przemocy w szkole, fobii szkolnych, trudności z dotarciem do szkoły, obaw przed zamieszkaniem w internacie).
- 7) Organizowanie szkół o pełnym cyklu tj. szkoła podstawowa 8 klasowa, liceum 4 letnie, szkoła branżowa I stopnia 3 letnia, technikum 5 letnie.
- 8) Zorganizowanie opieki nad dziećmi (i młodzieżą w szkołach ponadpodstawowych) przed lekcjami i po lekcjach w zależności od rozpoznanych potrzeb. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych dla dzieci/młodzieży dowożonej/dojeżdżającej.
- 9) Poprawa sposobu dotarcia do szkoły, w tym organizacja dowozu dzieci w szkołach podstawowych (w tym w szkole specjalnej), skrócenie czasu dowozu, który nie powinien przekraczać np. 30 min w jedną stronę, **organizacja dojazdów do szkół ponadpodstawowych przez powiaty z siedzib szkół wiejskich, z których są uczniowie**, organizacja przez szkoły ponadpodstawowe wydarzeń dla uczniów szkół wiejskich z wykorzystaniem internatów w celu zmniejszenia obaw przed zamieszkaniem w internacie, udzielenie pomocy materialnej uczniom o niskich dochodach mieszkających w internacie np. poprzez zwolnienie opłaty za internat, ulgi w zakupie żywienia.
- 10) Organizacja różnych form pracy z uczniami dostosowanymi do ich potencjału intelektualnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, w szczególności zorganizowanej nieodpłatnej pomocy w nauce uczniom nienadążającym i rozwijającym dla uczniów uzdolnionych naukowo, artystycznie i fizycznie.
- 11) Prowadzenie w każdej szkole monitoringu (w tym badań ankietowych uczniów) bezpieczeństwa uczniów i zapobieganie różnego rodzaju formom przemocy ze strony innych uczniów w szkole i w otoczeniu szkoły np. organizowanej przez nieformalne grupom młodzieży w miejscu szkoły (uwaga na uczniów dojeżdżających). Wykluczenie wszelkich form mobbingu ze strony nauczycieli i innych pracowników szkoły.
- 12) Wprowadzenie do praktyki szkół podstawowych i ponadpodstawowych edukacji integracyjnej i włączającej tj. na umożliwieniu uczniom z niepełnosprawnościami i innymi specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nauki z rówieśnikami w szkołach ogólnodostępnych, na docenianiu i wspieraniu wszystkich uczniów oraz dostosowywaniu szkoły do uczniów o zróżnicowanych potrzebach². Edukacja włączająca jest oparta na założeniu, że wszystkie dzieci mogą i mają prawo uczyć się w szkołach ogólnodostępnych, najbliższych miejsca zamieszkania, koncentruje się na tym, jak je efektywnie uczyć i jak zapewnić im poczucie przynależności do zbiorowości szkolnej.
- 13) Ponieważ jednym z większych problemów jest nietrafiony wybór szkoły ponadpodstawowej, należy rozwinąć powiązania szkół ponadpodstawowych i podstawowych. Szczególną uwagę można zwrócić na szkoły podstawowe na terenach wiejskich. Stan docelowy: uczniowie klasy 8 wszystkich szkół podstawowych na terenie powiatu giżyckiego i węgorzewskiego znają szkoły ponadpodstawowe w Giżycku i Węgorzewie, kierunki kształcenia, wymagania i możliwości dalszej edukacji

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

i pracy po ich ukończeniu. Szkoły ponadpodstawowe znają poglądy i aspiracje i obawy uczniów szkół podstawowych. Stan taki będzie możliwy, jeżeli włączą się w to działanie całe społeczności szkole, nie tylko doradcy zawodowi.

- 14) Umożliwianie nauczycielom osiągnięcia wysokiej pozycji zawodowej poprzez różnego rodzaju formy doskonalenia zawodowego i popularyzowanie osiągnięć nauczycieli.
- 15) Utworzenie i promowanie na terenie Giżycka i/lub Węgorzewa kierunków kształcenia przydanych w rozwoju Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, wykorzystujących walory tych powiatów (w tym potencjał Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Rynie) w celu pozyskania uczniów z innych powiatów, a przez to zrównoważenia osób podejmujących naukę w innych powiatach np. w Szkole Rolniczej w Karolewie (np. liceum o profilu żeglarskim, technikum informatyczne lub mechatroniczne o specjalności wojskowej).
- 16) Utworzenie w liceach ogólnokształcących (lub jednym liceum ogólnokształcącym) oddziałów/klas akademickich, gdzie mogą się dostać wyłącznie absolwenci szkół podstawowych o wysokich osiągnięciach i stosowanie w tym oddziale/oddziałach indywidualnych/rozszerzonych programów nauczania z wybranych przedmiotów.
- 17) Opracowanie i rozpowszechnienie informacji o mechanizmach powstawania szkół o wysokich rankingach, oraz o osiągnięciach uczniów w poszczególnych szkołach ponadpodstawowych, w tym o wynikach egzaminu maturalnego i egzaminach zawodowych, demonstrującej, że w każdej szkole są uczniowie zdający egzaminy z najwyższą liczbą punktów (tabele/ wykresy). Budowanie zaufania rodziców do wysokich umiejętności nauczycieli ze szkół powiatu giżyckiego i węgorzewskiego.
- 18) Motywować i pomagać szkołom nawiązywać współpracę z innymi szkołami i podmiotami oraz promować w środowisku taką formę działania. Stan docelowy – każda szkoła posiada co najmniej dwie zaprzyjaźnione szkoły na wschodzie, zachodzie lub południu lub północy oraz w kraju, z którymi realizuje wspólne projekty doskonalące pracę.
- 19) Konieczna jest dalsze i ciągłe doskonalenie infrastruktury szkół. Dotyczy to przekształcania budynków edukacyjnych w zgodne z zasadami uniwersalnego projektowania, wyposażenia w pomoce dydaktyczne, zasoby przydatne do rozwoju wszystkich kompetencji kluczowych, zagospodarowania budynków i otoczenia szkół w bardziej przyjazne i zgodne ekologią.

VII.2. Wnioski i zalecenia zredagowane w grupie nauczycielskiej oraz organizatorów edukacji po szkoleniach na Litwie

Na podstawie wyników ankiet i sugestii respondentów można stwierdzić, że bardziej dogodne połączenia transportem publicznym ze szkołą (dogodniejsze rozkłady jazdy autobusów lub posiadanie busów szkolnych), więcej zajęć pozalekcyjnych, więcej wycieczek oraz imprez, częstsze wycieczki i wyjazdy (w szkołach w ich okolicy) pomogłyby zachęcić uczniów do pozostania w szkole w miejscu ich zamieszkania.

Niektórzy uczniowie zmieniali szkołę, ponieważ wymagania akademickie były zbyt wysokie, a inni, ponieważ były one zbyt niskie (w obu przypadkach wymagania nie odpowiadały możliwościom ucznia, co oznacza, że indywidualne potrzeby nie były brane pod uwagę).

W związku z tym zajęcie się indywidualnymi potrzebami, lepszy dostęp do wsparcia edukacyjnego dzieci troski specjalnej i większa uwaga nauczycieli zarówno dla ucznia, jak i rodziców zwiększyłyby prawdopodobieństwo, że uczniowie i ich rodzice będą chcieli pozostać w danej placówce edukacyjnej.

Również do tego przyczyniłby się lepszy ogólny klimat psychologiczny w szkole, wyższa kultura komunikacji w zakresie relacji między uczniami, oraz między uczniami a nauczycielami oraz między nauczycielami a rodzicami (niektórzy uważali, że w szkole brakuje współpracy między nauczycielami i rodzicami). Niektórzy respondenci wskazali, że byłoby wskazane przeprowadzenie działań prewencyjnych nękań i zastraszania, oraz szkoleń rozwijających zdolności komunikacyjne.

Niektórzy respondenci zmienili szkołę dlatego, że miała tylko 4 lub 8 klas - rodzice chcieli ciągłości edukacji w tej samej placówce od klas 1 do 12. Jeden z respondentów stwierdził, że dobrze byłoby poprawić jakość posiłków w placówkach edukacyjnych, tak aby jedzenie było dostosowane do dzieci o różnych potrzebach.

Badanie uczniów szkół zawodowych wykazało, że większość nastolatków porzuca naukę z powodów, które były w taki czy inny sposób związane z ich sytuacją finansową. Uczniowie twierdzili, że ich rodzina nie mogła ich utrzymać, albo chcieli jak najwcześniej rozpocząć własne samodzielne życie, dlatego rozpoczęli pracę zawodową. Respondentom trudno było pogodzić edukację z pracą.

Dlatego jedną z najczęstszych sugestii dotyczących zmian, które można wprowadzić, aby pomóc uczniom pozostać w szkołach zawodowych, było uelastycznienie planu zajęć, aby pomóc połączyć naukę z pracą (mniej lekcji, możliwość wykonywania niektórych zadań indywidualnie, zdalnie) oraz zwiększenie stypendium. Podczas nauki organizować więcej zajęć praktycznych, zorientowanych na rzemiosło. Świadomość, że zdobyte w szkole umiejętności będą wykorzystywane na rynku pracy, dałaby większą motywację kontynuowania nauki w szkołach.

VII.3. REKOMENDACJE DLA USPRAWNIENIA PROCESÓW EDUKACJI

Warto skupić się na kilku kluczowych obszarach.

Promocja edukacji lokalnej:

Kampanie informacyjne: Organizowanie kampanii mających na celu informowanie rodziców (opiekunów) i uczniów o korzyściach płynących z wyboru szkoły w pobliżu miejsca zamieszkania. Kampanie mogą obejmować spotkania, broszury, a także aktywną obecność w mediach społecznościowych.

Współpraca z samorządami lokalnymi: Współpraca z władzami lokalnymi w celu stworzenia atrakcyjnych programów edukacyjnych w szkołach lokalnych, które przyciągną rodziców i uczniów, np. ciekawe kółka zainteresowań, place zabaw przy szkole, możliwość prowadzenia świetlicy z dodatkowymi posiłkami i odpoczynkiem od zajęć, centra dzienne przy szkołach.

Uniwersalne projektowanie w edukacji:

Szkolenia dla nauczycieli: Organizowanie regularnych szkoleń z zakresu uniwersalnego projektowania nauczania, aby nauczyciele mogli lepiej dostosowywać metody nauczania do potrzeb wszystkich uczniów.

Zasoby i narzędzia: Zapewnienie szkołom dostępu do zasobów i narzędzi, które ułatwiają wdrażanie uniwersalnego projektowania w praktyce edukacyjnej.

Rozwiązanie braku specjalistów:

Programy stypendialne i szkoleniowe: Tworzenie programów stypendialnych i szkoleniowych dla przyszłych specjalistów (logopedów, psychologów, pedagogów specjalnych i socjalnych), aby zwiększyć ich dostępność w regionie.

Współpraca z uniwersytetami: Nawiązanie współpracy z lokalnymi uniwersytetami w celu promowania kierunków edukacyjnych, związanych z edukacją specjalną.

Wsparcie dla nauczycieli wspomagających:

Zwiększenie finansowania: Lobbowanie o zwiększenie finansowania na zatrudnienie większej liczby nauczycieli wspomagających (pomocników nauczycieli) w szkołach.

Programy mentorskie: Tworzenie programów mentorskich, gdzie doświadczeni nauczyciele wspomagający mogą dzielić się wiedzą i doświadczeniem z nowo zatrudnionymi.

Monitoring i ocena:

System monitoringu: Wprowadzenie systemu monitoringu, który będzie śledził postępy w implementacji edukacji włączającej oraz efektywność zastosowanych metod.

Kryteria oceny: Ustalenie jasnych kryteriów oceny, takich jak stopień integracji uczniów, ich wyniki w nauce, oraz satysfakcja rodziców i uczniów.

Współpraca i wymiana doświadczeń:

Sieć współpracy: Tworzenie sieci współpracy między szkołami w regionie, aby wymieniać się doświadczeniami, najlepszymi praktykami i zasobami.

Partnerstwa międzynarodowe: Nawiązywanie partnerstw z instytucjami edukacyjnymi w innych krajach, aby czerpać z ich doświadczeń w zakresie edukacji włączającej.

Dostosowanie infrastruktury i dostępności:

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Modernizacja szkół: Inwestycje w modernizację szkół, aby były one dostępne i przyjazne dla wszystkich uczniów, niezależnie od ich potrzeb.

Usparwienie transportu: Usprawnienie połączeń transportem publicznym ze szkołą (dogodniejsze rozkłady jazdy autobusów i/lub dofinansowanie busów szkolnych).

Wsparcie rodzicielskie:

Warsztaty dla rodziców: Organizowanie warsztatów dla rodziców, aby lepiej zrozumieli edukację włączającą i mogli aktywnie wspierać swoje dzieci w procesie edukacyjnym.

Implementacja tych rekomendacji wymaga zaangażowania różnych podmiotów, w tym władz edukacyjnych, szkół, nauczycieli, rodziców oraz lokalnych społeczności. Ważne jest, aby wszystkie działania były koordynowane i dostosowane do specyficznych potrzeb regionu południowowschodniej Litwy.

VIII. Zestawienie planów pracy Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji i Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej Rejonu Wileńskiego w celu wdrożenia rezultatów projektu

VIII.1. Plan pracy Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Giżycku (działania związane z realizacją rekomendacji w projekcie)

Działanie	Odbiorcy	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
<p>Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Współczesne problemy wychowawcze, a wartości w wychowaniu. • Wzmacnianie u uczniów więzi rodzinnych. • Dbłość o wychowanie młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka. • Kształtowanie postaw obywatelskich poprzez uczenie tolerancji i walki z mową nienawiści wśród uczniów. • Rola nauczyciela w rozpoznaniu wykluczenia społecznego ucznia. • Współpraca rodziców w działaniach wychowawczych szkoły. 	<p>Nauczyciele wszystkich etapów edukacji , wychowawcy klas, pedagodzy szkolni</p>	<p>warsztaty i szkolenia dla nauczycieli i Rad Pedagogicznych.</p>	<p>Koordinator sieci współpracy pedagogów szkolnych , doradca metodyczny edukacji wczesnoszkolnej</p>

<p>Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia psychicznego. • Promowanie zdrowego stylu życia i zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. • Wspomaganie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. 	<p>Wychowawcy klas , pedagodzy szkolni, wychowawcy internatów, zainteresowani nauczyciele</p>	<p>warsztaty dla nauczycieli i Rad Pedagogicznych. wg. harmonogramu</p>	<p>Koordinatorzy sieci wychowawców i bibliotekarzy Doradca metodyczny edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej</p>

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Diagnostowanie potrzeb uczniów i indywidualizacji procesu nauczania i wychowania			
<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja włączająca. Dziecko z niepełnosprawnością w przedszkolu i szkole ogólnodostępnej. • Uczeń niepełnosprawny – regulacje prawne. 	<p>Nauczyciele szkół ogólnodostępnych , specjalnych</p>	<p>Warsztaty, webinaria -</p>	<p>Dyrektor PORE, koordynator sieci wychowawców,</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Tworzenie IPET. • Wzmocnienie roli doradców zawodowych. • Efektywna forma wsparcia edukacji dziecka z autyzmem – Plan aktywności . Uczeń z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w placówce oświatowej. • Nowe formy wspomaganie rozwoju i terapii uczniów z niepełnosprawnością intelektualną 	<p>Doradcy zawodowi Nauczyciele wszystkich etapów edukacji</p>	<p>wymiana doświadczeń nauczycieli ze szkół masowych z nauczycielami szkół integracyjnych. Szkolenia dla nauczycieli, wychowawców, doradców zawodowych i pedagogów szkolnych powiatu giżyckiego. Szkolenie dla zainteresowanych nauczycieli.</p>	<p>Doradca metodyczny kształcenia specjalnego Doradca zawodowy Dyrektor PORE, ekspert zewnętrzny Doradca metodyczny</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Wspomaganie uczniów w walce z depresją i fobią szkolną • Bezpieczny powrót uczniów do szkoły po edukacji zdalnej (szkoły w chmurze). • Wspieranie uczniów w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych. 	<p>Nauczyciele wszystkich etapów edukacji.</p>	<p>Szkolenie , konferencja</p>	<p>Dyrektor PORE, ekspert zewnętrzny- lekarz psychiatra dzieci i młodzieży</p>

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Wykorzystanie wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego, sprawdzianu i egzaminów w pracy nauczyciela			
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności matematyczno-przyrodniczych uczniów z wykorzystaniem gier i zabaw. • Sposoby kształtowania podstawowych umiejętności matematycznych uczniów oraz umiejętności złożonych wymagających rozumowania i budowania strategii rozwiązania. • Efektywne metody kształcenia matematyczno - przyrodniczego. Jak skutecznie pracować z uczniem na lekcjach? • Jak przygotować uczniów do egzaminu ósmoklasisty • Jak przygotować ucznia do matury? 	Rady Pedagogiczne , zainteresowani nauczyciele	Warsztaty dla nauczycieli Szkolenie dla nauczycieli Warsztaty dla nauczycieli	Dyrektor PORE, Doradca metodyczny z matematyki , języka polskiego Ekspert zewnętrzny

Organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wskazanym przez szkołę lub placówkę, wynikającym z jej potrzeb			
Praca z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną oraz specyficznymi trudnościami w uczeniu się.	Nauczyciele współorganizujący kształcenie , nauczyciele szkół specjalnych , zainteresowani nauczyciele, Rady Pedagogiczne	Szkolenia , warsztaty	Doradca metodyczny kształcenia specjalnego
Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów społecznych, wychowawczych i dydaktycznych oraz promowania wrażliwości społecznej i zachowania.	Zainteresowani nauczyciele, wychowawcy klas , pedagodzy szkolni	Szkolenia , warsztaty	Koordinator sieci wychowawców i pedagogów
Wzmacnianie efektywności nauczania z uwzględnieniem etapów rozwojowych ucznia.	Nauczyciele przedszkoli, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Szkolenia	Dyrektor PORE, doradcy metodyczny edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Praca z dziećmi i młodzieżą niedostosowaną społecznie lub zagrożoną społecznie	Zainteresowani nauczyciele, wychowawcy klas , pedagodzy szkolni	Warsztaty, szkolenia	Dyrektor PORE, Psycholog i socjoterapeuta PPP
Poszerzenie umiejętności w zakresie organizacji i zarządzania biblioteką – w tym wykorzystania TIK. Niekonwencjonalne metody pracy z książką w zakresie rozwoju czytelnictwa.	Nauczyciele bibliotekarze, zainteresowani nauczyciele	Warsztaty, seminarium	Dyrektor PORE, Koordynator sieci bibliotekarzy Ekspert zewnętrzny
Podstawy poradnictwa zawodowego oraz jego rola i zastosowanie w pracy z uczniem.	Doradcy zawodowi	Spotkania , konsultacje	Powiatowy koordynator doradztwa zawodowego
Postępowanie w sytuacjach trudnych lub niebezpiecznych. Odpowiedzialność prawna nauczyciela.	Dyrektorzy szkół, pedagodzy szkolni	Szkolenia , warsztaty	Koordynator sieci dyrektorów , ekspert zewnętrzny
Metody i formy organizacyjne sprzyjające rozwijaniu i kształtowaniu u dzieci kompetencji kluczowych.	Zainteresowani nauczycieli	Szkolenia, warsztaty, webinarium, konsultacje indywidualne	Dyrektor PORE, wszyscy doradcy metodyczni
Jak pracować metodą projektu z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym.	Zainteresowani nauczyciele	Szkolenie,	Dyrektor PORE, Doradca metodyczny edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej
Rozwijanie twórczego działania dzieci poprzez doświadczenie, eksperyment i badanie środowiska przyrodniczego.	Nauczyciele przedszkoli i edukacji wczesnoszkolnej	Szkolenie,	Dyrektor PORE, Doradca metodyczny edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej
Rzeczywiste potrzeby i oczekiwania współczesnego ucznia.	Nauczyciele j. polskiego , matematyki i podstaw przedsiębiorczości	Konsultacje indywidualne i grupowi	Doradcy metodyczni j.polskiego, matematyki i podstaw przedsiębiorczości

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

<p>Możliwości i metody motywowania szkoły do wprowadzenia edukacji sprzyjającej podejmowaniu i kontynuacji nauki w lokalnych szkołach samorządowych</p>	<p>Radni gmin i powiatów. Członkowie zarządów jst. Pracownicy wydziałów edukacji</p>	<p>Szkolenie</p>	<p>Dyrektor PORE Zewnętrzny ekspert</p>
<p><i>Jak sprawić by nasze dzieci chodziły do naszych szkół ?</i></p>	<p>Dyrektorzy szkół</p>	<p>Szkolenie</p>	<p>Dyrektor PORE Zewnętrzny ekspert, Doradca metodyczny</p>
<p>Warunki i sposoby prowadzenia edukacji sprzyjające podejmowaniu edukacji w szkole przez dzieci i młodzież mieszkającą w obwodzie szkoły (szkoły podstawowe) lub w rejonie/powiecie (szkoły ponadpodstawowej)</p>	<p>Rady pedagogiczne szkół ponadpodstawowych</p>	<p>Szkolenie</p>	<p>Dyrektor PORE Zewnętrzny ekspert, Doradca metodyczny</p>
<p>Warunki i sposoby prowadzenia edukacji sprzyjające podejmowaniu edukacji w szkole przez dzieci i młodzież mieszkającą w obwodzie szkoły (szkoły podstawowe) lub w rejonie/powiecie (szkoły ponadpodstawowej)</p>	<p>Rady pedagogiczne szkół podstawowych</p>	<p>Szkolenie</p>	<p>Dyrektor PORE Zewnętrzny ekspert, Doradca metodyczny</p>

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Rejonu Wileńskiego

VIII.2. Działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zapobiegające pojawianiu się „dzieci pozaszkolnych”

1. Możliwości „przymierzenia” zawodu w 2024 r.: jakie są?

Uwagę licealistów i absolwentów szkół średnich przykuwają ciekawe nazwy kierunków studiów, jednak nie wszyscy zagłębiają się w treść studiów, co tak naprawdę będą potrafili robić po ukończeniu tej specjalności i jakie którzy próbowali wykonać konkretną pracę - na ogół tylko jednostki. Jakie są więc możliwości „przymierzenia” zawodu w 2024 roku?

Ciekawa nazwa kierunku studiów kusi, jednak doświadczenie pokazuje, że rzeczywistość różni się od złudzeń i czasami studia są zupełnie inne od tego, co student sobie wyobraża. Podobnie z pracą. Jeśli nie spróbujemy tego w praktyce, możemy wszystko nadmiernie idealizować.

Kiedy warto „wypróbować” specjalność?

Warto spróbować specjalizacji, jeśli nie wiesz dokładnie, jakie umiejętności i kompetencje są potrzebne w konkretnej, codziennej pracy specjalistów w tej dziedzinie; nie jesteś pewien, jakie są obowiązki pracownika w tym obszarze; brak wiedzy, jakie cele stawiają pracodawcy profesjonalistom w tej dziedzinie itp.

Jak „przymierzyć” specjalność w 2024 roku?

Praktyka w firmach, organizacjach. Możesz też po prostu napisać e-mail do organizacji, którą naprawdę lubisz. napisz, wyślij swoje CV i wyraż chęć odbycia stażu.

Świetnym sposobem na „wypróbowanie” zawodu jest wolontariat. Przy okazji można pomóc także firmom i organizacjom podczas różnych wydarzeń.

Bezpośrednia komunikacja z osobami wykonującymi tę pracę w miejscu pracy. Jest to tzw. profesjonalna obserwacja: zapytaj, jakie wyzwania pojawiają się w codziennej pracy specjalisty, jakie są negatywne strony tej profesji, jak wygląda typowy dzień pracy. Oczywiście o wiele lepiej jest zobaczyć wszystko raz, niż usłyszeć 10 razy: obserwować, co pracownik robi przez cały dzień w pracy, pomagać mu w zadaniach.

Organizacja „Lietuvos Junior Achievement” zaprasza Cię do bezpośredniego „wypróbowania” zawodu, zanurzając się na jeden dzień w działalność różnych firm

i organizacji. Więcej informacji na temat programu można znaleźć na stronie internetowej seseliviams.lt.

Musisz być uczniem szkoły uczestniczącej w programie. Należy zarejestrować się bezpośrednio na [platformie](#) „JA Šešeliavimo”. Po rejestracji nie zapomnij potwierdzić swojego adresu e-mail. adres pocztowy. Następnie administrator zatwierdzi Twoje konto.

Możliwość „przymierzenia” zawodu – także przy wyborze modułów programowych szkoły zawodowej dla uczniów klas I-IV szkół ponadgimnazjalnych

W tym roku po raz pierwszy podczas zimowej rekrutacji do ośrodków doskonalenia zawodowego uczniowie szkół średnich mogą wybierać moduły programowe o interesującej ich specjalności. W niektórych miejscach taką możliwość nazywa się wstępnym szkoleniem zawodowym. Rekrutacja zimowa trwa do 11 lutego.

Uczniowie szkół ogólnokształcących, którzy uczą się w klasach 9-10 lub I-II gimnazjum i III-IV klas gimnazjalnych, mogą wybrać krótkie moduły programowe, które pozwolą im spróbować zajęć praktycznych z różnych specjalności - inżynierii, urody, usług i wielu innych.

„Dla uczniów szkół średnich jest to szansa na wypróbowanie specjalności, którą chcieliby wybrać po ukończeniu szkoły średniej, lub zdobycie przydatnych umiejętności, które przydadzą się w przyszłości lub w codziennych czynnościach. Na przykład nauka programowania robota mobilnego, składania układów napędowych, nakładania makijażu, robienia pizzy itp.

[Jak wskazano na stronie internetowej](#) Marijampolskiego Ośrodka Kształcenia Zawodowego, zamiast zajęć technicznych (i artystycznych) student może zapisać się na modułowy program prowadzony w szkole zawodowej. Po ukończeniu wybranego modułu student nie tylko nabywa umiejętności potrzebne do wykonywania konkretnego zawodu, ale także otrzymuje certyfikat potwierdzający nabyte kompetencje. Po ukończeniu modułu uczeń może zapisać się do szkoły zawodowej – wówczas będzie musiał uczyć się krócej. Student może także kontynuować naukę na uniwersytecie lub w szkole wyższej.

Informacje na temat modułów programów zawodowych można znaleźć na stronach internetowych szkół zawodowych.

2. Projekt „Neuroedukacja. Uzupelnienie wiedzy teoretycznej i praktycznej w pracy z dziećmi

Wileńska Rejonowa Pedagogiczna Służba Psychologiczna zrealizowała projekt „Zastosowanie metod neuroedukacyjnych we wzmacnianiu zdrowia psychicznego dzieci i rodziny”. W projekcie aktywnie uczestniczyło dziesięcioro dzieci, ich rodziny i niektórzy specjaliści, którzy pracowali nad poprawą zdrowia psychicznego tych dzieci. Podczas zajęć indywidualnych i grupowych dzieci nauczyły się rozpoznawać i

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

rozumieć swoje emocje i uczucia, nabyły nowe umiejętności, które pomagają im właściwie zachować się w obliczu silnych przeżyć, nauczyły się pracować w grupie, współpracować, słyszeć i widzieć osobę obok.

Projekt zakończyliśmy konferencją „Neuroedukacja. Teoretyczne i praktyczne spostrzeżenia w pracy z dziećmi”, w którym wzięło udział 46 specjalistów z zakresu edukacji. W Gimnazjum Giedymina w Niemenczynie odbyła się wystawa prac uczestników, gdzie zaprezentowano prace uczestniczących dzieci.

Jeśli jesteś zainteresowany zastosowaniem metody Neuroedukacji w pracy z dziećmi, skontaktuj się z nami, aby uzyskać więcej informacji. Możemy przyjechać do szkoły i podzielić się z Tobą naszym doświadczeniem i wynikami.

3. ZARZĄDZANIE STRESEM, LĘKIEM

[Wskazówki, jak samodzielnie pokonać lęk. Pobierz](#)

[Trzy proste wskazówki, jak szybko pokonać strach Pobierz](#)

[Jak samodzielnie pokonać lęk i rozładować napięcie w domu: stopniowe rozluźnianie mięśni, ćwiczenia Pobierz](#)

[Metody i techniki radzenia sobie ze stresem i zmniejszania napięcia emocjonalnego](#)

[Wskazówki dla nauczycieli, jak pokonać stres](#)

IX. Programy szkoleń nauczycieli, dyrektorów, pracowników samorządów

Współfinansowane przez Unię Europejską

Projekt **Erasmus + nr 2022-2-PL01-KA210-SCH-000095139**
„Kompetencje i współpraca nauczycieli kluczem do sukcesu ucznia

Program szkolenia dla pracowników jednostek samorządów lokalnych

Możliwości i metody motywowania szkoły do wprowadzenia edukacji sprzyjającej podejmowaniu i kontynuacji nauki w lokalnych szkołach samorządowych

**Autorzy: Elżbieta Januszkiewicz, Kazimierz Ambroziak,
Roman Juchnevič**

Licencja CC0

Etap 1. Zaangażowanie (Engagement)		
Cele szkolenia (etap 1)	Treści szkolenia (etap 1)	Czas realizacji etapu 1
<p>WIEDZA</p> <p>1. Uczestnik szkolenia wyjaśnia jakie są możliwości wypełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza nauką w szkole samorządowej zlokalizowanej na terenie gminy/powiatu/ rejonu.</p> <p>2. Uczestnik szkolenia, korzystając z prezentacji opisuje przyczyny wybierania innych szkół niż samorządowe szkoły w środowisku lokalnym.</p> <p>POSTAWY</p> <p>1. Uczestnik szkolenia jest zainteresowany analizą polityki oświatowej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, z którą jest związany.</p>	<p>1. Możliwości realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza szkołami prowadzonymi przez lokalny samorząd.</p> <p>2. Przyczyny wybierania innych szkół niż szkoły w najbliższym otoczeniu (gminie, powiecie, rejonie) według wyników badań przeprowadzonych w projekcie.</p>	1 h
<p>Proponowane strategie i metody realizacji etapu 1 (opis).</p> <p>Prowadzący szkolenie ekspert (ekspert) stosuje na szkoleniu prezentację będącą załącznikiem niniejszego Programu.</p> <p>Dzieli uczestników szkolenia (uczestników) na ok. 4 osobowe zespoły, które pracują przy jednym stoliku. Na stoliku znajdują się 4 notesy i przybory do pisania oraz przynajmniej 1 komputer z dostępem do internetu.</p> <p>Na początek zagadka nr 1 – wyświetlona na prezentacji.</p> <p>Zagadka 1:</p> <p><i>„Czy jest możliwa sytuacja, że w szkole podstawowej znajdującej się na terenie gminy i prowadzonej przez gminę zabraknie uczniów, mimo iż mieszkańcami tej gminy są również dzieci w wieku 7-15 lat ?</i></p> <p><i>W jaki sposób dziecko (szkoła podstawowa) lub młodzież (szkoła ponadpodstawowa) może wypełniać obowiązek szkolny/obowiązek nauki poza szkołą prowadzoną przez jednostkę samorządu terytorialnego?”</i></p>		

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Po 4 minutowej samodzielnej pracy zespoły prezentują opracowane przez siebie takie możliwości, które ekspert wpisuje do prezentacji. Po wypowiedziach uczestników ekspert podsumowuje dyskusję, wyświetla slajd, wpisuje/uzupełnia samodzielnie i je omawia.

Następnie ekspert omawia przyczyny wybierania innych szkół niż samorządowe szkoły lokalne, które zostały określone w wyniku przeprowadzenia badań uczniów szkół na terenie powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz południowej Litwy.

Bibliografia (w tym źródła internetowe).

Prawo oświatowe – rozdział 2.

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000059/U/D20170059Lj.pdf>

Raport z wyników badań

<https://www.poregizycko.pl/index.php/erasmus-plus>

Nauczanie domowe

<https://www.gov.pl/web/gov/uzyskaj-zgode-na-edukacje-domowa>

Szkoła w chmurze

<https://szkolawchmurze.org/>

Etap 2. Badanie, poszukiwanie (Exploration).		
Cele szkolenia (etap 2)	Treści szkolenia (etap 2)	Czas realizacji etapu 2
<p>WIEDZA</p> <p>1. Uczestnik szkolenia określa i ocenia zadania edukacyjne i wychowawcze szkoły stosowane w szkole:</p> <p>a. „zamkniętej”,</p> <p>b. nastawionej na wynik egzaminów zewnętrznych,</p> <p>c. otwartej nastawionej na wszechstronny rozwój ucznia realizującej edukację włączającą.</p> <p>2. Uczestnik szkolenia określa charakterystykę szkoły na podstawie informacji:</p> <p>a. informacji z danych Głównego Urzędu Statystycznego,</p> <p>b. danych z Okręgowej Komisji Edukacyjnych,</p> <p>c. informacji dostarczanej przez kierownictwo jst w informacji o realizacji zadań oświatowych.</p> <p>d. informacji zamieszczanych na stronach internetowych,</p> <p>e. na podstawie przeprowadzonych badań wśród uczniów i ich rodziców.</p>	<p>1. Charakterystyka spotykanych modeli szkół:</p> <p>a. „szkoły zamkniętej”, w której głównym zadaniem jest bezpieczne przechowanie uczniów”,</p> <p>b. szkole nastawionej na wyniki egzaminów zewnętrznych,</p> <p>c. szkole otwartej nastawionej na wszechstronny rozwój ucznia – realizującej edukację włączającą.</p> <p>2. Metody oceny szkoły na podstawie:</p> <p>a. informacji z danych Głównego Urzędu Statystycznego,</p> <p>b. danych z Okręgowej Komisji Edukacyjnych,</p> <p>c. informacji dostarczanej przez kierownictwo jst w informacji o realizacji zadań oświatowych.</p> <p>d. informacji zamieszczanych na stronach internetowych,</p> <p>e. na podstawie przeprowadzonych badań wśród uczniów i ich rodziców.</p>	<p>2 h</p>

Proponowane strategie i metody realizacji etapu 2 (opis).

Ekspert wykorzystując załączoną prezentację przedstawia modele szkoły i podstawowe zadania edukacyjne i wychowawcze realizowane przez nauczycieli w tych placówkach.

Następnie zadaje pytania uczestnikom.

Odpowiedzi są udzielane anonimowo na wcześniej przygotowanych kartkach, poprzez wybranie kartki z numerem modelu: 1 – zamknięta, 2 – nastawiona na wynik, 3 – nastawiano na wszechstronny rozwój ucznia, 4 – nie wiem.

Ekspert po każdym pytaniu i odpowiedzi prezentuje wyniki głosowania,

1. Jaki model był realizowany w szkole podstawowej, której Państwo (uczestnicy) byliście uczniami ?
2. Do jakiego modelu szkoły chcielibyście posyłać swoje dzieci?
3. Do jakiego modelu szkoły chcieliby posyłać dzieci mieszkańcy waszej jednostki samorządu terytorialnego?
4. Jaki model realizuje wybrana szkoła, prowadzona przez waszą jst.

Ekspert demonstruje na przykładzie szkoły w wybranej gminie, anonimowej dla uczestników w jaki sposób można uzyskać informacje o wynikach edukacyjnych i wychowawczych oraz prawdopodobnych metodach pracy szkoły. Do wykorzystania załączona prezentacja.

Bibliografia (w tym źródła internetowe).

ZALECENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 18 grudnia 2006 r.

w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=LT>

Kompetencje kluczowe

https://www.ore.edu.pl/images/files/POWER/zarzadzanie_oswiata/Kompetencje%20kluczowe%20-%20definicje%20i%20opis.pdf

[Model funkcjonowania Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą \(SCWEW\)](#)

<https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download-attachments/includes/download.php?id=4281>

<https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download-attachments/includes/download.php?id=3649>

<https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download-attachments/includes/download.php?id=4601>

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Etap 3. Wyjaśnienie (Explanation).		
Cele szkolenia (etap 3)	Treści szkolenia (etap 3)	Czas realizacji etapu 3
<p>UMIEJĘTNOŚCI Sporządzenie wstępnej informacji o metodach pracy szkoły i uzyskiwanych wynikach edukacyjnych na podstawie dostępnych powszechnie danych.</p>	<p>1. Samodzielna praca uczestników szkolenia. Badanie metod pracy konkretnej szkoły i uzyskiwanych wyników edukacyjnych na podstawie dostępnych powszechnie informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. danych GUS, b. Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych, c. o realizacji zadań oświatowych, d. dostępnych w mediach społecznościowych. 	2 h
<p>Proponowane strategie i metody realizacji etapu 2 (opis).</p> <p>W tym etapie szkolenia poszczególne grupy uczestników prezentują swoje wyniki pracy, wnioski i interpretacje uzyskanych informacji. Ekspert uzupełnia prezentowane informacje i interpretacje uczestników oraz stymuluje dyskusję nad ogólnymi wnioskami.</p>		
<p>Bibliografia (w tym źródła internetowe). https://www.ore.edu.pl/2015/04/zarzadzanie-oswiata/</p>		

Etap 4. Zastosowanie, rozszerzenie (Elaboration)..		
Cele szkolenia (etap 4)	Treści szkolenia (etap 4)	Czas realizacji etapu 4
<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia określa metody oddziaływania jednostki samorządu na pracę szkoły, zgodnie z zasadą autonomii szkoły i nauczyciela, a które mogą zapewnić nakierowanie jej pracy zgodnie z ustalonymi przez jst priorytetami.</p> <p>POSTAWY Uczestnik szkolenia jest zmotywowany do udziału we wprowadzeniu zasad edukacji włączającej do szkół w swojej jednostce samorządu terytorialnego.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik szkolenia bierze aktywny udział w pracach samorządu zorientowanych na wprowadzenie zasad edukacji włączającej do szkół w swojej</p>	<p>Metody wpływania przez samorząd lokalny na pracę szkoły (organ prowadzący) zapewniających realizację priorytetów samorządu (lokalnej strategii edukacji).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wybór naczelnika wydziału/referatu edukacji – dyrektora jednostki ekonomiczno-administracyjnej o odpowiednich kompetencjach (wiedzy, umiejętnościach, postawie). 2. Procedura wyboru dyrektora i możliwości wybrania przywódcy szkoły zapewniającego pracę szkoły zgodnie z priorytetami samorządu. 3. Procedura zatwierdzania arkusza organizacyjnego szkoły i możliwości ustalenia planu działania szkoły zgodnie z priorytetami samorządu. 4. Motywowanie (finansowe i prestiżowe) dyrektorów i nauczycieli do podejmowania inicjatyw (np. udziału w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych) sprzyjających realizacji priorytetów samorządu. 5. Formułowanie projektów lokalnych samorządu, w których udział sprzyja realizacji priorytetów samorządu. 6. Zapewnienie warunków materialnych i finansowych zapewniających realizacji przez szkołę priorytetów samorządu. 7. Określenie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli 	2h

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

jednostce samorządu terytorialnego.	sprzyjających realizacji przez szkołę priorytetów samorządu 8. Podnoszenie kompetencji osób odpowiedzialnych za organizację edukacji na szczeblu lokalnym (burmistrza, wójta, członków zarządu, radnych). <i>(Aby przekształcić szkołę, trzeba zauważyć potrzebę, opracować środki i umiejętnie zrealizować)</i>	
<p>Proponowane strategie i metody realizacji etapu 4 (opis).</p> <p>Ekspert, prosi o uczestników o rozwiązanie w toku pracy grupowej dwóch problemów (mogą się posługiwać internetem):</p> <ol style="list-style-type: none">1. Jakimi środkami dysponuje samorząd aby wpływać na pracę szkoły?2. W jaki sposób samorząd może wpływać na pracę szkoły, by wprowadziła zasady edukacji włączającej. <p>Po wyznaczonym czasie poszczególne grupy uczestników prezentują swoje wyniki pracy czyli rozwiązanie problemów. Ekspert uzupełnia prezentowane informacje i stymuluje dyskusję nad ogólnymi rozwiązaniami.</p>		
<p>Bibliografia (w tym źródła internetowe).</p> <p>E- wyzwania. Rola samorządu w budowaniu szkoły jutra https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download-attachments/includes/download.php?id=3563</p> <p><i>Doskonalenie strategii zarządzania oświatą na poziomie regionalnym i lokalnym etap II</i> https://www.ore.edu.pl/2013/04/doskonalenie-strategii-zarzadzania-owiat-na-poziomie-regionalnym-i-lokalnym-ii-etap/</p> <p>Rola samorządu lokalnego w realizacji zadań oświatowych https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10_17951_k_2017_24_2_319/c/1467-4945.pdf</p>		

Etap 5. Ewaluacja (Evaluation)..		
Cele szkolenia (Etap 2)	Treści szkolenia (etap 5)	Czas realizacji etapu 5
<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia określa metody oddziaływania jednostki samorządu na pracę szkoły, zgodne z zasadą autonomii szkoły i nauczyciela, które mogą zmotywować samorząd i szkołę i nauczycieli w celu podjęcia działań wdrażających zasady edukacji włączającej zapewniające pełny rozwój osobowości ucznia.</p> <p>POSTAWY Uczestnik szkolenia jest zmotywowany do zainicjowania działań samorządu do wprowadzenia zasad edukacji włączającej do szkół w swojej jednostce samorządu terytorialnego.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik szkolenia inicjuje i organizuje pracę samorządu zorientowaną na wprowadzenie zasad edukacji włączającej do szkół w swojej jednostce samorządu terytorialnego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie jakości edukacji w gminie/powiecie z której rekrutują się uczestnicy szkolenia na podstawie współczynnika skolaryzacji i wyników egzaminów. 2. Procedury badania uczniów i rodziców. 3. Działania samorządu lokalnego sprzyjające podjęciu lub intensyfikacji działań przez szkołę sprzyjających pełnemu rozwojowi osobowości ucznia. 	2 h
<p>Proponowane strategie i metody realizacji modułu 5 (opis).</p> <p>Praca samodzielna uczestników. Uczestnicy szkolenia pracując w grupach wykonują cztery zadania zapisując wyniki swojej pracy w plikach w swoim komputerze w edytorze tekstu np. WORD</p> <p>Zadanie 1 Pracując w grupach określcie, jakość kształcenia w szkole działającej na terenie swojej jst na podstawie danych GUS i OKE.</p> <p>Zadanie 2</p>		

Pracując w grupach określcie procedury badania uczniów i ich rodziców wraz z treścią ewentualnych pytań ankietowych w celu poznania poziomu pełnego rozwoju osobowości uczniów i przyczyn ewentualnych niewystarczających osiągnięć.

Zadanie 3

Pracując w grupach określcie pytania kierowane do autora sporządzającego „Informację o stanie realizacji zadań oświatowych”, w celu uzyskania informacji o rezultatach pracy szkoły w waszej jst pod kątem pełnego rozwoju osobowości uczniów.

Zadanie 4

Pracując w grupach określcie działania samorządu, kierowane do szkoły w celu motywowania jej do podjęcia działań w celu pełnego rozwoju osobowości uczniów zgodnie z zasadami edukacji włączającej.

Po wykonaniu działań, poszczególne grupy uczestników przesyłają wyniki pracy do eksperta.

Ekspert analizuje wszystkie wyniki i pisemnie je komentuje oraz usuwa zapisy pozwalające identyfikować konkretną szkołę.

Ekspert przesyła wyniki pracy wszystkich grup uczestnikom.

Uczestnicy analizują wyniki pracy poszczególnych grup.

Bibliografia (w tym źródła internetowe).

Jw.

Współfinansowane przez Unię Europejską

Projekt **Erasmus + nr 2022-2-PL01-KA210-SCH-000095139**
„Kompetencje i współpraca nauczycieli kluczem do sukcesu ucznia

Jak sprawić by nasze dzieci chodziły do naszych szkół ?

Cele:

- nabycie wiadomości na temat sposobów utrzymania uczniów w szkole,
- sposoby podniesienia jakości usług edukacyjnych w powiatach giżyckim i węgorzewskim w szkołach podstawowych
- wymiana doświadczeń między dyrektorami szkół

Adresaci: dyrektorzy szkół

Forma szkolenia – stacjonarna.

Czas szkolenia – do 90 min.

Szkolenie dla dyrektorów szkół

Autorka:

Marzena Mokrzecka – Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Giżycku

Etap 1. Zaangażowanie (Engagement)		
Cele szkolenia (etap 1)	Treści szkolenia (etap 1)	Czas realizacji etapu 1
<p>WIEDZA Sprawdzenie poziomu wiedzy dyrektorów na temat danych dotyczących szkół przez nich zarządzanych. Przedstawienie danych ilościowych.</p> <p>POSTAWY Uczestnicy mają świadomość jakie są sposoby na utrzymanie dzieci i młodzieży w szkole.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik wie jak świadomie zachęcić uczniów i ich rodziców do posłania dziecka do wybranej szkoły.</p>	<p>Krótkie przedstawienie się uczestników szkolenia. Podanie informacji z jaką szkołą zarządzają, jaka jest ilość uczniów w ich szkole.</p> <p>Rozmowa wprowadzająca, odwołująca się do wiedzy dyrektorów.</p> <p>Czy dyrektor wie, że nie wszystkie dzieci z obwodu uczęszczają do swoich szkół? Jak? ewentualnie czy? w ogóle szkoły zachęcają uczniów, rodziców uczniów by dzieci z obwodu uczyły się w swojej szkole?</p> <p>Czy znają przyczyny decyzji o zmianie szkoły?</p> <p>Krótką burza mózgów i spisanie odpowiedzi na zadane pytania. na flipcharcie.</p>	10 minut
<p>Proponowane strategie i metody realizacji etapu1 (opis).</p> <p>Prowadzący zachęca dyrektorów do wstępnej dyskusji, stara się wytworzyć przyjazną atmosferę, sprzyjającą swobodnym wypowiedziom.</p> <p>Ustawienie krzesełek, najlepiej w kółku, prowadzący zadba o przyjazną atmosferę- kawa, herbata, ciasteczka.</p> <p>Metody: pogadanka, rozmowa kierowana, burza mózgów.</p> <p>Prowadzący omawia przyczyny wybierania innych szkół niż samorządowe szkoły lokalne, które zostały określone w wyniku przeprowadzenia badań uczniów szkół na terenie powiatu giżyckiego i węgorzewskiego oraz południowej Litwy.</p>		

Bibliografia (w tym źródła internetowe).

Raport z wyników badań

<https://www.poregizycko.pl/index.php/erasmus-plus>

Etap 2. Badanie, poszukiwanie (Exploration).		
Cele szkolenia (etap 2)	Treści szkolenia (etap 2)	Czas realizacji etapu 2
<p>WIEDZA Zapoznanie uczestników z pomysłami na utrzymanie uczniów w szkole. Poznanie różnych sposobów, w tym dzielenie się dobrymi praktykami.</p> <p>POSTAWY Uczestnik jest zmotywowany do poszukiwania nowych, innowacyjnych sposobów pozyskiwania uczniów.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik potrafi dopasować metody pozyskiwania i utrzymywania uczniów w szkole, która zarządza.</p>	<p>Jakie powinny być warunki i sposoby prowadzenia edukacji sprzyjające podejmowaniu edukacji przez dzieci i młodzież w szkole w swoim obwodzie? Podział zespołu na grupy i praca w grupach oraz spisanie pomysłów grupy. Szukanie rozwiązania głównego problemu czyli jak sprawić by nasze dzieci chodziły do naszych szkół? W grupach odnośnienie się do swojej wcześniejszej wiedzy i doświadczeń, wymiany poglądów z innymi, zadawanie pytań i szukanie na nie odpowiedzi, analizowanie danych, wyciągnięcie wniosków.</p>	15 minut

Proponowane strategie i metody realizacji modułu 2 (opis).

Prowadzący dzieli uczestników na grupy w zależności od rodzaju szkoły. Grupy spisują pomysły na utrzymania ucznia w szkole na dużych arkuszach. Następnie każda grupa prezentuje wypracowane rozwiązania.

Zaprezentowanie przez prowadzącego metod pozyskiwania uczniów, odnosząc się do wyników badań przedstawionych wcześniej.

Bibliografia (w tym źródła internetowe).

https://www.youtube.com/watch?v=VOf6_9AhZVw

<https://www.profesor.pl/publikacja,8896,Artykuly,Promocja-szkoly-w-srodowisku-lokalnym>

<https://gazetalubuska.pl/widokowka-ma-przyciagnac-uczniow-do-szkoly-w-kijach/ar/7814697>

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Etap 3. Wyjaśnienie (Explanation).		
Cele szkolenia (etap 3)	Treści szkolenia (etap 3)	Czas realizacji etapu 3
<p>WIEDZA Uczestnik zna wypracowane wnioski i pomysły dotyczące sprawnej rekrutacji do szkół.</p> <p>POSTAWY Uczestnik jest pozytywnie nastawiony na sukces.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik umie skutecznie próbować zatrzymać ucznia w szkole.</p>	<p>Prezentacja wypracowanych przez grupy racji, wniosków, pomysłów. Dyskusja nad efektami prac, porównywanie, klasyfikowanie i wyciąganie wniosków. Prezentacja współczynnika skolaryzacji (liczba dzieci pozaszkolnych) na podstawie ogólnokrajowych danych statystycznych oraz wyników badań przeprowadzonych przez biorących udział w Projekcie Erasmus+. Przedstawienie punktów widzenia na ten temat z różnych źródeł: https://portal.librus.pl/rodzina/artykuly/jak-wspierac-dziecko-w-wyborze-szkoly https://wagarowicze.pl/czym-szkolabyc-powinna/ Przykłady dobrych praktyk ze szkół- swobodne wypowiedzi dyrektorów. Prezentacja multimedialna dobrej praktyki ze Szkoły Podstawowej w Perłach. AI – sztuczna inteligencja (odpowieź AI na zadane następujące pytania: Jaka powinna być szkoła, aby dzieci chciały do niej chodzić? Jaka powinna być szkoła? (jeszcze jedno np. szkoła przyszłości)</p>	25 min
<p>Proponowane strategie i metody realizacji etapu 3 (opis). Uświadomienie dyrektorom jak ważne jest tworzenie atrakcyjnego i wszechstronnego środowiska edukacyjnego. Są to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atrakcyjne lekcje. Zapewnij lekcje, które są ciekawe i dostosowane do różnych stylów uczenia się 2. Wsparcie emocjonalne uczniów. Zadbaj o klimat szkoły. Uczniowie powinni czuć się akceptowani i bezpieczni, co sprzyja ich zaangażowaniu- dotyczy to również nauczycieli. 3. Otwarty dialog z rodzicami. Regularnie komunikuj się z rodzicami, dzieląc się osiągnięciami uczniów i angażując ich w życie szkoły. 4. Różnorodność programów. Oferuj różnorodne programy edukacyjne i pozalekcyjne, dostosowane do różnych zainteresowań uczniów. Zaprezentowanie narzędzia canva do skutecznej promocji szkoły w różnych źródłach (media społecznościowe, Instagram, TIK-TOK, plakaty, ulotki, krótkie filmy). 		

Bibliografia (w tym źródła internetowe).

Autorska prezentacja multimedialna w ramach przykładów dobrych praktyk- Szkoła Podstawowa w Perłach.

<https://portal.librus.pl/rodzina/artykuly/jak-wspierac-dziecko-w-wyborze-szkoly>

<https://wagarowicze.pl/czym-szkola-byc-powinna/>

<https://mws.pl/artykul/jak-skutecznie-promowac-szkole-wsrod-uczniow-kandydatow-i-rodzicow-wykorzystaj-narzedzie-canva/>

https://www.canva.com/pl_pl/

Promocja szkoły - 19 działań, które poprawią wizerunek Twojej szkoły. - ebook Małgorzata Celuch

Etap 4. Zastosowanie, rozszerzenie (Elaboration)..		
Cele szkolenia (etap 4)	Treści szkolenia (etap 4)	Czas realizacji etapu 4
<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia wie jakich sposobów należy użyć, aby skutecznie przyciągnąć uczniów do szkoły.</p> <p>POSTAWY Uczestnik jest zmotywowany do zaprezentowania wniosków ze szkolenia na radzie pedagogicznej.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnik zna sposoby skutecznej reklamy szkoły w różnych kanałach (Internet, lokalna gazeta, media społecznościowe).</p>	<p>Wybranie określonych wniosków i pomysłów do zastosowania we własnej szkole, we własnym środowisku. Zebranie i zapisanie tych pomysłów, które dyrektorzy chcieliby wdrożyć w swojej szkole.</p>	10 minut
<p>Proponowane strategie i metody realizacji etapu 4 (opis).</p> <p>Wypracowanie wspólnych wniosków i katalogu działań do zastosowania w szkołach.</p> <p>Zaprezentowanie pomysłu jednej wybranej szkoły w formie ćwiczenia "Loża szyderców, loża pochlebców". Uczestnicy dzielą się na dwie grupy- jedna jest pochlebcami, druga szydercami". Szyderycy i pochlebcy siedzą lub stoją naprzeciwko siebie. prowadzący notuje najciekawsze argumenty każdej strony. Celem loży jest uświadomienie słuchaczom nie tylko zalet, bo te są oczywiste, lecz także wszystkich realnych kłopotów.</p> <p>W zależności od grupy dyrektorów można to zrobić wspólnie lub w grupach (nauczyciele szkół podstawowych i nauczyciele szkół ponadpodstawowych). Katalog spisujemy na flipcharcie, a następnie prowadzący spíše pomysły w formie elektronicznej i roześle uczestnikom w formie mailowej.</p>		

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Bibliografia (w tym źródła internetowe).

<https://publikacje.edu.pl/promocja-szkoly-plan-pomysly-i-przyklady>

Etap 5. Ewaluacja (Evaluation)..		
Cele szkolenia (Etap 2)	Treści szkolenia (etap 5)	Czas realizacji etapu 5
<p>WIEDZA Uczestnik szkolenia zna możliwe przyczyny opuszczania uczniów szkoły, wybór innych placówek. Zna sposoby i metody próby zatrzymania uczniów w szkole.</p> <p>POSTAWY Dyrektorzy szkół są zmotywowani do podejmowania działań mających na celu zatrzymanie uczniów w szkole. Nastawieni są na właściwą promocję szkoły.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnicy szkolenia posiadają niezbędną wiedzę do prowadzenia działań związanych z działaniami promocyjnymi oraz sposobami "Przyciągania uczniów do szkoły".</p>	<p>Informacja zwrotna od dyrektorów.</p> <p>Ankieta za pomocą telefonów. Podziękowanie i zakończenie.</p>	10 minut
<p>Proponowane strategie i metody realizacji modułu 2 (opis). Prowadzący łączy uczniów w pary i poleca im napisać nagłówek do gazety dotyczącego hasła reklamowego swojej szkoły. Nagłówek ma zawierać około 6 słów i ma zainteresować czytającego. Krótkie omówienie efektów pracy. Każdy za pomocą telefonu dokona oceny zajęć. https://www.mentimeter.com/ Pytanie: Czy szkolenie spełniło Twoje oczekiwania? (tak, nie) Pytanie: Czy wdrożysz wypracowane pomysły w swojej pracy? (tak, nie)</p>		

Bibliografia (w tym źródła internetowe)

<https://www.mentimeter.com/>

<https://osswiata.ceo.org.pl/2023/03/31/11-pomyslow-na-zakonczenie-lekcji/>

<https://coconutagency.pl/jak-promowac-przedszkole-lub-szkole-w-social-media-sprawdzone-porady/>

Współfinansowane przez Unię Europejską

Projekt **Erasmus + nr 2022-2-PL01-KA210-SCH-000095139**
„Kompetencje i współpraca nauczycieli kluczem do sukcesu ucznia

Program szkolenia dla rady pedagogicznej szkoły podstawowej

Warunki i sposoby prowadzenia edukacji sprzyjające podejmowaniu edukacji w szkole przez dzieci i młodzież mieszkającą w obwodzie szkoły (szkoły podstawowe) lub w rejonie/powiecie (szkoły ponadpodstawowej).

Autorki/autorzy: Krystyna Chrapowicka, Katarzyna Rzeczycka

Licencja CC0

Etap 1. Zaangażowanie (Engagement)		
Cele szkolenia (etap 1)	Treści szkolenia (etap 1)	Czas realizacji etapu 1
<p>WIEDZA Uczestnicy szkolenia znają przepisy prawa oświatowego dotyczące obowiązku szkolnego. Uczestnicy wyjaśniają zasady rekrutacji do swojej szkoły.</p> <p>POSTAWY Grono pedagogiczne jest zainteresowane analizą sytuacji demograficznej w obwodzie swojej szkoły.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Dzielenie się wiedzą.</p>	<p>Zapoznanie z tematem i celem szkolenia.</p> <p>Przedstawienie przepisów z prawa oświatowego dotyczących obowiązku szkolnego dzieci w wieku 7-15 lat.</p> <p>Prezentacja lokalnych przepisów rekrutacyjnych do szkół podstawowych.</p>	30 min.
<p>Proponowane strategie i metody realizacji modułu 1 (opis). Prowadzący prezentuje w formie multimedialnej określone fragmenty prawa oświatowego oraz lokalne przepisy rekrutacyjne. Krótco omawia i komentuje. Następnie stawia pytania: Czy tylko demografia wpływa na zmniejszenie liczby uczniów w szkole? I przechodzi do dalszej części szkolenia. (Etap 2)</p>		
<p>Bibliografia (w tym źródła internetowe) Prawo oświatowe https://www.portaloswiatowy.pl/zmiany-w-prawie-oswiatowym/ustawa-prawo-oswiatowe-tekst-jednolity-23390.html https://bip.gizycko.pl/jednostki_podlegle/2/281/dokumenty/2/wiadomosc/607902/informacja_dla_rodzicow_i_prawnych_opiekunow_w_sprawie_rekrutacji https://cloud-b.edupage.org/cloud/wykaz_szkol_i_ich_obwody_1%281%29.pdf?z%3AmXitdZ92WUDKHpzZ2zMRcWmCmLILTthwu15C4jNQrIMPmfs66jfJ%2FGI1p0GtN</p>		

Etap 2. Badanie, poszukiwanie (Exploration).		
Cele szkolenia (etap 2)	Treści szkolenia (etap 2)	Czas realizacji etapu 2
<p>WIEDZA Uczestnicy poznają przyczyny zmniejszania się liczby uczniów w szkole.</p> <p>POSTAWY Grono pedagogów angażuje się w zbudowanie modelu idealnej szkoły, realizującej zadania edukacyjne i wychowawcze.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Aktywne słuchanie, swobodne wypowiedzianie się.</p>	<p>Przedstawienie raportu z wynikami z badań. Omówienie i porównanie z doświadczeniami i wypowiedziami nauczycieli.</p>	30 min.
<p>Proponowane strategie i metody realizacji etapu 2 (opis). Prowadzący prezentuje wyniki raportu formie multimedialnej i odnosi je do postawionego wcześniej pytania. Następnie nauczyciele analizują dane z raportu i porównują ze swoim doświadczeniem na ten temat. Zapisywanie na flipcharcie spostrzeżeń i najczęściej powtarzających się przyczyn zmiany szkoły.</p>		
<p>Bibliografia (w tym źródła internetowe). Raport z badań: https://www.poregizycko.pl/index.php/erasmus-plus https://bigdata.wyborcza.pl/bigdata/7,159116,30512537,dojazdy-do-szkoly-prawie-milion-uczniow-uczy-sie-w-innej-gminie.html</p>		

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Etap 3. Wyjaśnienie (Explanation).		
Cele szkolenia (etap 3)	Treści szkolenia (etap 3)	Czas realizacji etapu 4
<p>Wiedza Nauczyciele określają jaka powinna być ich zdaniem szkoła by uczniowie nie odchodzili z niej.</p> <p>POSTAWY Uczestnicy wykazują się kreatywnością w realizacji zadania.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Budowanie relacji w grupie, dobrej komunikacji. Umiejętność analizy</p>	<p>Przedstawienie zasad szkoły przyjaznej dziecku tzw. model fiński .</p> <p>Pokaz charakterystyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaka powinna być szkoła? - jakiej szkoły oczekują rodzice ? 	45 min.
<p>Proponowane strategie i metody realizacji etapu 4 (opis). Prowadzący prezentuje w formie multimedialnej model szkoły przyjaznej dziecku. Zespoły nauczycieli, pracując w grupach tworzą wzór na bazie swojej szkoły, biorąc pod uwagę realne zasoby i możliwości.</p>		
<p>Bibliografia (w tym źródła internetowe). https://mamadu.pl/150321,skola-w-ktorej-uczniowie-sa-szczesliwi-nowoczesna-szkola-we-wroclawiu https://navigo.szkoła.pl/</p>		

Etap 4. Zastosowanie, rozszerzenie (Elaboration)..		
Cele szkolenia (Etap 4)	Treści szkolenia (etap 4)	Czas realizacji etapu 5
<p>WIEDZA Zebranie i uporządkowanie informacji na podstawie wiedzy o swojej szkole co można poprawić, by uczniowie nie odchodzili ze szkoły.</p> <p>POSTAWY Postawa otwartości i zrozumienia dla różnorodności oczekiwań dzieci i rodziców.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Umiejętność analizy sytuacji szkoły.</p>	<p>Prezentacja wypracowanych przez grupy modelu przyjaznej szkoły :</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówienie zasobów materialnych zarówno lokalowych jak wyposażenia w pomoce naukowe - analiza zasobów kadry pedagogicznej 	30 min.
<p>Proponowane strategie i metody realizacji modułu 2 (opis). Prezentacja wypracowanych przez zespoły konkretnych propozycji poprawy i możliwych (realnych) zmian w szkole, dostosowanych do potrzeb i oczekiwań uczniów i ich rodziców. Wybranie z podanych propozycji tych możliwych do wdrożenia w szkole.</p>		
<p>Bibliografia (w tym źródła internetowe). https://portal.librus.pl/rodzina/artykuly/jak-wspierac-dziecko-w-wyborze-szkoly https://wagarowicze.pl/czym-szkola-byc-powinna/ Fazłagić J., Szkoła przyjazna kreatywności. Czynniki sukcesu, Warszawa 2023 AI – sztuczna inteligencja (odpowieź AI na zadane następujące pytania: Jaka powinna być szkoła, aby dzieci chciały do niej chodzić? Jaka powinna być szkoła? (jeszcze jedno np. szkoła przyszłości)</p>		

Etap 5. Ewaluacja (Evaluation)..		
Cele szkolenia (Etap 2)	Treści szkolenia (etap 5)	Czas realizacji etapu 5
<p>WIEDZA Uczestnicy szkolenia znają możliwe przyczyny opuszczania przez uczniów szkoły. Znąją sposoby potrzebnych zmian do zatrzymania uczniów w szkole.</p> <p>POSTAWY Nauczyciele są zmotywowani do podejmowania działań mających na celu zatrzymanie uczniów w szkole Nastawieni są na promocję szkoły.</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI Uczestnicy szkolenia posiadają wiedzę do wprowadzenia działań związanych z promocją i sposobami zatrzymania uczniów w szkole.</p>	<p>Informacja zwrotna – kosz i walizeczka oraz krótka ankieta.</p>	<p>20 min.</p>
<p>Proponowane strategie i metody realizacji modułu 5 (opis). Na zakończenie uczestnicy w grupach opracowują krótką informację promującą szkołę. Omówienie wypracowanych propozycji. Wypełnienie ankiety. Podziękowanie za udział.</p>		
<p>Bibliografia (w tym źródła internetowe). https://coconutagency.pl/jak-promowac-przedszkole-lub-szkole-w-social-media-sprawdzone-porady/</p>		

Współfinansowane przez Unię Europejską

Projekt **Erasmus + nr 2022-2-PL01-KA210-SCH-000095139**
„Kompetencje i współpraca nauczycieli kluczem do sukcesu ucznia

Program szkolenia dla nauczycieli szkół ponadpodstawowych

Warunki i sposoby prowadzenia edukacji sprzyjające podejmowaniu edukacji w szkole przez dzieci i młodzież mieszkającą w obwodzie szkoły (szkoły podstawowe) lub w rejonie/powiecie (szkoły ponadpodstawowej)

Autorki/autorzy: Magdalena Fido

Licencja CC0

CZAS TRWANIA SZKOLENIA: 90 minut

CELE SZKOLENIA:

- Zrozumienie czynników wpływających na wybór szkoły przez uczniów, w tym zainteresowań uczniów, możliwości wyboru profilu, atmosfery szkolnej.
- Analiza roli rodziców i środowiska w procesie wyboru szkoły, oraz ich wpływu na decyzje edukacyjne uczniów.
- Poznanie znaczenia dostępności zasobów edukacyjnych, takich jak nowoczesne laboratoria, bogate biblioteki, i zajęcia pozalekcyjne.
- Rozwój umiejętności analizy i interpretacji preferencji uczniów oraz adaptacji oferty szkolnej do ich oczekiwań.
- Budowanie umiejętności efektywnej komunikacji z rodzicami uczniów w kontekście wyboru szkoły.
- Rozwijanie postawy otwartości i zrozumienia dla różnorodności oczekiwań i potrzeb uczniów oraz ich rodziców.
- Kształtowanie postawy zachęcającej do aktywnego angażowania rodziców i społeczności lokalnej w proces edukacyjny i wybór szkoły.
- Zastosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w praktyce edukacyjnej, aby przyczynić się do skuteczniejszego procesu nauczania i lepszego wyboru szkoły przez uczniów.

KORZYŚCI:

Efektywniejsze nauczanie.

Zdobycie umiejętności dostosowywania metod nauczania do indywidualnych potrzeb uczniów, co przekłada się na efektywniejszy proces nauczania.

Wzrost motywacji w zespole pedagogicznym.

Wyszkolenie wspólnej wizji, co przyczynia się do wzrostu motywacji i zaangażowania nauczycieli w codzienną pracę.

Poprawa wyników edukacyjnych uczniów.

Implementacja nowoczesnych strategii edukacyjnych przekłada się na podniesienie jakości nauczania i osiągnięcia lepszych wyników edukacyjnych uczniów.

Zwiększenie prestiżu szkoły.

Udoskonalenie procesów edukacyjnych w szkole przyczynia się do podniesienia prestiżu placówki, co może przyciągać nowych uczniów i sponsorów.

Rozwinięcie umiejętności nauczycieli indywidualizacji procesu nauczania.

Zdobycie umiejętności dostosowywania nauczania do indywidualnych potrzeb uczniów, co zwiększa skuteczność pracy nauczyciela.

Rozwinięcie umiejętności komunikacji w zespole pedagogicznym.

Doskonalenie umiejętności komunikacji i współpracy w zespole pedagogicznym, co przekłada się na lepsze efektywności pracy.

Wzrost umiejętności rozwiązywania problemów edukacyjnych.

Nabycie umiejętności identyfikowania i rozwiązywania trudności w procesie nauki, co przyczynia się do skuteczniejszej pracy pedagogicznej.

Poprawa jakości nauczania.

Skuteczne wdrożenie nowoczesnych strategii edukacyjnych przekłada się na podniesienie jakości nauczania w szkole.

Zwiększenie atrakcyjności szkolnej oferty edukacyjnej.

Udoskonalenie procesów edukacyjnych przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności oferty edukacyjnej, co może przyciągać nowych uczniów.

Zdobycie konkurencyjnej przewagi.

Dopasowanie innowacyjnych metod nauczania i tworzenie sprzyjającego środowiska edukacyjnego stanowi konkurencyjną przewagę dla szkoły.

Budowanie pozytywnego wizerunku szkoły.

Efektywne tworzenie warunków sprzyjających nauce przyczynia się do budowania pozytywnego wizerunku szkoły w społeczności lokalnej.

KORZYŚCI DLA UCZNIÓW:

Motywacja do nauki:

Tworzenie inspirującego środowiska edukacyjnego motywuje uczniów do aktywnego uczestnictwa w procesie nauki.

Rozwój indywidualnych zainteresowań:

Dostosowywanie programów edukacyjnych do indywidualnych zainteresowań uczniów pozwala na rozwijanie ich pasji.

Przygotowanie uczniów do wejścia na rynek pracy:

Dlaczego nie wszystkie nasze dzieci są uczniami naszych szkół?

Udoskonalenie umiejętności, które są istotne na współczesnym rynku pracy, co przyczyni się do lepszego przygotowania uczniów do przyszłości.

Wprowadzenie		
Cele szkolenia	Treści szkolenia	Czas realizacji etapu
<p>Wiedza Zrozumienie celów szkolenia i kluczowych pojęć związanych z tematem.</p> <p>Umiejętności Rozwój umiejętności komunikacji i budowania relacji w grupie.</p> <p>Postawa Otwartość na naukę i aktywne uczestnictwo w szkoleniu.</p>	<p>Budowanie pozytywnych relacji z uczestnikami: Przedstawienie się prowadzącego i uczestników. Wspólne ustalenie zasad szkolenia.</p> <p>Jasne określenie celów szkolenia: Wyjaśnienie głównych celów i oczekiwanych korzyści szkolenia.</p> <p>Wzbudzenie zainteresowania i motywacji: Pytania otwarte do uczestników dotyczące ich doświadczeń i oczekiwań.</p> <p>Prezentacja kluczowych pojęć: Wprowadzenie i objaśnienie kluczowych terminów i koncepcji, które będą omawiane podczas szkolenia.</p>	15
<p>Ćwiczenie "Drzewo Oczekiwań": Każdy uczestnik zapisuje na kartce swoje oczekiwania względem szkolenia. Karty są następnie umieszczane na "drzewie oczekiwań" stworzonym na ścianie. Wspólne omówienie oczekiwań, co pomaga w zrozumieniu potrzeb grupy i budowaniu poczucia wspólnoty.</p>		

Moduł 1 Czynniki wpływające na wybór szkoły przez młodzież		
Cele szkolenia	Treści szkolenia	Czas realizacji etapu
<p>Wiedza Poznanie czynników decydujących dla uczniów przy wyborze szkoły. Zdobywanie wiedzy na temat, jak rodzice i środowisko wpływają na wybór szkoły, oraz zrozumienie roli rodziców i opiekunów w tym procesie. Poznanie znaczenia dostępności zasobów edukacyjnych, takich jak nowoczesne laboratoria, bogate biblioteki, zajęcia pozalekcyjne, dla wyboru szkoły przez uczniów.</p> <p>Umiejętności Rozwój umiejętności analizy i interpretacji preferencji uczniów oraz adaptacji oferty szkolnej do ich oczekiwań. Budowanie umiejętności efektywnej komunikacji z rodzicami i społecznością w kontekście wyboru szkoły.</p> <p>Postawa Rozwijanie postawy otwartości i zrozumienia dla różnorodności oczekiwań i potrzeb uczniów oraz ich rodziców. Kształtowanie postawy zachęcającej do aktywnego angażowania rodziców i społeczności lokalnej w proces edukacyjny i wybór szkoły.</p>	<p>Prezentacja i dyskusja na temat czynników wpływających na wybór szkoły. (ćwiczenie)</p> <p>Preferencje i oczekiwania uczniów w wyborze szkoły. Analiza czynników decydujących dla uczniów przy wyborze szkoły (np. zainteresowania uczniów, różnorodność profili, atmosfera szkolna).</p> <p>Wpływ rodziców i środowiska na wybór szkoły. Rola rodziców i opiekunów w procesie wyboru szkoły dla dziecka. Znaczenie środowiskowych i kulturowych czynników wpływających na decyzje edukacyjne.</p> <p>Dostępność zasobów i możliwości edukacyjnych. Znaczenie dostępności różnorodnych zasobów (np. nowoczesne laboratoria, bogate biblioteki, zajęcia pozalekcyjne). Rola oferty edukacyjnej szkoły (np. specjalistyczne programy, wymiana międzynarodowa) w procesie wyboru przez uczniów.</p>	20

Ćwiczenie

Przygotowanie kilku krótkich opisów szkół o różnych profilach i metodach nauczania. Podział uczestników na małe grupy. Każda grupa otrzymuje opis jednej szkoły i analizuje czynniki, które mogły wpłynąć na jej atrakcyjność dla uczniów (np. oferowany program nauczania, metody dydaktyczne, opinie uczniów). Prezentacja wniosków przez grupy i dyskusja.

Moduł 2. Metody aktywizujące w procesie nauczania/uczenia się		
Cele szkolenia	Treści szkolenia	Czas realizacji
<p>Wiedza Poznanie różnych nowoczesnych metod nauczania i ich wpływu na zaangażowanie uczniów. Zrozumienie roli metod aktywizujących w procesie nauczania/uczenia się. Zdobyć wiedzę na temat kryteriów, które należy brać pod uwagę przy wyborze metod aktywizujących do konkretnych sytuacji edukacyjnych.</p> <p>Umiejętności Wykorzystywania metod aktywizujących w różnych kontekstach edukacyjnych, dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów. Praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy o metodach aktywizujących w planowaniu i prowadzeniu lekcji.</p> <p>Postawa Kształtowanie postawy otwartości i gotowości do wdrażania nowoczesnych, innowacyjnych metod nauczania. Zwiększanie świadomości na temat znaczenia aktywizacji uczniów w procesie edukacyjnym, co przyczynia się do efektywniejszego i bardziej angażującego nauczania.</p>	<p>Krótką prezentacją na temat nowoczesnych metod nauczania i ich wpływu na zaangażowanie uczniów. Rola metod aktywizujących w procesie nauczania/uczenia się Kryteria doboru metod aktywizujących Wykorzystywanie metod aktywizujących w różnych sytuacjach edukacyjnych w pracy z uczniem</p>	20

Ćwiczenia do wyboru

Rozwiązywanie problemów edukacyjnych.

Opis ćwiczenia: Uczestnicy otrzymują karty z krótkimi opisami rzeczywistych problemów edukacyjnych (np. brak zaangażowania uczniów, trudności w nauczaniu określonego tematu).

Przebieg: W grupach uczestnicy mają 10 minut na omówienie problemu i zaproponowanie skutecznych metod jego rozwiązania.

Speed Dating Edukacyjny

Opis ćwiczenia: Szybka wymiana pomysłów i doświadczeń dotyczących skutecznych metod nauczania. Uczestnicy szkolenia, podzieleni na pary, mają po 2 minuty na omówienie jednej skutecznej metody nauczania, którą wykorzystali lub która ich zainteresowała.

Przebieg: Po 2 minutach uczestnicy zmieniają partnerów i omawiają kolejną metodę. Ćwiczenie kontynuowane jest, aż każdy uczestnik porozmawia z każdym innym uczestnikiem.

Moduł 3 Zrozumienie potrzeb uczniów w procesie nauki		
Cele szkolenia	Treści szkolenia	Czas realizacji
<p>Wiedza Poznanie teorii stylów uczenia się: Poznanie zależności między motywacją a zaangażowaniem uczniów w procesie nauczania. Zrozumienie roli zainteresowań i pasji w procesie edukacyjnym.</p> <p>Umiejętności Rozwijanie umiejętności dostosowywania technik i metod nauczania do indywidualnych stylów uczenia się uczniów. Umiejętność stosowania różnych strategii motywacyjnych w celu zwiększenia zaangażowania uczniów.</p> <p>Postawa Kształtowanie postawy otwartości i zrozumienia dla indywidualnych potrzeb i preferencji uczniów. Zachęcanie do poszukiwania i wdrażania różnorodnych metod nauczania, które odpowiadają na indywidualne potrzeby uczniów. Promowanie świadomości, że zrozumienie i wsparcie indywidualnych pasji uczniów jest kluczowe dla ich rozwoju edukacyjnego.</p>	<p>Różnorodność stylów uczenia się. Teorie stylów uczenia się (np. wzrokowy, słuchowy, kinestetyczny). Jak rozpoznawać i dostosować się do różnych stylów uczenia się uczniów.</p> <p>Znaczenie motywacji i zaangażowania. Teorie motywacji w edukacji. Strategie budowania zaangażowania i motywacji wśród uczniów.</p> <p>Rola zainteresowań i pasji uczniów. Jak identyfikować i integrować zainteresowania uczniów z procesem nauczania. Wykorzystanie pasji uczniów do zwiększenia efektywności nauczania.</p>	20

Ćwiczenia do wyboru

Mapa Zainteresowań Uczniów

Opis ćwiczenia: Uczestnicy szkolenia tworzą "mapę zainteresowań", która pokazuje różnorodność pasji i hobby uczniów. Każda grupa dostaje zestaw kart, na których są zapisane różne zainteresowania (np. sport, muzyka, nauki ścisłe, literatura, technologie, sztuka).

Przebieg: Uczestnicy umieszczają karty na mapie, tworząc obszary zainteresowań. Następnie omawiają, jak można wykorzystać te zainteresowania do uatrakcyjnienia lekcji i motywowania uczniów.

Studium Przypadku

Opis ćwiczenia: Przygotowane opisy przypadków uczniów, którzy mieli problemy z zaangażowaniem w proces edukacyjny ze względu na brak uwzględnienia ich zainteresowań.

Przebieg: Grupy analizują przypadki, identyfikują problemy i proponują rozwiązania, jak można było lepiej dostosować proces edukacyjny do potrzeb tych uczniów.

Ewaluacja		
Cele szkolenia	Treści szkolenia	Czas realizacji
<p>Wiedza: Ugruntowanie i powtórzenie kluczowych koncepcji i strategii nauczania omówionych w poprzednich modułach. Zrozumienie znaczenia refleksji i samooceny w procesie nauczania.</p> <p>Umiejętności: Rozwijanie umiejętności analizy własnej praktyki nauczania i planowania zmian. Zdolność do efektywnego wdrażania nowych metod i strategii nauczania w praktyce.</p> <p>Postawa: Kształtowanie postawy samokrytycyzmu i ciągłego rozwoju zawodowego. Uznanie wartości feedbacku i jego roli w doskonaleniu praktyk nauczania.</p>	<p>Powtórzenie i utrwalenie informacji. Krótkie podsumowanie kluczowych punktów z każdego modułu. Prośba o podzielenie się wrażeniami i spostrzeżeniami ze szkolenia. Możliwość zadawania dodatkowych pytań. Podziękowanie uczestnikom za udział i zakończenie szkolenia.</p>	15
<p>Do wyboru</p> <p>Strategia: Utrwalanie i syntetyzowanie zdobytej wiedzy. Metody: Interaktywne quizy lub gry, które pomagają przypomnieć kluczowe punkty z każdego modułu. Stworzenie mapy myśli lub diagramu, który podsumowuje główne idee i strategie omówione podczas szkolenia.</p> <p>Strategia: Refleksja i feedback. Metody: Sesje feedbacku, gdzie uczestnicy dzielą się swoimi refleksjami i wnioskami. Anonimowe ankiety, które pozwalają na zebranie szczerych opinii o szkoleniu i jego treści.</p>		

